ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

ДУМА®

1 лв.

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК www.duma.bg

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 30-31 ЮЛИ 2011 ГОДИНА 21 БРОЙ 173 (5979)

Отново скандал с парите за здраве

1,4 млрд. лв. на НЗОК стоят „непокътнати", болниците трупат дългове

Скандал около парите на НЗОК се заформи в парламента вчера, след като Симеон Дянков заяви, че резервът на касата по принцип бил част от фискалния резерв. Така финансовият министър за пореден път опита да се оправдае защо иззе през миналата година от резерва на НЗОК 1,4 млрд. лева.

Мая Манолова атакува в парламента Дянков с въпроса какво се случва с парите и защо се използват за "пълнене на дупки в бюджета", при положение че общински болници трупат дългове, пациенти не получават лечение заради липса на пари и се слага таван за лечението на деца в чужбина. "И днес не сме се примирили с тази безцеремонност парите на гражданите за здраве да играят като спасителна сламка за бюджета", каза депутатката от БСП. По думите ѝ прехвърлянето на средствата демотивира хората да внасят здравните си вноски. Социалистката допълни, че година по-късно здравноосигурените лица наистина са намалели и са само 2 млн. души. Дянков заяви, че парите са от финансовия резерв, но отказа да коментира какво се случва с болничните заведения, които фалират заради липса на средства, докато парите от фискалния резерв стоят "непокътнати".

Стр. 2

120 години БСП

Честит празник, социалисти!

На 2 август 1891 г. от историческия връх Бузлуджа тръгнаха съвременниците на бъдещето.

Стр. 11

Партията

Димитър БЛАГОЕВ

В. "Работник", бр. 1 от 1 ноември 1892 г. (откъс)

...С думата "партия" у нас са свързани своеобразни понятия. Щом каже човек партия, веднага изниква мисълта за партизанските борби, веднага мнозина ще си припомнят нашите дългогодишни политически партии; веднага мнозина може би ще си помислят, че се явяват хора, които ламтят за министерски кресла, които искат власт и т.н.

Всичко това може би да е вярно за всяка една буржоазна партия, но не и за социалдемократическата. Социалдемократическата партия няма за цел с каквито и да бъде средства да дойде утре на власт. Да дойде тя на власт ще рече да провъзгласи социалистическия преврат, който е крайната цел на социалната демокрация. Но да дойде на власт тя не може другояче освен когато най-голямата част от народа съзнателно прегърне идеите ѝ, програмата ѝ, които тя се стреми да ги прокара в живота. Дотогава тя ще работи с всички законови средства, за да развие съзнанието на работническата класа и да я привлече към собствените си идеи.

Българската социалдемократическа партия е право противоположна на всяка една буржоазна партия. Тя е част от всесветската социална демокрация. Тя е съюз от всички български социалдемократи, които приемат програмата и тактиката ѝ.

Българската социалдемократическа партия ... не може да не се отнася съчувствено към всяка партия, която спомага за по-лекото минаване от нашия народ на мъките, които поражда капитализмът, и която в същото време не пречи на социалдемократическата партия да развива съзнание в работническата класа днес и в бъдеще и да показва на условията, при които тя може да се освободи окончателно от робството, в което я туря капитализмът.

Само 5% делят БСП от ГЕРБ

БСП би получила 20 на сто подкрепа, ако парламентарните избори бяха сега, сочи проучване на агенция „Медиана". За ГЕРБ биха гласували 25 на сто от избирателите.

Стр. 3

Разблокират бензина от Държавния резерв

Кризисен щаб ще следи ситуацията след спиране на „Лукойл Нефтохим". Според министрите в Държавния резерв имало бензин за около 160 дни.

Стр. 5

Доларът е в опасност

МВФ е притеснен от продължаващата дългова криза в САЩ. Финансовото земетресение ще предизвика цунами в целия свят, предупреждават експертите.

Стр. 7 и 9

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Артистите от колоритния мексикански състав "Фолклорико" зарадваха жителите и гостите на град Лозница в Разградска област с пищно дефиле и голям концерт на площада, с който представиха музиката и танците на своята родина

Неделник

Тайните на кристалите в музея „Земята и хората"

Стр. 14

ПЕГАС

Съборите на народното творчество: традиция, настояще, бъдеще...

Стр. 22

ISSN 0861-1343

България

Пуснаха задържаните за взривовете срещу РЗС

Братята Павел и Веселин Ермалаеви, които бяха задържани със съмнение, че са извършители на взрива пред централата на РЗС в София, бяха освободени от затвора вчера. Софийският градски съд наложи и на двамата мярка за неотклонение "парична гаранция" в размер на по 2000 лв.

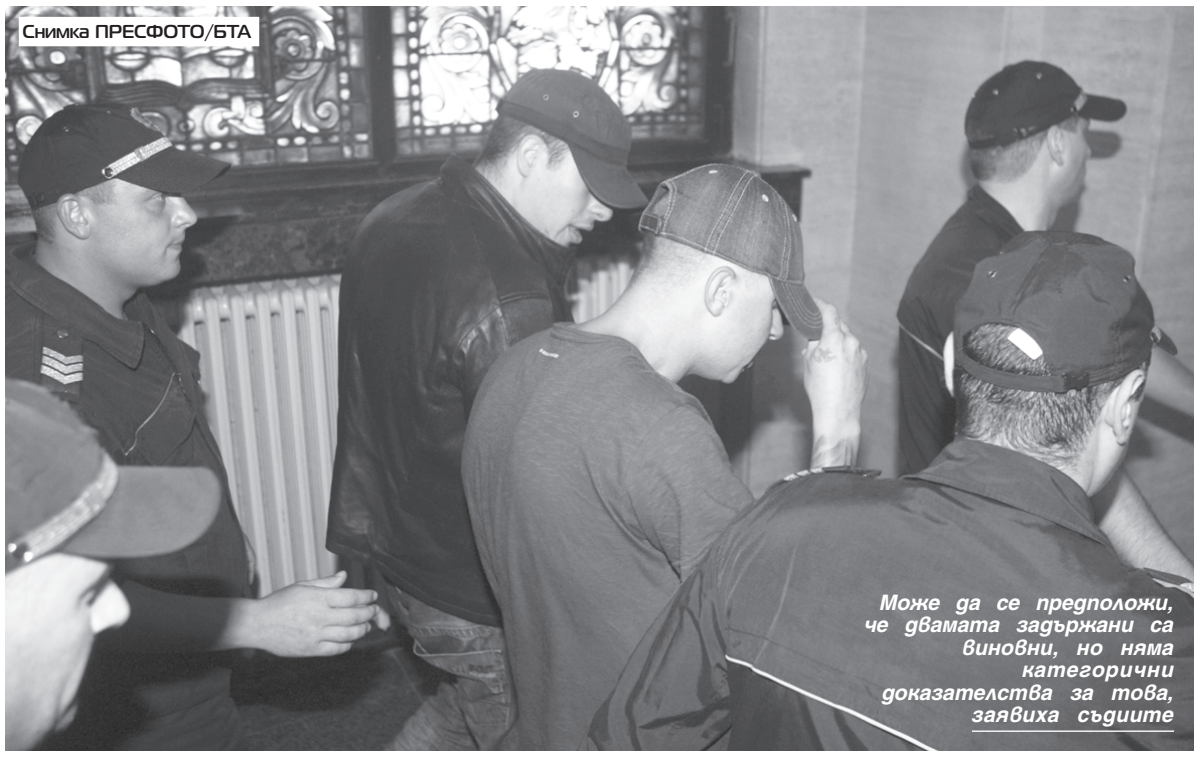
Според съдиите, макар че и за двамата да може да се направи предположение, че именно те са заложили бомбата, доказателствата за това не са категорични. Освен това нямало опасност заподозрените да извършат друго престъпление или да се укрият, тъй като досега са съдействали на разследващите органи и са с известен адрес.

Прокуратурата разчита главно на откритите следи от взривни вещества по дрехите и ръцете на обвиняемите и на показания на очевидци. Защитата на Ермалаеви изтъкна, че двамата са футболни запалянковци и по стадионите често имали досег до "всякакви вещества", което обяснява защо имат следи от взривно вещество по себе си. Адвокатът посочи, че никой от двамата свидетели не потвърждава категорично, че някой от братята е човекът, видян да оставя пакет с бомба пред централата на РЗС.

Свидетелите описват мъж с качулка и черно яке, висок около 170-180 см. Според показанията им лицето на мъжа не се виждало, но той имал специфичен деформиран орлов нос. Защитата посочи, че никой от обвиняемите не отговаря на описанието на носа на заподозрения.

Пред залата присъстваха около 50 човека, членове на футболния фен клуб на Левски "София-запад". Пред журналисти те обясниха, че това е поредното скалъпено дело срещу "София-запад" и истинските "бомбаджии" били на свобода.

Решението може да се обжалва пред Софийския апелативен съд.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Може да се предположи, че двамата задържани са виновни, но няма категорични доказателства за това, заявиха съдиите

С 54 000 скочиха безработните за година

Опозицията пита Дянков къде потъват 1,4 млрд. лв. от бюджета на НЗОК

Ралица НИКОЛОВА

С 54 000 души повече са безработните, регистрирани през първото тримесечие на тази година в сравнение със същия период на миналата. Най-тежко е положението при младежите до 24 години. Две трети от тях са трайно безработни. В същото време правителството съкрати над два пъти отпусканите пари за регулиране на пазара на труда. През 2009 г. за откриване на работни места и обучение на безработни от бюджета са били заделени 190 млн. лв. Тази година кабинетът отпусна на МТСП едва 73 млн. лв. за борба с безработицата. Къде са усилията на правителството в тази посока, попита от парламентарната трибуна Антон Кутев. По думите му Тотю Младенов и МТСП работят единствено, за да ограничат регистрацията на нови безработни, но не и за да им осигурят работни места.

Социалният министър опита да отрече данните на опозицията и заля депутатите с проценти и числа от НСИ и от Агенцията по заетостта. Той цитира и колко безработни са минали през обучителни курсове по различни програми. Така и не стана ясно обаче колко от тези хора реално са се върнали на пазара на труда и колко са останали трайно без работа.

Още по-кратък и неясен бе отговорът на Симеон Дянков на питане от опозицията за 1,4 млрд. лв., които бяха прехвърлени от НЗОК към фискалния резерв. Къде потънаха тези пари и защо здравната система е оставена да се гърчи в безпаричие, попита Мая Манолова. "Посоченият ресурс е наличен във фискалния резерв на България, парите не са загубени", отвърна министърът и си седна.

Заради наглия отговор на Дянков опозицията внесе искане за открита дискусия по темата по време на парламентарния контрол в първия ден след ваканцията. 61 депутати сложиха подписи под искането, депозирано веднага в деловодството на НС. Разискванията са насрочени за 11 ч. на 2 септември.

Още в края на миналата година правителството обяви, че прехвърля 1,4 млрд. лв., събрани от българските граждани за здраве, към фискалния резерв. Наложени бяха и промени в Закона за държавния бюджет. Присвояването на средствата стана факт въпреки реакцията на опозицията, негодуването на синдикатите и изумлението на пациентите, припомни Манолова.

Пари за общински болници няма, много от тях фалират. Няма пари и за лекарства, защото реално НЗОК плаща едва 40 млн. лв. месечно. През последната седмица столична болница престана да приема онкоболни заради липса на пари за лекарства за тях. Няма средства и за трансплантации, изброи тревожните факти Манолова. Дянков така и не се развълнува от коментарите и не си отвори устата повече.

Именно за да го накарат да проговори, депутатите инициираха едночасово разискване по темата след лятната ваканция.

Цветанов щял да ограничава даренията в МВР

Даренията за МВР няма да бъдат спрени, а ограничени. Това стана ясно вчера от думите на вътрешния министър Цветан Цветанов. Даренията са една добавена стойност към бюджета на МВР, а в момента държавата не е в състояние да извади допълнителен финансов ресурс, коментира той. Двамата с премиера се били разбрали да се търси възможност за ограничаване на даренията от физически лица.

Изявлението е на фона на опасенията, изразени в последния доклад на ЕК, че практиката МВР да събира дарения от фирми и частни лица може да постави в зависимост полицията. Според Цветанов обаче тези опасения били неоснователни. Самият Борисов миналата седмица обяви, че даренията ще бъдат спрени и ще се компенсират от бюджета.

В проверката, която извършихме, няма физическо лице или няма дарение, което да е осъществено от криминално проявен субект, коментира Цветан Цветанов. От позицията му стана ясно, че силовото ведомство ще продължи да приема волни пожертвования основно от фирми. Предимно общините обаче били най-честите дарители. Цветанов побърза да подкрепи "Атака", с чиято помощ кабинетът оцеля при вота на недоверие. "В политиката трябва да се придържаме към принципи. Като си заявил подкрепа за една партия, трябва да продължиш", категоричен бе Цветанов. Самия вот, който бе пряко насочен към ръководеното от него ведомство, министърът определи като безсмислен. Според него не било правилно "два диаметрално противоположни политически спектъра - ляв и десен" да се обединят с едно предложение. Мартин Димитров пък не можел да взима самостоятелно решения, защото бил подвластен на Иван Костов. Костов е "човекът, който иска да разделя и владее", влезе в сложни разсъждения Цветанов.

Корнелия Нинова не иска да е вицепрезидент

Георги АРГИРОВ

"Няма да се кандидатирам за вицепрезидент на предстоящите избори", заяви при отчета за работата си в НС пред активисти в Благоевград народният представител Корнелия Нинова.

Социалистката изрази съжаление, че не е успяла да убеди управляващите, че приватизацията на "Булгартабак" ще затвори фабриката в Благоевград. Нинова е внесла два законопроекта от януари досега. Единият е за изменение и допълнение на Закона за приватизацията и следприватизационен контрол. С предложението си Нинова е целяла да "контролира" евентуалната приватизация на пощите.

Другият законопроект, внесен от нея, е Закон за изменение и допълнение на Закона за данъците върху доходите на физическите лица. Това е направено, защото земеделските производители били натоварени с плащане на данък от 40% върху оборота им. Нинова настоява този данък да бъде 10%.

ПАК НЕ ЧУХА ОПОЗИЦИЯТА ЗА ПРОМЕНИТЕ В КОНСТИТУЦИЯТА

Поредно нагло отношение към основния закон на държавата демонстрира мнозинството в началото на вчерашния парламентарен ден. След като в четвъртък ГЕРБ поискаха да дебатират промени в конституцията при полупразна зала и после се отказаха, вчера не приеха призивите на опозицията дебатът да бъде подновен. ПГКБ предложи гласуването да се проведе преди началото на парламентарния контрол. Народното представителство е налице и няма никаква пречка гласуването да бъде извършено, обърна се Мая Манолова към депутатите от ГЕРБ. Цецка Цачева опита да се оправдае, че според правилника денят е предвиден единствено за парламентарен контрол и няма място за законодателна дейност. Ако не го направите, продължавате по вчерашната линия да си затваряте очите пред липсата на всякаква възможност за сериозна дискусия, предупреди и Георги Пирински. Цачева обаче неглижира и този коментар и отказа изобщо да подложи предложението на левицата на гласуване.

КРАЖБИТЕ НА САМОЛИЧНОСТ СА ОСНОВНИТЕ КИБЕРПРЕСТЪПЛЕНИЯ У НАС

Най-масовото интернет престъпление в България е кражбата на самоличност, съобщи вчера Явор Колев, началник на сектор "Компютърни престъпления, интелектуална собственост и хазарт" в ГДБОП. По думите му кражбите на самоличност и лични данни с цел лична облага са основните направления, към които са се насочили интернет бандитите.

Колев поясни, че става въпрос за кражби на банкова информация, която впоследствие се използва за различни скъпи покупки или пък за усвояване директно на парични средства. Покрай все по-голямата употреба на интернет напоследък зачестяват случаите на сексуална злоупотреба с деца, алармира Явор Колев. "В предишни периоди популярно бе разпространението на детска порнография и потребителите сваляха такива изображения от различни източници в интернет. С навлизането на технологиите и на високоскоростния интернет тези педофили имат възможност да влизат в контакт с деца и да ги принуждават самите те пред камерите на компютрите си да извършват определени сексуални действия", предупреди Колев.

Цитат на деня

От селските им номера всеки ден нещо да говорят, да предизвикват скандал ми омръзна. Подписва ми Станишев, че носи отговорност, и утре да отиват или веднага да си осветяват.

Борисов е изящен и на висота както винаги

Само 5% делят БСП от ГЕРБ

Рейтингът на Ивайло Калфин расте, а на Бойко Борисов пада, показват данни на агенция „Медиана”

Деси ВЕЛЕВА

Точно 20 на сто подкрепа би получила БСП, ако парламентарните избори бяха сега, сочи национално представително проучване за юли на агенция “Медиана”. Според данните ГЕРБ е само с 5 пункта преднина пред БСП. На трето място остава ДПС с 6,6%, следвано от Синята коалиция с 5,6 на сто, и “Атака” с 2,2%. 33 на сто от хората изобщо не биха гласували на парламентарни избори. Повечето от запитаните продължават да твърдят, че са разочаровани от управлението на ГЕРБ - над 54 на сто.

Проучването показва, че Ивайло Калфин е политикът с най-голям скок в класацията по рейтинг. Докато през март 18 на сто от българите са били на мнение, че той е добър политик, сега процентът им е 28. Сергей Станишев също увеличава доверието към себе си с 6%, а президентът Георги Първанов изпреварва Бойко Борисов. Премиерът, Кристалина Георгиева и Цецка Цачева бележат спад в рейтингите си. Според шефа на агенцията Кольо Колев българите най-накрая са разбрали, че Борисов е част от ГЕРБ и след като доверието им в партията като цяло намалява, това трябва да се отрази и на личния му рейтинг.

Въпреки че все още остава неясно името на кандидат-президента на ГЕРБ, от “Медиана” са дали възможност на бъдещите избиратели да заявят за кого биха гласували. 38 на сто от тях споделят, че ще дадат гласа си за “енигматичния” кандидат на ГЕРБ, съобщи Колев. Със същия процент подкрепа се ползва и Кунева, а на 7 пункта след нея е Калфин. Балотаж ще има, категоричен бе социологът. Той подчерта, че на анкетираните е дадена възможност да подкрепят повече от един кандидат. 12% от тях биха гласували за Красимир Каракачанов, по 10 на сто за Румен Христов и Волен Сидеров.

Кольо Колев прогнозира 60 на сто избирателна активност на предстоящите избори. Местният вот винаги е по-интересен за хората и това ще ги накара да пуснат бюлетина и за президент, коментира социологът.

Само 15 на сто от анкетираните смятат, че предстоящите избори ще са честни. Останалите имат съмнения или са твърдо убедени, че няма да се спазят демократичните процедури. В същото време всеки седми се страхува от тормоз заради политическите си убеждения.

ВСЕКИ ЧЕТВЪРТИ БИ ПРОДАЛ ГЛАСА СИ

Всеки четвърти българин би продал гласа си на предстоящите избори, показват данните на “Медиана”. 9 на сто биха го направили за 100 лв., а 15 на сто - за 300 лв. Това е много по-голяма опасност, отколкото изборния туризъм, обяви Кольо Колев. Според него практиката трябва да бъде криминализирана и да се носят тежки санкции не само за купуване, но и за продажба на гласове. Социологът бе категоричен, че новият Изборен кодекс с нищо не помага за ограничаването на търговията с гласове.

Снимка БГНЕС

Президентът Георги Първанов връчи на генерал Джеймс Джоунс орден “Стара планина”, първа степен, с мечове. Отличието е за изключително големите заслуги на ген. Джоунс за утвърждаване на въоръжените сили на България като част от Обединените въоръжени сили на Северноатлантическия договор и за постигнатата оперативна съвместимост

Кутев осветява офисите на властта в НДК

Рада ДИМИТРОВА

Ще осветя с прожектори 16-я и 17-я етаж на НДК, където се помещава централата на ГЕРБ, ако управляващите провалят тържествата на БСП на Бузлуджа. Това се закани депутатът Антон Кутев вчера в парламента. Той разказа как само ден преди петъчния хепънинг на върха областната управа на Стара Загора е забранила част от планираните от социалистите инициативи. Младежите от БСП обявиха, че ще осветят петолъчката над Дом-паметника на Бузлуджа. Още на 19 юли ръководството на левицата е получило официалното съгласие на областната управа да монтира прожектори и техника на Дом-паметника. В четвъртък обаче, както ДУМА писа, Йордан Николов издаде друга заповед, с която забрани достъпа до вътрешността на мемориала. Единствените мотиви за забраната са, че осветяването може да застраши здравето и живота на хората, които влизат и излизат от мемориалния комплекс. Единствените хора там, уточни Кутев, ще са двама техници, които се занимават със захранването. Освен това техниката вече отдавна е монтирана и петолъчката е подготвена за обявената инициатива, подчерта-ха социалистите. Кутев бе категоричен, че управляващите просто се опитват да провалят празника на левицата.

Ако не светне звездата тази вечер, ще светна със същите прожектори двата етажа от НДК, които са офиси на ГЕРБ, обяви Кутев.

Осветяването на рубинените петолъчки трябваше да стане снощи, в рамките на инициативата “Предай звезда нататък” на МО на БСП. Според депутата управляващите се притесняват от тържеството, на което се очакват над 40 000 души от цялата страна.

Областният управител на Стара Загора Йордан Николов се опита вчера да се измъкне от обвиненията, че саботирал социалистите. Той заяви, че издал забраната за осветяването на паметника на Бузлуджа от съображения за сигурност. Отвътре паметникът се рушал, затова не бивало да влизат хора. От електроразпределителната компания за района пък били предупредили, че нямало безопасен начин да се освети паметникът, тъй като липсвали електрически кабели. Николов се похвали дори, че бил икономисал 5000 лв. с отказа на областната управа да плати такса смет и такса сграда за Бузлуджа на община Казанлък.

Десетки хиляди се събират днес на Бузлуджа

Десетки хиляди социалисти се очакват днес навръх Бузлуджа за традиционния събор на левицата, който тази година е под мотото “И след 120 години - съвременници на бъдещето”. Симпатизанти и членове на БСП ще се съберат, за да отбележат внушителната годишнина на организираното социалистическо движение в България и празника на БСП 2 август.

Националният събор ще започне в 10 ч. с музикална програма. В 10.30 ч. ще бъдат поднесени венци и цветя на барелефа на основоположниците на партията и на паметниците на Хаджи Димитър и на партизаните от Габровско-Севлиевския отряд. От 11 до 11.30 ч. секретарите на НС на БСП Евгений Узунов, Катя Николова, Корнелия Нинова, Антон Кутев и Деница Златева ще връчат членските карти на 120 новоприети млади социалисти.

В 11.30 ч. започва националният политически митинг. В началото председателят на НС на БСП Сергей Станишев ще връчи 120-ата членска карта на 18-годишната Бетина Ковачева от Силистра. След това председателят на Младежкото обединение в БСП Явор Гечев ще представи кампанията “Предай звезда нататък” и ще връчи годишната награда на фондация “Институт Николай Добрев” за млад политик. Пред събора Антон Кутев ще обяви носителя за 2011 г. на наградата на НС на БСП за политическа журналистика и публицистика “Георги Кирков-Майстора”.

Около 12 ч. ще започне представянето на кандидатите на БСП за кметове на общини. Слово ще произнесат кметът на Смолян Дора Янкова и кандидатът за кмет на София Георги Кадиев. Видеообръщение към социалистите ще има и председателят на ПЕС Пол Нируп Расмусен.

Малко след 12 ч. ще бъде представен и кандидатът на БСП за президент Ивайло Калфин.

След словото на председателя на НС на БСП Сергей Станишев, който ще закрие митинга, Националният събор ще продължи с художествената програма.

От 14 ч. на поляната на хотел “Еделвайс” ще се проведе младежка среща на тема: “Две години Младежко обединени в БСП. Изборите през 2011 г. - първата истинска битка”.

Преди началото на събора, в 9 ч. ще бъдат поднесени венци и цветя на Паметника на свободата на връх Шипка в чест на боевете при Шипка по време на Руско-турската война и на 133-ата годишнина от Освобождението на България.

Изборите в Гълъбово пред провал?

Централната избирателна комисия е притеснена, че изборите за държавен глава и местна власт в община Гълъбово могат да се провалят, заяви вчера говорителят на ЦИК Бисер Троянов.

От две години с решение на съда Николай Тонев е свален от поста кмет на Гълъбово. Срещу временно изпълняващия длъжността кмет Пламен Бараков пък са повдигнати няколко обвинения. Първото е за участие в организирана престъпна група заедно с отстранения Тонев. В същото време има висящо съдебно производство между областния управител Йордан Николов и Общинския съвет в Гълъбово. Заради това консултациите с партиите за състава на Общинската избирателна комисия са пред провал.

ЗОВ ЗА ПОМОЩ

Журналистът от Българското национално радио Виктор Ангелоев се нуждае от спешна животоспасяваща операция. Той се обръща с молба към всички за помощ при събирането на необходимата за нея сума.

“Преди 10 дни ми откриха голяма аневризма в мозъка, което налага спешна и скъпа операция. Времето за реакция е от изключително значение, тъй като при евентуално спукване води до трайно инвалидизиране или смърт”, пише в откритото си писмо колегата.

Необходимите средства за извършването на тази животоспасяваща операция са 35 000 лв. Това е цената само на консумативите, а самата процедура се покрива от здравната каса по клинична пътека.

За мен тази сума е непосилна и затова се обръщам с молба към вас да ми помогнете според вашите възможности с каквито средства прецените, пише Виктор.

Открийте банкови сметки са в СИБАНК
BIC: BUIB BG SF : IBAN

В лева BG25BUIB98884029347600
В евро BG07BUIB98884429347600

България

Кадиев предлага свой проект за завода за боклук

Кандидат-кметът на БСП е готов да помогне на Столичната община със свой проект

Ралица НИКОЛОВА

Алтернативна апликационна форма за завода за боклук в столицата ще подготви Георги Кадиев до края на лятото. Заради историческото забавяне на проекта повече от 5 години кандидат-кметът на БСП е решил да помогне на общината със свой проект. По думите му шумно обявеното споразумение за приключване на първата фаза от завода не само че не е успех за СОС, но и оскъпява преработката на отпадъците с 40 евро на тон.

Преди 3 дни кметът Йорданка Фандъкова и екоминистърът Нона Караджова подписаха тържествено договор за финансиране на изграждането на депо за неопасни отпадъци и две инсталации за компостиране. Никой обаче не се наема да прогнозира кога ще се стигне до втората фаза - същинския завод за преработка на боклука. ЕК още не е одобрила апликационните форми за тази фаза и затова Кадиев смята, че може да предложи по-добър вариант.

Цялата сага около завода за отпадъците е престъпление срещу софиянци, е категоричен Кадиев. Още преди 6 години като кмет Бойко Борисов обещаваше завод на столичани. Положението и днес е трагично, все още няма окончателно одобрение от ЕК за технологията, по която ще се третират отпадъците, коментира Георги Божинов, член на парламентарната комисия по околна среда. Той подчерта, че ако се върви към технология по изгаряне на отпадъците, това трябва да се съобщи на обществото. Ако пък се избере друга технология, това ще направи излишен сегашния договор за депото.

Йорданка Фандъкова и Мария Бояджийска постоянно тикат технологията за завода в посока биологично третиране. Този процес оскъпява обработката на отпадъци с 47 евро на тон, добави Георги Кадиев.

Според него като цяло Столичната община е в тежко състояние. Батакът е пълен, събираемостта на данъците е лоша, финансовата стабилност не е защитена, подчерта кандидат-кметът на БСП.

Оформят три зони в София

Районът на Гара Искър ще стане икономически и технологичен център

Вече трябва да сме абсолютно наясно, че паркирането в града е платено, няма европейски град, където да е безплатно. Това просто трябва да го забравим, заяви главният архитект на столицата Петър Диков.

Интегриран план за развитие на София предвижда в града да има три зони, които ще се оформят в периода 2014-2020 г., съобщи вчера главният архитект на столицата Петър Диков. Първата зона е за икономическа и технологична активност и ще е в района на Гара Искър. С преобладаващ социален характер е втората зона, която обхваща жилищните комплекси, а третата е оформянето на градския център. Интегрираният план ще се прави със средства по ОП "Регионално развитие", общото финансиране е близо 960 хил. лв., от които 5 на сто са съфинансиране от Столичната община.

В зоната на Гара Искър плановете включват терен от около 100 дка, собственост на БАН. Проектът се разработва съвместно с академията и трябва да е готов до 2013 г. Предвижда се там да бъдат изградени научни центрове, да се наблегне на отрасли като фармацията и компютърните технологии, каза Диков. В зоната между ул. "Искърско шосе" и железопътната линия може да се развиват високи технологии, нови институти и производствена дейност. В Германия например има 256 такива центрове, посочи главният архитект.

До 5 август трябва да се разбере дали проектът за изграждането на жилища за маргинализирани групи ще премине към етап разглеждане за финансиране. Първата стъпка по него е изграждането на три блока, но по думите на Диков вече има цялостен проект за Филиповци, където освен жилищни сгради ще се изграждат образователни структури, здравно заведение и терени за производства с пари по програмата "Джесика". В жилищните комплекси на столицата все още няма никакви културни институти, изложбени зали и пр., затова приоритет на общината ще е и изграждането на културни обекти в "Надежда", "Люлин" и "Обеля".

Централната част на София при разкопките за метростанцията при ЦУМ вече се оформя. Центърът е на път да се развие като уникално място на автентична археология и градска структура, смята главният архитект. Той даде пример, че при разкопките на бул. "Мария Луиза" е разкрито помещение с римска мозайка, дълго над 40 м. От другата страна към Министерския съвет цялата част на Ларгото ще стане пешеходна и там според Диков ще могат да се организират всякакви събития. Развитието на площад "Св. Неделя" е друг акцент в централната зона, там също се очакват много сериозни археологически находки от антична Сердика. Има становище, че там се е намирал дворецът на император Константин.

Държавата няма да плаща за ин витро на жени над 43 г.

Възрастта, до която жените имат право на ин витро процедури, се увеличава до влизането им в менопауза. Това се предвижда в изменението на наредба на МЗ, която вчера беше обнародвана в "Държавен вестник".

Досега жените можеха да правят ин витро процедури до навършване на 43 години. С наредбата тази възраст се увеличава до настъпването на менопауза. Процедурите след 43 години обаче няма да се финансират с държавни средства от фонд "Асистирана репродукция".

Причината е, че с напредването на възрастта рязко намаляват шансовете за забременяване и така обществените средства не могат да бъдат максимално ефективно изразходвани.

С промените в наредбата за първи път се въвежда възрастова граница от 51 години за забременяване с донорски яйцеклетки.

До 960 лв. заплата за лекари специализанти

От две до четири минимални заплати, или до 960 лв., на месец ще получават лекарите специализанти държавна поръчка. Промените в наредбата бяха обнародвани вчера в "Държавен вестник". В момента младите лекари имат право на две до три минимални заплати. За колегите им, които плащат сами обучението си, се предвижда средствата да се увеличат от 1,5 заплати на 2, или на 480 лв. Медиците ще могат да получават и допълнителни средства от финансирането по

здравна каса и другите форми на плащане в лечебните заведения. С промените се регламентира и правото им да ползват минимум 20 дни платен годишен отпуск.

Всички тези права ще залегнат и в договорите, които бъдещите специалисти подписват с лечебните заведения. Разходите по обучението на специализантите, които не са държавна поръчка, ще могат да се поемат от лечебните заведения или други лица. По този начин ще се даде възможност на повече млади хора да учат, а на лечебните заведения да задоволяват нуждите си от лекари.

СУ ПРИЕМА С ОЦЕНКИ ОТ ДРУГИ ВУЗОВЕ

В два факултета на Софийския университет ще може да се кандидатства с бележка с оценка от съответния изпит, взет в друг вуз, съобщиха от Алма матер. Факултетите са по физика и химия и в тях ще се влиза и с матура. Вчера от СУ обявиха и минималните приемни балове за всички специалности. За правото минималният бал е 26,77 за жени и 24,84 за мъже, за българска филология числата са съответно 18,83 и 19,04. Един от най-високите минимални балове традиционно е в специалността скандинавистика - 24 за жените и 23,59 за мъжете. В специалности като физика интересен факт е, че баловете при жените са много по-ниски от тези на мъжете - съответно 14,89 и 27. Второто класиране в СУ излиза на 9 август. Техническият университет също приема допълнителни документи за незаетите си места след второто класиране. Вузът признава оценка от изпит по математика, положен на друго място или от матура по математика или физика.

кратки

Очаква ни горещ август

През август ще бъде предимно слънчево и горещо, съобщиха от НИМХ при БАН. Само в началото на месеца ще има валежи и гръмотевични бури. През последните дни от първото десетдневие температурите ще се повишат. През втората половина на август ще бъде по-топло от обичайното и ще бъде слънчево и горещо. Очаква се средната месечна температура да бъде около и над нормата.

Обединяват в. "Аз Буки" и педагогически издания

В Национално издателство се преобразуват редакцията на националния седмичник за образование и наука "Аз Буки" и Главната редакция педагогически издания на МОМН. Новото издателство ще носи името "Аз Буки" и освен седмичника поема 16-те специализирани научни списания. Оглавява го главният редактор на вестника Надя Кантарева. Новият медиен тръст ще оптимизира работата по издаването и разпространението на печатните издания.

276 деца са лекувани в чужбина през 2010 г.

За лечение в чужбина през миналата година, подпомогнати от център "Фонд за лечение на деца", са били изпратени 276 деца, съобщи министърът на здравеопазването Стефан Константинов. Фондът се финансира от дарения, от държавния бюджет, от санкции, предвидени в Закона за закрила на детето.

Общината поставя 64 тоалетни за животни

Тоалетни за домашни любимци ще бъдат поставени на 64 места в столичния район "Триадица", съобщиха от Столичната община. Инициативата е съвместна с частна компания по проекта "Екологични тоалетни за домашните любимци". Тоалетните ще се монтират в двете части на Южния парк - зад хотел "Хилтън" и в частта между ул. "Бяла църква" и бул. "П.Ю.Тодоров", както и на бул. "Витоша" и пред НДК.

България

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Доброволци от Младежката организация на БЧК в Добрич се включиха в кампанията и раздаваха листовки с послания за безопасност на движението на пешеходци и шофьори

Най-много младежи гинат при катастрофи

Тежки пътни инциденти са основната причина за смъртта на млади хора на възраст между 5 и 29 години, сочат данни на Световната здравна организация. По този повод вчера в България започна национална кампания за толерантност на пътя. Инициативата е организирана от районните здравни инспекции, БЧК, Българската асоциация на пострадали при катастрофи и е част от кампанията на ООН и СЗО за предотвратяване на пътнотранспортните произшествия. Целта на акцията е да се засили вниманието на хората върху безопасността на пътя, посочиха организаторите. Владимир Тодоров, председател на УС на Българската асоциация на пострадали при катастрофи, коментира, че по отношение на шофирането България все още не е в ЕС. "Шофьорите не са толерантни към останалите участници в движението, а пешеходците в страната са онеправдани", смята той. Тодоров предупреди, че август обикновено е от месеците, когато стават най-много катастрофи и призова шофьори и пешеходци към засилено внимание. "Ако през останалите месеци в страната при катастрофи средно загиват 50-60 души, то през август те са над 100",
коментира Тодоров. Той допълни, че Националната кампания за толерантност на пътя има за цел да напомни на водачите основните правила за движение по пътищата и това, че пешеходната пътека е продължение на тротоара и по нея не се шофира, щом има стъпил човек.

Вадят самолетно гориво от Държавния резерв

Трайков оглави кризисен щаб заради спирането на „Лукойл Нефтохим"

Министрите взеха решение "на подпис" вчера за разблокиране на количества керосин от Държавния резерв. Това се наложи, тъй като летищата в страната имат запаси само за няколко дни. Икономическият министър Трайчо Трайков съобщи, че в резерва има керосин за 68 дни. Той се надява летищата да получат от запасите още в началото на идната седмица.

Министърът добави, че авиационното гориво от резерва всъщност се съхранява в складове на "Лукойл". На хартия количествата ги има, надявам се и физически да са там, каза той.

От Държавния резерв обясниха преди ден, че за разблокиране на запасите е нужно разрешение от Европейската комисия. Трайков каза пред журналисти вчера, че имало и други законови възможности за отпускане на резервните количества, при положение че са малки, но не обясни какво има предвид.

Финансовият министър Симеон Дянков не отхвърли категорично възможността цената на горивата да се повиши след спирането на "Лукойл Нефтохим". Пазарът ще покаже дали това ще се случи, заяви той в кулоарите на парламента.

За всеки случай е стартирана процедура за разблокиране на Държавния резерв, за да се реагира, ако има нужда, каза Дянков. Министрите на икономиката Трайчо Трайков и на транспорта Ивайло Московски са го информирали, че в него има бензин за около 160 дни. "До него обаче може и да не се стигне, защото някои компании вече са преориентирали гориво към България, така че започват да влизат и допълнителни доставки", твърди финансовият министър. Организирането на доставки от други страни било задължение на Трайков и Московски. Дянков не знаел на какви цени влиза алтернативното гориво. Това е конюнктура, но конюнктурата на рафинериите е една и съща, така че не би трябвало да има разлика, смята той.

Според Дянков имало достатъчно гориво и за самолетите. Въпрос на 2-3 дни било да се преориентират доставки от други страни. Финансовият министър опровергава твърденията на Валентин Златев, че "Лукойл" единствени произвеждат авиогориво. "И румънската рафинерия, която е на същата компания, и две гръцки рафинерии имат възможност за доставяне на самолетно гориво. В Словакия също има такава рафинерия, близо е, така че тема няма", смята Дянков.

Дянков отрече да има политически елементи в отнемането на лиценза. Това няма абсолютно никаква връзка с АЕЦ "Белене", категоричен бе той.

Керосинът свърши!

Ситуацията с наличните количества авиационно гориво на летищата в Бургас и Варна продължава да е сериозна, съобщи Днес+. Независимо от предприетите спешни мерки за осигуряване на гориво очакванията са, че във Варна наличните количества ще бъдат изчерпани до няколко дни в зависимост от трафика и зареждането, а в Бургас по-бързо - вероятно днес. "Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт" АД, оператор на летищата в Бургас и Варна, активно търси начин за решаване на създалата се ситуация, предвид предупреждението на "Лукойл Евиейшън" за прекъсване на доставките с авиационно гориво. За съжаление към момента спецификата на процеса по доставка до България, съхранение и правила за зареждане с гориво не позволява незабавно решение на проблема, каквото е необходимо, заявиха от дружеството. Операторът е информирал за създадената ситуация Министерството на транспорта.

БОРИСОВ: „ЛУКОЙЛ" Е ТЕСТ ЗА ДЯНКОВ И ТРАЙКОВ

Ситуацията около "Лукойл" е тест за моите министри. Това заяви Бойко Борисов и уточни, че става дума както за Трайчо Трайков, така и за Симеон Дянков. Сега е моментът да проверим дали са прави, че можем и без горивото на "Нефтохим", подчерта Борисов вчера. Според него всеки трябва да поеме отговорност, тъй като било крайно време да спре той да се занимава "от това дали е окосена тревата до откъде ще дойде горивото".

Преди да даде съгласието си отнемане на лицензите, министрите го уверили, че няма да има трус в системата, застрахова се Борисов.

Трайчо Трайков оглавява кризисния щаб, създаден да следи ситуацията след спиране на рафинерията на "Лукойл" в Бургас, съобщи Борисов. В щаба участват министърът на транспорта Ивайло Московски, директорът на Агенция "Митници" Ваньо Танов, зам.-министър на вътрешните работи, зам.-министър на финансите и шефът на Държавния резерв. Те ще наблюдават процесите на пазара на горива.

По думите на премиера проблем с бензиностанциите няма да има, но може да възникне с танкерите, които чакат. "Има непреработен петрол в рафинерията. Аз се надявам митниците да намерят начин да контролират този петрол да бъде преработен и да бъде захранена авиацията", каза Борисов.

Премиерът не демонстрира вчера желание да разговаря със синдикалисти, работещи в "Лукойл Нефтохим". Щял да го направи, ако първо протестират срещу ръководството на предприятието за това, че година и половина не е изпълнило ангажиментите си. След това пък Борисов ги препрати към социалния министър Тотю Младенов.

ПЕТРИЧАНИ НА БУНТ СРЕЩУ ФИЛИАЛ НА БОРСАТА ОТ СОЛУН

Георги АРГИРОВ

Земеделски производители от Петрич и региона открито възнегодуваха срещу намеренията на кмета на Петрич инж. Вельо Илиев да отвори филиал на борсата от Солун. Преди дни Илиев обяви, че това ще стане чрез готвен европейски проект на стойност 4 млн. евро. Кметът дори вече е внесъл предложение до Общинския съвет в Петрич и до края на декември се очаква да има нова борса край южния град. Алтернативата изправи на нокти местните хора, които си изкарват прехраната, като продават плодове и зеленчуци на борсата край село Кърналово. Хората от Благоевградско се съмняват, че гърците биха позволили наши производители да продават продукцията си там, и твърдят, че гръцката продукция е второ или трето качество. По този начин гърците махат негодната си стока и я пробутват у нас, възроптаха местните.

Кметът на Петрич се опита да успокои страстите и заяви, че новата борса по никакъв начин нямало да се отрази негативно на тържището в Кърналово. Думите му обаче така и не убедиха никого. Мнозина земеделски производители се питат защо кметът не търси европейски средства за подобряване условията на тържището, а изгражда нова борса. Хората се заканиха, че на изборите ще отговорят на намеренията му за нова борса.

18 000 УЧАТ В БЪЛГАРСКИ УЧИЛИЩА В ЧУЖБИНА

Около 18 000 деца посещават български учебни заведения зад граница, заяви вчера Росен Иванов, председател на Държавната агенция за българите в чужбина. По статистика на агенцията в чужбина има точно 185 училища, в които може да се изучава български. Децата, които са решили да опитат българската образователна система, са между 17 и 18 хиляди, важно е да се уточни, че бройката обхваща дори нашенчетата, които посещават и неделните училища. Статистиката е обобщена - става въпрос за училища както с пълен хорариум, така и с по-малък брой часове, обясни Иванов. "Методиката на обучение е в зависимост от това с каква база разполагат училищата, с какви учители, с какви средства и какъв хорариум могат да покрият. Важно е, че нашите деца в чужбина могат да получават, макар и в по-малък обем, знания по български език, по история, литература, география", заяви Иванов. Училищата имат различни проблеми, призна Росен Иванов и даде пример със ситуацията в българското училище в Кьолн. Все повече родители проявявали интерес към школото и искали да запишат децата си там. Оказало се обаче, че има проблеми с базата и с учителите. В агенцията имало идея за въвеждането на електронен вариант на учебниците, по които да се обучават българските деца в чужбина.

Коментар на стр. 10

И СИНИТЕ ПРЕДУПРЕДИХА ЗА ПЕПЕЛ ПОД „ТРАКИЯ"

Рада ДИМИТРОВА

Лоши материали се влагат в Лот 2 на магистрала "Тракия" и строителството може да застраши живота на хората. Това предупреждение, отправено от БСП преди половин година, повториха вчера и депутатите от Синята коалиция. В декларация, прочетена от парламентарната трибуна, десните обявиха колко са притеснени за лошите материали в насипите на Лот 2. Лоша плътност, водно съдържание извън нормите, неуплътнена почва и съмнителни вещества показват пробите от насипите, обяви Иван Иван. Всичко това може да доведе до некачествено строителство, което да застраши и хората, използващи магистралата. Иванов припомни как по време на парламентарен контрол Росен Плевнелиев уверил, че вложените материали отговарят на всички изисквания и че политиците трябва да оставят експертите да си свършат работата. "Това направихме и ние. Попитахме експертите. Именно тяхната експертиза показва, че поради посочените сериозни забележки представените протоколи не могат да бъдат приети за достоверни и не могат да дадат обективна представа за качеството на вложените материали", възмути се синият депутат. Затова ДСБ и СДС настояват да се извърши ново изследване на пробите от магистралата от независима пътна лаборатория. Ако пътят започне да се руши, цялата отговорност ще носи Росен Плевнелиев, отсече Иванов.

Икономика

407 кг е средният добив на пшеница

Тази година производителите прибират с близо 50 кг повече зърно от декар, 80% от площите вече са ожънати

При среден добив от 407 кг от декар приключва жътвата на пшеницата в страната. Отчетеният среден добив от 407 кг от дка е по-висок от миналогодишния с близо 50 кг. Миналата година средният добив е бил 360 кг от дка, съобщиха вчера експерти от дирекция "Растениевъдство" на Министерството на земеделието и храните (МЗХ). Произведеното количество зърно към момента е 3,5 млн. тона, при общ добив за 2010 г. от 3,9 млн. тона. Качеството на зърното обаче е по-добро от миналогодишното, категорични са експертите. Очакванията са тази година да бъдат прибрани около 4 млн. т пшеница. Към момента са ожънати 80 на сто от площите, или 8,5 млн. дка, от общо засети 10,5 млн. дка. С най-висок дял в общо произведеното количество пшеница до момента са областите Добрич - 352 хил. т, Плевен - 273 хил. т, Велико Търново - 232 хил. т, и Разград - 228 хил. т. Традиционно най-ниски са добивите в областите Кърджали - 1000 т, Благоевград - 4 хил. т, и София-град - 8 хил. т. Най-нисък среден добив от декар до момента е отчетен в Кърджали - 238 кг/дка.

От началото до средата на юни падналите на много места в страната валежи са били благоприятни за наливането на зърното. Високите дневни температури през второто и трето десетдневие на предходния месец са ускорили процесите на узряване на културите, обясняват експертите. Заради интензивните валежи и бурите на някои места посевите са полегнали, което ще забави прибирането на зърното. Падналите градушки в отделни райони на страната са нанесли сериозни щети на земеделските култури.

КАЧВАТ СТРАТЕГИЯТА ЗА ЖИВОТНОВЪДСТВОТО В ИНТЕРЕНТ

В понеделник на страницата на МЗХ ще бъде публикуван проектът на стратегия за развитие на животновъдството в България. Това обяви вчера заместник-министърът на земеделието и храните Цветан Димитров, който вчера в Сливен се срещана с животновъди. До края на август всеки фермер може да се запознае с документа и да изпрати свои предложения или становища по него, които да бъдат разгледани. Документът се отнася за развитието на животновъдството до новия програмен период - 2014 г. Заместник-министър Димитров заяви, че самият той ще организира през октомври среща между животновъдните и развъдни организации на Изложението по животновъдство в Сливен.

ОТПУСКАТ ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ ЗА ОТГЛЕЖДАНЕ НА СВИНЕ И ПТИЦИ

Министерството на земеделието и храните (МЗХ) предвижда схема за отпускане на държавна помощ за подпомагане на отглеждането на свине и птици. Финансовата помощ ще е под формата на субсидия за хуманно отглеждане на животните. За секторите свиневъдство и птицевъдство досега подпомагане нямаше. През последните 4 години единствената помощ, от която тези производители са имали възможност да се възползват, е схемата DeMinimis. Като всяка нова схема за държавна помощ за селското стопанство и на тази се чака одобрението на Европейската комисия (ЕК), за да може да започне да се прилага подпомагането. Очаква се финансовите помощи да стартират следващата година.

ВРЪЧИХА АКТОВЕ ЗА НАРУШЕНИЕ НА ПРОТЕСТИРАЛИТЕ НА Е-79 ЗЕМЕДЕЛЦИ

Организаторите на протест на зеленчукопроизводителите, който се проведе в четвъртък, са получили акт за нарушение на Закона за събранията, митингите и манифестациите. Причината е, че не е спазено определеното място за провеждането на протеста - местността Крана в Струмяни край главен път Е-79, обясниха от полицията в Благоевград.

Както ДУМА писа, в четвъртък няколкостотин зеленчукопроизводители от Сандански, Петрич, Симитли, Кресна и Струмяни протестираха срещу ниските изкупни цени.

Санкцията е наложена заради това, че протестиращите са се отклонили до хотелския комплекс "Карелия" и са преминали през главния път по пешеходната пътека. Съставен е акт и на един от участниците в протеста, който не се е подчинил на устно разпореждане от полицейски служител.

За първи път от близо 2 години - ръст на общото застраховане

Общото застраховане постигна ръст на премиите на годишна база за първи път от септември 2009 г. насам. За периода януари-май 2011 г. записаните премии (включително по активно презастраховане) са 569 512 000 лв., или с 0.4% повече, отколкото премийният приход за първите пет месеца на 2010 г. Май е първият месец, в който общото застраховане излиза на плюс в премиите.

Може да се смята, че тенденцията се обърна през октомври 2010 г., откогато темпът на спад започна да намалява с всеки изминал месец. Отрицателните стойности се запазиха и от началото на тази година, но продължиха да стават все помалки - от 6,6% през януари, 3,4% в края на февруари, 2,6% в края на март до 1% в края на април.

Увеличение на премийния приход в сравнение със същия период на 2010 г. се отчита при по-голяма част от застраховките, като най-голямо е то по "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на МПС (16,83%), "Злополука" (22,54%) и "Товари по време на превоз" (10,78%). Продължава обаче спадът по застраховката на сухопътни превозни средства (без релсови) - 12,72%.

Най-голям дял заемат автомобилните застраховки "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на МПС (41,5%) и "Автокаско" (31,7%), или общо 73,2% от премийния приход, реализиран в сектора. На следващо място по обем се нареждат имуществените застраховки "Пожар и природни бедствия" и "Други щети на имущество", които заемат дял от 16,8% от общия премиен приход.

С над 10% се повишили цените на производител за година

Индексът на цени на производител на вътрешния пазар през юни 2011 г. е с 0.1% над равнището от предходния месец. Това сочат данните на националния статистически институт (НСИ). Увеличение на цените е регистрирано в добивната промишленост - с 0.3%, и в преработващата - с 0.1%, докато при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ няма изменение.

В преработващата промишленост по-значително увеличение на цените спрямо предходния месец се наблюдава при производството на хранителни продукти - с 0.8%, на машини и оборудване с общо и специално предназначение - с 0.7%, и при ремонта и инсталирането на машини и оборудване - с 0.6%, а намаление е отчетено при производството на тютюневи изделия - с 1.6%, и при на химични продукти - с 0.9%.

Индексът на цени на производител на вътрешния пазар през юни 2011 г. нараства с 10.1% в сравнение със същия месец на 2010 г. Цените се увеличават в добивната промишленост - със 7.6%, в преработващата - с 9.8%, и при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 11.7%.

Увеличение на цените в преработващата промишленост спрямо юни 2010 г. е отчетено при производството на хранителни продукти - с 18.7%, на текстил и изделия от текстил, без облекло - с 9.9%, на химични продукти - с 9.1%. Намаление на цените се наблюдава при производството на тютюневи изделия - със 7.3%, и на изделия от други неметални минерални суровини - с 1.6%. Общият индекс на цени на производител през юни 2011 г. намалява с 0.3% спрямо предходния месец. Той обаче се увеличава с 9.0% в сравнение със същия месец на 2010 г.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Рибарите от далян "Чиракман" (Каварна) използват затоплянето на водата, за да изкърпят мрежите и за профилактика на своето корабче

Свят

Снимка БГНЕС

Повредена баржа, натоварена с 2000 т чакъл, заседна в плитчините край Обервесел, Германия, и блокира движението по една от най-важните речни търговски артерии на Европа. Техническа неизправност в кормилното управление се сочи като основна причина за инцидента

МВФ: Доларът е в опасност

Ръководителите на най-големите американски банки заявиха, че икономиката на САЩ е „на ръба”

Директорът на Международния валутен фонд Кристин Лагард изрази притесненията си от продължаващата дългова криза в Съединените щати и позициите на долара като основна резервна валута.

Републиканци и демократи все още не са се споразумели относно тавана на дълга, а крайният срок - 2 август, наближава. Лагард прикани американските власти да намерят изход, защото от него зависи не само американската, но и световната икономика.

Републиканците не са съгласни с предложенията на президента Барак Обама за бюджетни съкращения и по-високи данъци за богатите, а демократите имат резерви относно законопроекта на републиканците. Държавният дълг на САЩ достигна разрешения таван и ако не бъде постигнат компромис, властите ще изпаднат в неплатежоспособност. Анализатори смятат, че ако не се намери решение, Щатите са заплашени от тежка депресия, която ще предизвика нова световна криза.

Междувременно ръководителите на най-големите американски банки поискаха от президента Барак Обама и Конгреса да постигнат споразумение за повишаване границата на държавните заеми, предупреждавайки ги за “много тежки последствия”, ако не се постигне такова споразумение. Изпълнителните директори на банките “Банк ъф Америка”, “Ситигруп”, “Голдман Сакс”, “Джей Пи Морган Чейс”, “Морган Стенли”, “Уелс Фарго” и други големи финансови компании в съвместно писмо подчертаха, че тази седмица очакват да се постигне решително споразумение.

“Последиците от отсъствието на споразумение се отразяват на нашата икономика, на пазара на труда - който и без това е в тежко състояние, на финансовото състояние на американските компании и домакинства, както и на лидерската позиция на икономиката на САЩ в света”, подчертаха банкерите. Те предупредиха, че техническият фалит на правителството или намаляването на най-високия рейтинг на САЩ могат да предизвикат “огромен удар” за пазара на акции, което би довело до отслабване на долара и сериозно ще застраши крехката американска икономика.

Патовата политическа ситуация продължава в САЩ, докато остават 5 дни до крайния срок на 2 август, когато се очаква дефолт по дълга. Пазарите са изнервени и уплашени от възможността първата световна икономика да спре плащанията по дълга си на 2 август, въпреки изявленията на Белия дом, че запазва оптимизъм за постигането на компромис.

Ако дебатите в Конгреса не доведат до евентуален консенсус, световните кредитни агенции заплашиха Вашингтон с рязко понижаване на кредитния му рейтинг. Банките на “Уолстрийт” вече започнаха да се подготвят за подобен сценарий, който според водещи финансови експерти ще доведе до загуби от близо 100 милиарда долара и ще засегне тежко стойността на ценните книжа и икономиката.

Македония осъмна с коалиционен кабинет

Македонският парламент одобри ново коалиционно правителство, като подкрепи коалицията на премиера Никола Груевски, след като партията му спечели изборите миналия месец, предаде Ройтерс. Седемдесет членове на 123-местния парламент гласуваха в подкрепа на новия кабинет.

Правителството се ръководи от дясната партия ВМРО-ДПМНЕ, която спечели преднина на парламентарните избори на 5 юни. Като по-малък коалиционен партньор участва и партията на етническите албанци Демократичен съюз за интеграция. Груевски, който дойде на власт през 2006 г. и беше преизбран за трети мандат, заяви, че основен приоритет на кабинета му ще бъде да продължи реформите и да възстанови икономическия растеж в една от най-бедните страни в Европа, отбелязва агенцията. “Нашият основен приоритет ще бъде повишаване на икономическия растеж в периода 2012-2013 г., когато очакваме брутният вътрешен продукт да нарасне с 4 и 5 процента, а през 2014-2015 г. - с 5,5 и 7 процента, ако няма сериозен удар от нова световна криза или рецесия”, заяви Груевски пред парламента.

Македония, която е кандидатка за присъединяване към ЕС от 2005 г., засега не успява да започне преговорите за членство заради спора със съседна Гърция за името ѝ. “Правителството е готово да продължи гръцко-македонския политически диалог”, заяви Груевски. “Но то няма да приеме никаква промяна в конституцията, промяна на конституционното име на Македония или идеи и предложения, които биха заплашили македонската национална идентичност”, подчерта премиерът.

Юшченко ще свидетелства срещу Тимошенко

Бившият президент на Украйна Виктор Юшченко е извикан като свидетел в районния съд в Киев, където се разглежда делото срещу бившия премиер Юлия Тимошенко, предаде “Интерфакс”.

Юшченко е трябвало да се яви пред съда още вчера, но даването на свидетелските му показания е отложено, тъй като в момента бившият украински президент се намира в САЩ. Припомняме, че делото срещу Юлия Тимошенко е във връзка с подписването на газовите договори между Украйна и Русия през 2009 година.

САЩ прекалиха с натиска над Турция

Вашингтон заплаши Анкара с влошаване на отношенията и дори прекратяване на военното сътрудничество, ако в обявения от Турция търг за закупуването на зенитно-ракетни комплекси за ПВО победят руските С-300. Вашингтон обяснява своята позиция с възможното изтичане на секретна информация към Русия, в случай че Турция, като член на НАТО, постави на бойно дежурство руските ракети и в бъдеще те станат част от системата за ПРО на Алианса, съобщи в. “Коммерсант”.

Експерти смятат, че САЩ просто лобират за собствените си производители на оръжия, който също участват в търга, а същевременно изразяват недоволство също и от външнополитическия курс на Анкара.

Пилотска грешка уби Качински

Пилотите на полския президентски самолет летели твърде ниско и твърде бързо и освен това не били подготвени, гласи докладът на Варшава за катастрофата от 2010 г., при която загина държавният глава Лех Качински. Според експертната комисия поголямата част от вината за катастрофата е полска, предаде АФП.

В доклада се отбелязват и редица грешки, които руските власти са допуснали преди катастрофата. “Диспечерът е давал грешни указания. Самолетът е бил изправен до момента, когато се е разбил на земята”, твърдят авторите на доклада. Също така осветлението на летището в Смоленск не е било достатъчно.

www.duma.bg

кратки

Богдан Клих подаде оставка

Полският премиер Доналд Туск обяви, че е приел оставката на министъра на отбраната Богдан Клих. Министърът е подал оставка заради заключенията на полската комисия, разследваща самолетната катастрофа край Смоленск, при която загина президентът на Полша Лех Качински.

Имигранти напират към Гърция

Морски патрул на ЕС е засякъл 138 имигранти, повечето от които са жени и деца, близо до остров Китира. Те са били на борда на два кораба, забелязани от охранители на европейската гранична агенция “Фронтекс”. Сред групата има 20 жени, 50 деца и бебе. Някои от хората твърдят, че са от Афганистан, Ирак, Сирия.

В Турция разбиха зловеща мрежа

Турската полиция в Истанбул е разбила мрежа, заподозряна за трафик на човешки органи, като в рамките на операцията са били арестувани 20 души. Заподозрените са разпитани от полицията, в резултат на което се очакват още арести. След затягането на турските закони срещу трафика на органи осъдените за подобно деяние може да получат до 15 години затвор и висока глоба.

Жертви в украински мини

19 миньори са загинали, а около 20 са в неизвестност след два инцидента в мини в източната част на Украйна. 17 миньори са загинали, а 9 са изчезнали при експлозия в мина в Луганска област, която се е случила през нощта на четвъртък срещу петък. В сутрешните часове падане на асансьор в мина, намираща се в Донецка област, отне живота на двама души, а 11 миньори все още са в неизвестност.

Не е имало цензура за Фукушима

Япония отрече, че правителствен проект за мониторинг на онлайн новини и публикации в социалната мрежа Туитър е опит за негативна цензура на информацията и мненията. Висш служител заяви, че правителството никога не цензурира информация и дори е резпоредило да бъде следена невярна информация, която може да доведе до вредни слухове за атомната криза.

Африканският рог гладува

Цяла Южна Сомалия, поразена от суша и конфликти, ще бъде обхваната от глад заради задълбочаване на кризата с недостига на храна в Африканския рог, съобщи службата на ООН. Положението е много сериозно и в Кения, и в Етиопия. Очаква се недостигът на храна да достигне кризисни нива в бежанските лагери през август и септември.

Взривиха петролопровод в Сирия

Саботьори са взривили петролопровода край сирийския град Хомс, съобщи агенция САНА. Град Хомс е арена на сблъсъци между правителствените сили, верни на президента Башар ал Асад, и протестиращите. Вече повече от три месеца Сирия е обхваната от безпрецедентна протестна вълна, която по примера на успешните революции в Тунис и Египет има за цел свалянето на държавния глава.

Свят

Убиха командира на либийските бунтовници

Абдел Фатах Юнис бе вътрешен министър на Кадафи, но премина към опозицията

Абдел Фатах Юнис, командир на бунтовническите сили в Либия, е бил застрелян от нападатели в четвъртък, съобщи либийският лидер Мустафа Абдел Джалил, цитиран от ИТАР-ТАСС. Обстоятелствата, при които е станало убийството, засега не са известни, посочва агенцията.

Юнис беше част от групата, участвала в преврата през 1969 г., който доведе Кадафи на власт, напомня Ройтерс. Той беше министър на вътрешните работи, докато през февруари тази година премина на страната на бунтовниците.

"Получихме информация днес, че Юнис и двама от неговите бодигардове са били застреляни, след като той беше извикан да се яви пред съдебна комисия, разследваща военни въпроси", заяви Мустафа Абдел Джалил. Той каза, че Юнис е бил убит, преди да се яви пред комисията и че ръководителят на въоръжената група, която е стреляла срещу него, е бил арестуван от бунтовническите сили за сигурност.

Юнис беше замесен в спор за лидерството на бунтовническите сили, тъй като някои бунтовници трудно приемаха факта, че военният лидер до неотдавна е бил близък с Кадафи, отбелязва агенцията. Абдул Джалил описа Юнис като "един от най-големите герои на революцията от 17-и февруари", датата, която маркира началото на протестите срещу режима на Кадафи, посочва ДПА. Ройтерс съобщи, че Преходният национален съвет (ПНС) е отзовал Юнис от фронтовата линия. Причината за отзоваването му не беше обявена, но според слухове в Бенгази той е заподозрян, че е преговарял тайно с представители на правителството на Кадафи, посочва агенцията.

Домът на Юнис в Бенгази беше охраняван от въоръжени охранители. Скоро след като смъртта на бунтовническия лидер беше обявена, три експлозии разтърсиха центъра на либийската столица Триполи, отбелязва ДПА.

Междувременно Чехия обяви, че няма да признае бунтовниците, борещи се срещу управлението на лидера Муамар Кадафи, за единствен представител на либийския народ, докато не управляват цялата страна. "Може да ги харесвам, но докато не контролират цялата страна, няма да ги призная официално", съобщи външният министър Карел Шварценберг в интервю за изданието "Право". Въпреки това Шварценберг посочи, че министерството ще продължи да поддържа връзка с Преходния национален съвет чрез неофициален посланик в Бенгази.

Бунтовниците в Джамахирията от тази седмица се ползват с подкрепата и на Великобритания, която се присъедини към САЩ и 30 други страни, признали опозицията.

Снимки БГНЕС

"Аз съм като птицата феникс", заяви венецуелският президент Уго Чавес, който стана на 57 години. "Има рождени дни и рождени дни. При този съм напълно пероден", заяви Чавес. Изненадващата операция на Чавес на 20 юни в Куба предизвика сътресения във Венецуела, където Чавес управлява от 1999-а. Въпреки химиотерапията и влошеното си здравословно състояние обаче той обеща, че ще се кандидатира за още един 6-годишен мандат на президентските избори през 2012 г.

НА 20 НОЕМВРИ В ИСПАНИЯ ЩЕ СЕ СЪСТОЯТ ПРЕДСРОЧНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ

Испанският премиер социалист Хосе Луис Родригес Сапатеро насрочи следващите парламентарни избори в страната за 20 ноември т.г. - четири месеца по-рано от запланираната дата - март 2012 г., предаде Франс прес. На пресконференция в Мадрид наред със съобщението за датата на изборите той представи икономическите показатели на страната за първата половина на годината, подчертавайки, че правителството е постигнало повечето от целите си.

Редица политически анализатори предвидиха, че социалистите ще се възползват от повишения си рейтинг в социологическите проучвания и по-добрите през лятото данни за заетостта, за да свикат предсрочни избори, отбелязва Ройтерс. Мнозина очакват победител на изборите да е консервативната опозиция, оглавявана от Мариано Рахой, а според анализаторите единственият въпрос е с каква преднина.

Сапатеро, който е на власт от 2004 г., обяви още през април, че няма да се кандидатира след изтичането на втория си мандат. След загубата на социалистите на регионалните избори през май за кандидат на партията за изборите бе определен бившият вътрешен министър Алфредо Перес Рубалкаба.

Според допитване между 4 и 11 юли на Центъра за социологически проучвания подкрепата за социалистите, представяни от Рубалкаба, се е повишила на 36 процента, при одобрение от 43,1 процента за Народната партия.

Норвегия все още е в шок

Вчера в Норвегия бяха погребани голяма част от жертвите на десния екстремист Андерш Брайвик, предаде "Скай Нюз". Знамената на големите правителствени сгради в страната бяха спуснати наполовина, проведоха се и църковни служби в памет на загиналите.

Седем дни след атаките Норвегия все още е в шок и траур. Районът с правителствени сгради в Осло, където беше първата атака на Андерш Брайвик, все още е разрушено място. Голяма част от сградите са необитаеми. Спасителни работници и полиция продължават да разчистват отломки и да издирват изчезнали. Килимът от цветя пред катедралата на столицата междувременно продължава да расте.

Норвежкият премиер Йенс Столтенберг по-рано обяви намерението си да проведе официално проучване на начина, по които властите по извънредни ситуации отговарят на атаките. Той обаче добави, че е доволен от действията им. Страната обаче започна да се завръща към нормалния живот с по-голяма единност и патриотизъм отпреди, коментират медиите.

На възпоменателна церемония за жертвите на двете терористични нападения Столтенберг заяви, че атаките в страната са и "атака срещу демокрацията".

Продължават възстановителните работи в центъра на норвежката столица, където правителствени, административни и жилищни сгради пострадаха тежко в резултат на терористичния акт, извършен от екстремиста Андерш Брайвик

Йеремич:

Северно Косово е „буре с барут"

Ситуацията в сръбския анклав в северно Косово остава напрегната, след като Прищина пое контрола над два гранични пункта, което разпали страхове от нови сблъсъци в региона, съобщи "Ройтерс". След два дни на насилие в северно Косово, по време на което беше убит етнически албански полицай, а граничен пункт беше запален от сръбски националисти, от четвъртък границата е относително спокойна.

"Определено е буре с барут, като се има предвид, че има пътни блокади и силно напрежение по цялата територия", заяви сръбският външен министър Вук Йеремич в кулоарите на среща на Съвета за сигурност на ООН във връзка с косовската криза. "Трябва да действаме бързо като международна общност, за да гарантираме, че няма да има повече насилие", подчерта той. Йеремич поиска от 15-членния съвет да насрочи извънредна среща, на която да бъде обсъдено действието на Прищина. Той заяви, че е призовал съвета "да осъди едностранната употреба на сила".

Сръбският външен министър се срещна с генералния секретар на ООН Бан Ки-мун, който изрази загриженост за ситуацията в Косово и "подчерта необходимостта всички участници да се въздържат от действия, които биха влошили положението", се посочва в съобщение на пресслужбата на Бан Ки-мун. Искането на Белград за провеждането на втора публична среща на Съвета във връзка със ситуацията в Косово обаче беше отхвърлено. Великобритания, САЩ и други велики сили, които признаха независимостта на Косово, се противопоставиха заради опасения, че това ще бъде нов повод на Сърбия и нейната съюзничка Русия да критикуват Косово.

Припомняме, че проблемите в Косово, чието население се състои от 90 процента етнически албанци, ескалираха след като Прищина изпрати полицейски специални части в понеделник, които да поемат контрола над северните гранични пунктове и да наложат забрана за внос от Сърбия като отговор на сръбското блокиране на косовския износ заради спор за митническите правила.

ЕС очаква от Ашхабад газови гаранции

Европейският съюз подкрепя плановете на Туркменистан за диверсификация на маршрутите за износ на природен газ, заяви в Ашхабад след преговори с президента Гурбангули Бердимухамедов специалният пратеник на ЕС за страните от Централна Азия и Грузия Пиер Морел. Но експертите предлагат да не се придава голямо значение на постигнатото споразумение - сътрудничеството на Туркменистан със Запада в енергийната сфера до голяма степен има теоретичен характер, основавайки се на обещания и декларации.

Позицията на Туркменистан има ключово значение за европейците, защото от това зависи реализирането на проекта "Набуко". Брюксел възнамерява в отношенията с Ашхабад да премине от общи думи към ясни договорености, защото до края на годината се планира подписването на договори за доставката на газ за европейския газопровод.

Американците ще трябва да вдигнат прага на дълга

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Разумът ще надделее, САЩ няма да обявят технически дефолт, убедени са руските експерти

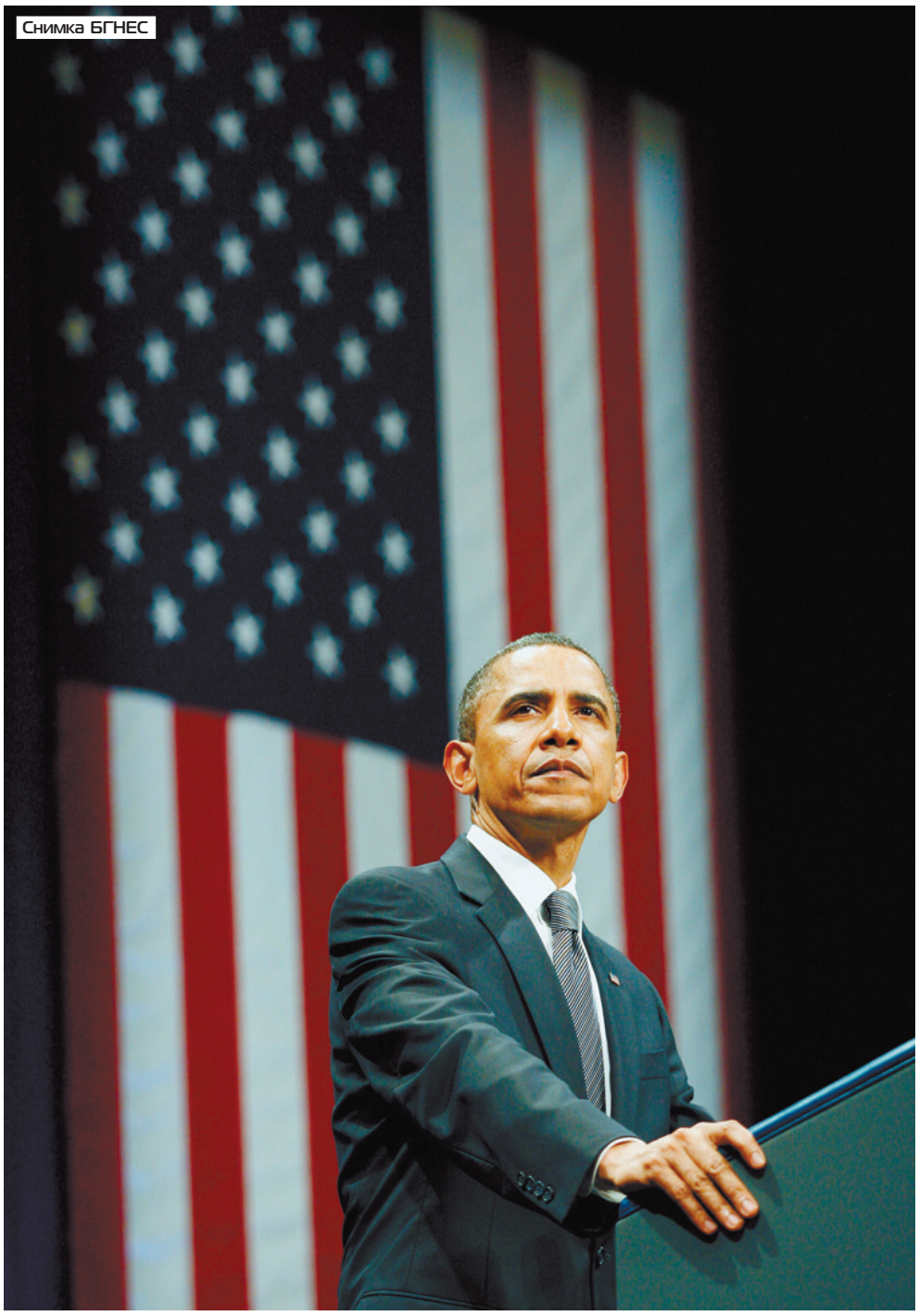
Игор ЮРГЕНС, председател на управлението на Института за съвременно развитие

Спомням си шегата на Стивет Уитинг, анализатор от "Ситигруп": "Да се пита каква ще стане американската икономика, когато САЩ обявят дефолт, е все едно да се пита: с какво ще се заемеш, след като се самоубиеш."

Звучи, разбира се, мрачно. Но пък веднага виждаш оголения нерв на днешната американска икономика. Президентът Обама настоя републиканците да определят позицията си по прага на държавния дълг. Отношенията са обтегнати до предел. Но това е само междинен рунд. Основното е за какво ще гласуват републиканците в Конгреса на 2 август. Да се отложи "часът Х" не може - американците свято почитат конституцията. Или прагът на държавния дълг, чийто лимит отдавна е изчерпан, ще бъде вдигнат, или страната ще се наложи да обяви технически дефолт, т.е. временен отказ да прави плащания. И това финансово земетресение ще предизвика цунами в целия свят.

Основният двигател на американската икономика винаги е било и си остава високото ниво на вътрешното потребление - частното, производственото, инвестиционното. В бюджета на САЩ приходите от митнически плащания са само един процент (в Русия те са почти 50 на сто).

В същото време военните разходи напоследък струваха на САЩ все повече и повече. Появи се хроничен дефицит във федералния бюджет. И към края на 2010-а държавният дълг на САЩ достигна астрономическата цифра от 14,3 трилиона долара, т.е. това е, което страната произвежда за година. Колосалният дълг се компенсираше основно за сметка на кредита, ниските лихви на Федералната резервна система и пускането на пазара на облигации, които се търсеха както вътре в страната, така и в чужбина. От своя страна частните банки започнаха изкуствено да нагнетяват вътрешна ликвидност, в това число пускаха деривативи - вторични кредитни финансови инструменти, които далеч невинаги се осигуряваха с доходи на притежателите им или залози. С други думи, в продължение на доста години САЩ систематично живееха не според средствата си.

Снимка БГНЕС

На 4 август президентът на САЩ Барак Обама ще навърши 50 години. Мислите на стопанина на Белия дом обаче съвсем не са заети с предстоящото тържество. Обама много повече е загрижен дали Конгресът ще успее да се споразумее за тавана на дълга

Всичко това през есента на 2007 г. доведе до най-голямата от времето на "Великата депресия" финансова криза в най-голямата в света икономика, която произвежда 25% от брутния световен продукт. За една година американската криза се превърна в световна.

Но по времето на "Великата депресия" дадоха възможност на кризата сама да направи санация - да фалира неконкурентоспособните предприятия, да изчисти от икономическия живот онези активи, които са се оказали нежизнеспособни. Този път правителствата на почти всички страни в света, и преди всичко на САЩ, прибягнаха да масирано "заливане" на пожара на кризата с пари.

Трябва да се признае, че основната цел на извънредните мерки бе постигната. Година и половина по-късно най-ниската точка на кризата бе премината. И през 2010 г. ръстът на световното потребление се възобнови. А в САЩ сега нещата отиват към намаляване на безработицата и постепенно повишаване на вътрешното потребление, за което всъщност се бориха американците. Но дойде време и за разплата. Конгресът, който сега се контролира от републиканците, твърдо постави въпроса за ограничаване на разходите въпреки риска да се намали по този начин търсенето и да са отложи връщането към икономическия ръст, а по този начин и да се засили социалното напрежение.

С какво заплашва това? Ако републиканците настояват на своето и не дадат разрешение за следващи заеми, последиците ще са много тежки. Може да се стигне и до това в хазната да няма пари за пенсии, заплати за чиновниците. Ще се наложи да се обяви технически дефолт. На световните финансови пазари ще се получи напрежение, а някъде и паника. След дефолта, който би бил шамар за най-голямата световна икономика, веднага би последвало намаляване на кредитния рейтинг. За САЩ това би означавало загуба на един процент от БВП и милион нови безработни. В световните и националните финансови организации веднага ще се повиши рискът на американските ценни книжа, съответно новите пари, които ще са необходими за обслужване на старите дългове, ще струват по-скъпо. И всички те заедно с техните страни може да се окажат въвлечени във водовъртежа на американската фуния.

Под съмнение ще се окажат позициите на долара като световна резервна валута. За Русия понижаването на курса на долара веднага ще се отрази на световните котировки на основните износни ресурси: петрола, газа, стоманата. Освен това ще намалее потреблението в държавите, които са основни потребители на петрола, газа и металите ни.

Все пак смятам, че разумът ще надделее, САЩ няма да обявят технически дефолт. Нямам съмнения и че такава мощна икономическа машина като САЩ ще излезе от тези трудности.

Шест месеца след бунта Мубарак продължава да тормози Египет

Кристоф дьо РОКФЕЙ

Шест месеца след началото на бунта, свалил от власт Хосни Мубарак, съдбата на бившия президент, който лежи в болница в Синай, все още създава грижи за Египет: началото на процеса срещу него е в основата на напрежението, а здравето му е обект на противоречива информация.

Решението процесът срещу него и синовете му - Аля и Гамал, да започне на 3 август, бе взето под натиска на улицата. За здравето му се правят на неясни изявления. Авоарите му са замразени, но точният размер на неговите богатства остава неизвестен. Мнозина от приятелите му са в затвора, а други влязоха в новото управление, предизвиквайки гнева на демонстрантите на площад "Тахрир" в Кайро. Принуден да подаде оставка след бунта, започнал на 25 януари и продължил 18 дни, бившият 83-годишен управник на Египет беше приет през април в болница в Шарм ел Шейх, в южен Синай, заради сърдечни проблеми. След като бе свален от власт и замина за курорта на Червено море, където има резиденция, той нито веднъж не е имал публична изява. В кратко записано аудиопослание, разпространено на 10 април, той се обявява за жертва на клевета. Мубарак е обвинен в корупция и отговорност за смъртта на демонстранти по време на бунта от януари и февруари. Сериозни обвинения, предполагащи смъртна присъда, но и подминаващи многобройни аспекти от авторитарното му управление.

В основата на египетската дилема са военните, които поеха властта. Хосни Мубарак, както всички президенти от свалянето на монархията през 1952 г., е един от тях. Ръководителят на Върховния съвет на въоръжените сили (ВСВС) Хюсеин Тантауи, който е фактическият държавен глава, беше министър на отбраната в продължение на двадесет години. "Проблемът с управляващите военни и конкретно с маршал Тантауи безпокои военното съсловие като цяло", смята Мустафа Камел ел Сайед, преподавател по политически науки в университета в Кайро.

Изправянето пред съда на човека, ръководил Египет в продължение на тридесет години, за когото се предполага, че е в течение на всички държавни тайни, освен военните може да постави в затруднено положение и много други хора. "Мнозина са на мнение, че той би могъл да направи неудобни разкрития", счита господин Сайед. Други се опасяват, че процесът ще започне формално и след кратко встъпително заседание може да бъде отложен с няколко седмици с искане за допълнителни разследвания, влошаване на здравословното състояние на Мубарак, съдебни ваканции или заради ограниченията при постите през рамазана, който започва в началото на август. "Възможно е процесът да бъде отложен за по-късно, а датата за неговото начало да е внимателно подбрана именно поради тази причина", предполага Сайед. "Военните не искат техен човек да бъде осъден", уверява Емад Гад от центъра за политически науки Ал Ахрам. "Опитват се да спечелят време с надеждата, че дотогава той ще почине", прогнозира хладно специалистът.

Процесът ще протече в Кайро.

"Искам да видя Мубарак изправен пред съда, искам открит процес, който да протече в столицата", казва Бола Абду, 23-годишен борец за демокрацията, лагеруващ на площад "Тахрир". Информация за здравето на Мубарак се дава рядко и често е противоречива.

Адвокатът му, Фарид ел Диб, заяви през юни, че клиентът му страда от рак на стомаха, а през юли - че е в "дълбока кома", информация, която обаче бе опровергана от болницата и от министъра на здравеопазването. Според различни медицински източници той изпада в депресия, случва се да губи съзнание, а други уверяват, че състоянието му е стабилно, но не предоставят точни сведения.

Независимият вестник "Ал Шорук" отбелязва, че е възможно на Мубарак да бъдат отдадени военни почести, ако той почине преди да бъде осъден.

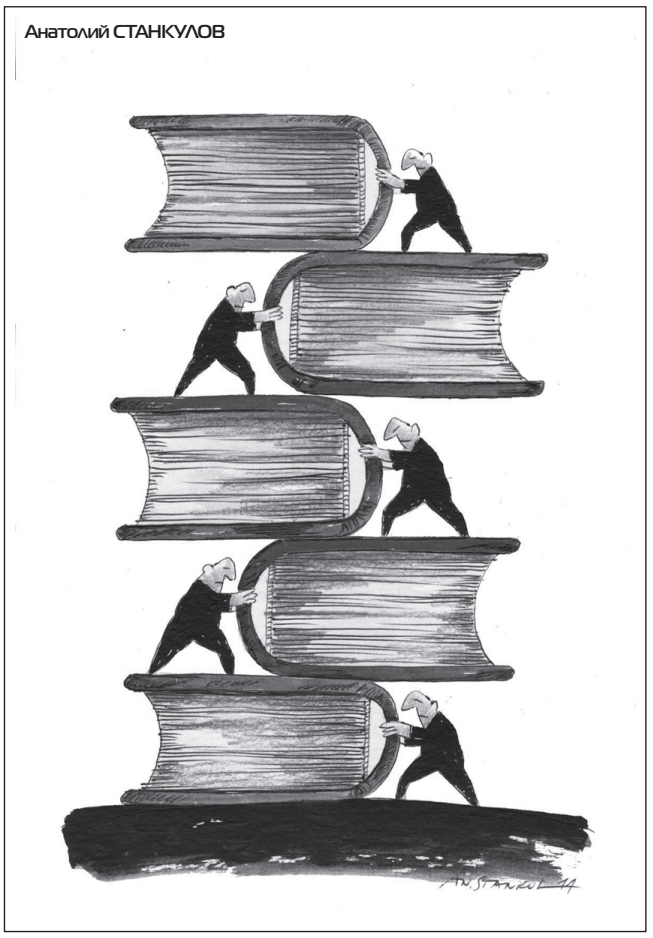
Общество

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Около 18 000 българчета в ученическа възраст, чиито родители живеят в чужбина, посещават някаква форма на обучение по роден език. До 185 са се увеличили българските образователни звена зад граница, стана ясно завчера на срещата в София на училищата ни в чужбина. Звучи добре. Но много или малко е това?

Напъните за икономии удариха и училищата, които държавата поддържаше зад граница и сега те са само 3 - в Прага, Братислава и Будапеща. Това означава, че останалите 182 звена са създадени и се поддържат от ентусиазирани наши сънародници - без заплащане, без

Аз съм българче

учебници, без програми и без милионите от всякакви проекти и фондове за стотици конференции и форуми, с които тук от две десетилетия се изобразяват грижи за просветата. Всекидневието засмуква, където и да живееш, и за да събереш децата някъде из Лондон или Чикаго за четмо и писмо, трябва да имаш несломим родолюбив дух и неизтребимо усещане, че си българин и ще останеш такъв. Затова - хвала на хората, които се отдават на това богоугодно начинание. Някои от тях го правят вече 25 години.

От друга страна, никой тук не може да каже колко българи живеят трайно в чужбина. От последното преброяване на населението се разбра, че за 10 години 582 хиляди са напуснали България. А според експерти за последните 25 години емигрираните са 1,6 милиона. Сравнете с 18 000 ученици, учещи в чужбина родния език и тук-там история, литература, география. Очевидно е, че много пъти по 18 000 българчета, пръснати със семействата си по планетата, не се докосват до родното А и Б. Всеки от нас неизбежно се сеща за свои познати, с които се е разделил от младини и чиито пораснали вече деца не знаят ни дума български. Сеща се и за онези наши еврочиновници в Брюксел, които в интернет се опълчиха срещу въвеждането на български език и създаването на българска секция в европейските училища. Основният аргумент бе, че свидните им чеда нямат нужда от български, понеже нямало да се върнат в Каспичан (както казват) и само в чуждо училище и с чужд език могат да се интегрират в обществото, в което ще живеят винаги! Знае се, че само в Испания извън обучението на роден език са 18 000 български деца, само 1000 го учат. И както показаха демографските проучвания, над 70 на сто от емигрираните в Испания нашенци нямат намерение някога да се върнат тук...

Насила българин не се остава. Трябва да го искаш, дори ако се казваш Дилма Русев. Но когато хиляди наши сънародници все пак искат децата им да четат в оригинал "Аз съм българче!", трябва всячески да им помогнем. В една програма от 1995 г. - "Роден език и култура зад граница", са останали едни 2 млн. лв. Сега МОМН добавя към тях още 2 млн. лв. Капка в морето, но и тя е нещо. Ако се качат електронни учебници в интернет, както предлагат форумите, и това би помогнало. А ако все пак дочакаме сегашният екип в МОМН да направи новия закон за училището, добре е да се вслуша в искането на тези хора да се уреди статут за самодейните огнища на българската идентичност по света и правила как наученото в тях да се признава у нас. Може би тогава още някои от Испания ще решат да се върнат...

Върнал се е страхът

КОЛЬО КОЛЕВ

Изследването на политическите нагласи у нас в момента, направено от агенция "Медиана", показа, че голям процент ОТ ХОРАТА определено имат сериозни съмнения в това, че изборите ще са честни както по отношение на принуждения вот, така и по отношение на възможността да бъдат притискани по един или друг начин, така и по отношение на купуването и продаването на гласове. Нещо повече, изследването показва, че всеки седми избирател малко или много се чувства застрашен свободно да изяви политическите си предпочитания. Сблъскваме се с един феномен, който познавахме някъде в началото на 90-те години: страх. Страх от политическата волеизява.

Всичко това създава една доста неприятна атмосфера около тези избори. От една страна, хората се страхуват, че всякакви мръсни прийоми ще бъдат използвани, от друга страна, част от тях се страхуват, че могат да бъдат преследвани по политически причини и, от трета страна, са нагласите самите избиратели да продават гласове, а при това положение ще има и кой да ги купува. Това създава една доста нездрава атмосфера около самите избори. За съжаление Изборният кодекс се концентрира само върху един проблем, който не е особено страшен, когато става дума за изборите на европарламент, на парламент, на президент. Това е изборният туризъм. Той няма абсолютно никакво значение, когато става въпрос за големите избори, в това число и секциите в чужбина. Неговото значение е само по време на местните избори, когато в една малка община, примерно 100-200 гласа могат да обърнат нещата в друга посока. За съжаление широко рекламираният Изборен кодекс, който едва ли не щеше да оздрави демократичната процедура, обърна внимание върху това, а не върху принудения вот, купуването на гласове, всичките тези гримаси на демократичния процес, които деформират и самите избори. Не са поставени достатъчно сериозни спирачки пред тези гримаси.

По отношение на кандидатите за президент проучванията са още много далечни и предварителни. Първо, не са ни известни кандидатите за президент на всички политически партии, основно - на управляващата партия. Какво се очаква? Да дойдат едва ли не в последния момент и да ни хързулнат една непозната фигура, за да се разчита на партийно гласуване. При това положение социолозите сме изправени пред доста странната ситуация - вече навлизаме в предизборния период, а не можем да определим относителната тежест на отделните кандидати. Затова въпросът ни се задава по този начин: възможно ли е да гласувате за някои от тези кандидати, като пред кандидата на ГЕРБ продължава да не стои лице. Това излиза малко безумно, но все пак показва нещо много важно - кои ще бъдат основните играчи. Без всякакво съмнение това ще са Ивайло Калфин, Меглена Кунева и енигматичният кандидат на ГЕРБ. Най-вероятно изборите ще се решат на два тура. Г-жа Кунева вече месец и нещо под някаква форма прави своята кампания, г-н Калфин все още е неизвестен като кандидат дори на част от симпатизантите на БСП. Това, което ние, социолозите и журналистите, знаем, далеч не е това, което знаят хората. За да навлезе една кандидатура, трябва време, да бъде говорено, да бъде обмислена като такава. Затова още е рано да се говори кой ще бъде първи, кой втори, кой трети. Тепърва ще се консолидират избирателите около една или друга кандидатура.

А спадът в предпочитанията към Бойко Борисов е съвсем очакван. Досега наблюдавахме един феномен, който изглеждаше така - доверието в ГЕРБ спада, а г-н Борисов изглежда незасегнат от това. хората все повече си казват, че ако не са доволни от управлението на ГЕРБ, за това носи вина и министър-пхредседателят. Съвсем естествен е при това положение и спадът на неговия личен рейтинг.

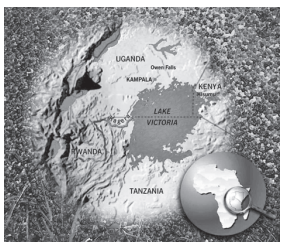
Дамата 30

www.duma.bg

1792 - „МАРСИЛЕЗАТА" Е ИЗПЯТА ЗА ПЪРВИ ПЪТ В ПАРИЖ. Написана е от Клод Жозеф Роже дьо Лил (на снимката) в нощта на 25 срещу 26 април 1792 г. след обявяване на война на Франция от страна на Австрия. Оригиналното й име е "Марш на Рейнската армия". Става символ на Френската революция и прозвучава за първи път по улиците на Париж от пристигащи от Марсилия части от френската Национална гвардия, откъдето произлиза и името й. На 14 юли 1795 г. е обявена за национален химн. Забранена по времето на Империята, тя е преработена от Ектор Берлиоз през 1830 г. и през 1879-а става отново химн на Франция.

1858 - ОТКРИТО Е ЕЗЕРОТО ВИКТОРИЯ В АФРИКА. Най-голямото от Великите африкански езера и трето по големина в света (след Каспийско море и Горното езеро в Северна Америка). Открива го английският изследовател Джон Спик. Виктория е най-голямото тропическо езеро в света, то е сравнително плитко - най-голямата дълбочина е 84 м, при средна - 40 м. Намира се на плато в западната част на африканската Голяма рифтова долина и граничи с Танзания, Уганда и Кения. Има брегова линия с дължина 340 км и над 3 000 острова, много от които са населени.

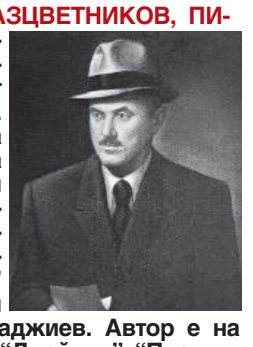

1863 - РАЖДА СЕ ХЕНРИ ФОРД, АМЕРИКАНСКИ ИНЖЕНЕР, ИЗОБРЕТАТЕЛ И ПРЕДПРИЕМАЧ (УМИРА 1947 Г.). Един от пионерите в автомобилостроенето. През 1893 г., след години експерименти през свободното си време, съумява да "събере" първия си автомобил. През 1899 г. заедно с единомишленици основава "Детройтската автомобилна компания", която започва да произвежда неговия автомобил. Две години по-късно автомобилната компания вече се нарича Henry Ford Company, но Форд не работи там. Любимият му израз е "Най-хубавата кола е новата."

1919 - РАЖДА СЕ АЛЕКСАНДЪР ВУТИМСКИ, ПОЕТ (УМИРА 1943 Г.). Рожденото му име е Александър Коцев Вутов. Смятан за един от значимите, но недобре познати български поети. Творчеството му, посветено на града и любовта, е доминирано от носталгично-меланхолично светоусещане. Приживе не успява да издаде своя стихосбирка. Неиздадени остават и 15 кратки есета, писани през периода 1941-1943 г.

1951 - УМИРА АСЕН РАЗЦВЕТНИКОВ, ПИСАТЕЛ (Р. 1897 Г.). Рожденото му име е Асен Петков Коларов. За пръв път печата през 1917 г. в сп. "Българан" под псевдонима Анри. Активен сътрудник на левия печат - сп. "Червен смях", "Младеж", "Работнически вестник". Един от ярките представители на "септемврийската литература" заедно с Гео Милев, Ангел Каралийчев, Никола Фурнаджиев. Автор е на книгите "Жертвени клади", "Двойник", "Планински вечери", на детските книги "Юнак Гого", "От нищо нещо", "Щурчовото конче" и др.

2007 - УМИРА ИНГМАР БЕРГМАН, ШВЕДСКИ ТЕАТРАЛЕН И КИНОРЕЖИСЬОР (Р. 1918 Г.). Определян като един от най-изтъкнатите автори в киното на всички времена. Режисира над 60 художествени и документални филма за киното и телевизията, повечето по собствен сценарий. Режисьор на над 170 театрални постановки. Сред известните му творби са "Шепот и викове", "Фани и Александър", "Изворът на девствеността" и др.

БУЗЛУДЖА 2011

По повод 120-годишнината на БСП и традиционния събор на левицата на историческия връх Бузлужда ДУМА попита:
1. Как според Вас изглежда БСП на 120 години?
2. Кой е най-яркият Ви спомен като председател на БСП?
3. Кое кара толкова хора да изкачват историческия връх Бузлужда всяка година?

Александър Лилов, председател на ВПС на БСП (1990-1991 г.)

120 години в служба на народа и на Отечеството

1. В исторически план: като най-зрялата и изпитана от времето партия у нас. Коя друга партия има зад себе си такава традиция? 120 години в служба на народа и на Отечеството - това е логото на Българската социалистическа партия.

2. Спомените са повече от един. Това беше труден, бих казал, огнедишащ период за БСП. Период на невероятна любов и подкрепа, и същевременно на силна омраза. Лошото се забравя, слава Богу. "Я зла не помню", пееше Висоцки.

От добрите спомени особено хубави са два:

Първият - приемането от XIV конгрес (февруари 1990 г.) на "Манифест за демократичен социализъм" - политическата стратегия на Десети ноември.

Вторият - приемането през 1994 г., чрез гласуване в цялата партия, на Програмата "Нови времена, Нова България, Нова БСП" - стратегията за модернизацията на партията.

3. Как кое? - Жаждата да се пие от първоизворите на партията, от идеализма и морала на бащите на българския социализъм. Бузлуджа е нашето рождено място, нашият Витлеем, нашето енергийно презареждане.

Един или двама социалисти да останат в България - на 1 август ще ги намерите на Бузлуджа.

Сергей Станишев, председател на Националния съвет на БСП:

Българите заслужават да живеят и ще живеят в по-справедливо общество

1. Както трябва. Като една от малкото партии по света на такава възраст - зряла, можеща, стабилна. Като партия, която е научила урока на историята и си е извлякла точните и верни поуки. Столетница, пораснала с още 20 години, но запазила свежестта и силата на идеите си. Като партия, вървяла стабилно по пътя на социалистическия идеал и отгледала няколко поколения последователи, които са жертвали сили, знания, труд, съзидание, дори и живота си за тази благородна идея. Идеята на нашите учредители, че България и българите заслужават да живеят и ще живеят в по-справедливо общество, в което няма да има бедност и експлоатация, че държавата няма да бъде непоносимо зло, а ще помага на хората, изпаднали в беда, че няма да се плаща за образование и медицински грижи, че ще има пълна политическа свобода, правов ред и демокрация, че хората ще се гордеят с отечеството си и няма да бягат по света, за да търсят по-добър живот за себе си и за децата си.

Да, така изглежда БСП на 120 години. Партия, която вярва в социализма.

2. О, то не са един или два за толкова много време. Но като се замисля, може би най-вълнуващият миг за мен беше приемането на България в Европейския съюз. Да, страната стана пълноправен член на ЕС именно по време на управлението на БСП. И нашата партия трябва да се гордее с това постижение! Години преди това документите за членството също бяха подадени от нас. Никога обаче няма да забравя и годината преди влизането в съюза. Пълноправното членство беше мечта за всички българи, кауза, която ни накара да се обединим и да докажем, че всички заедно можем да постигнем всичко. Тази кауза накара и тройната коалиция тогава да работи денонощно и неуморно, да приеме в невероятно кратки срокове близо двеста закона - нещо невиждано в историята на българския парламент. Доказахме, че можем. Никога няма да забравя нощта, когато посрещнахме Новата 2007 г. на площада, заедно с нашите партньори, с българските граждани, като членове на Европейския съюз - с радост, удовлетворение, щастие, фойерверки...

3. Боже, какъв въпрос. Как кое кара хората да идват на Бузлуджа? Никой не ги кара - нито аз, нито БСП. Върхът просто ги привлича. Там се е родила нашата партия, а, както казах, тя вече 120 години е носител на нашата идея. Бузлуджа не е само исторически връх, място на свидни жертви в борбата за освобождението на България. Бузлуджа е символ.

Бузлуджа 2011

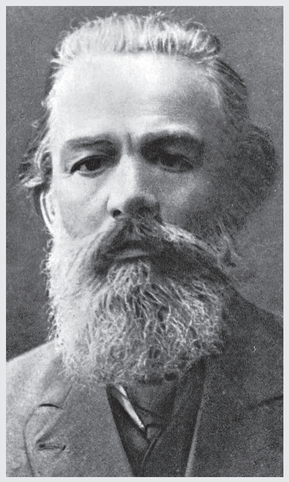
И след 120 години

СЪВРЕМЕННИЦИ НА БЪДЕЩЕТО!

Политическа декларация на 47-ия конгрес на БСП по повод 120-ата годишнина на Българската социалистическа партия

Не всичко в историята е преходно. Нейното летоброене съдържа и непреходни ценности. В бурния 120-годишен летопис на Българската социалистическа партия точно те са онази същност, която прави и днешните социалисти "съвременници на бъдещето".

Началото

Съвременници на бъдещето са се нарекли със самочувствието на предвестници на ново време основателите на организираното социалистическо движение у нас. На 2 август 1891 г. от историческия връх Бузлуджа тя, неколцината първопроходци, дръзват високо да огласят намерението си да основат не просто още една партия, а Българската социалдемократическа партия като организация, посветила се на светлия идеал за България на свободния от мизерия, експлоатация и невежество човек, мъж или жена, равни по своите права и отговорности и един към друг, и към обществото като цяло.

Политическият мотив на основателите е бил еднозначен - да създадат политическа организация в служба на интересите на зараждащия се пролетариат, на социалистическия идеал. Както и същината на приетата програма и на създадената организация - марксистки изразители на стремежа за социален прогрес и премахване на капитализма.

Както заявяват основателите години по-късно в брой първи на новия си вестник "Работник": "Щом каже човек "партия", веднага изниква мисълта за партизанските борби... че се явяват хора, които ламтят за министерски кресла, които искат власт... Социалдемократическата партия няма за цел с каквито и да било средства да дойде утре на власт. Да дойде тя на власт, ще рече, да провъзгласи социалистическия преврат, който е крайната цел на социалната демокрация."

Подтикът за такава дръзка заявка точно в онзи момент е бил да бъде строшен зъбът на клеветата, да се даде достоен отговор на безумните хули и измислици, сипещи се тогава по адрес на първите социалисти не само у нас, като заклети терористи-конспиратори, най-опасни рушители на държавните наредби и на добрите нрави. По думите на първите й представители, Българската социалдемократическа партия "смята за най-естествено работение откритото и легалното... като най-главно условие за успеха на социализма у нас".

Като най-доброто средство, с което да оборят сипещите се срещу тях хули и измислици, първите социалисти виждат откритото обявяване на своята Програма, приета на Бузлуджа и доработена година по-късно на втори конгрес в Пловдив. Както заявява "редакционний комитет" на конгреса в обръщението си "Към българския народ": "Нека българският народ сам съди от програмата какво искат и за какво се борят българските социалдемократи, които влизат в редовете на новоучредената партия."

Непреходното

Именно ценностите и идеите, положени в основите още на тези първи програмни послания, образуват онзи непреходен политически капитал, онзи набор от разбирания и възгледи, осмислили живота и борбата на поколения български социалдемократи, комунисти и социалисти. При това, следвани не като догми, предполагащи насилие над историческите реалности, а като ръководни начала, изискващи възможно най-отговорна и последователна политическа работа.

Още първият лозунг на "минимум програмата", включена в началния програмен документ на партията, е пределно недвусмислен - "пълна политическа свобода"! Преди всичко свобода на печата, на словото и на убежденията, митингите и на дружествата. Наред с това - неприкосновеност на личността и на жилището й без законно постановление на съда; унищожение на смъртното наказание "и на оковите". За целта - всеобщо и непосредствено избирателно право на всички, без разлика на пол и на избори.

Второ - пълно самоуправление на общините и окръзите с широки права гражданите сами да избират членовете на местните съвети, да решават общинските и окръжните работи, както и задълженията за широко огласяване на вземаните от местните органи решения. Наред с това - всеобщ избор на градски и селски съдии чрез тайно гласоподаване, както и безплатно правосъдие. В този раздел - и правото на гражданско бракоразвеждане.

По-нататък - унищожение на десятъка и косвените данъци и въвеждане на прогресивен данък само върху приходите. Запазване на държавните земи и отдаването им за обработване на селски кооперативни дружества с обществени машини и според един рационален план. Според оригиналната редакция - помагание на кооперативни занаятчийски дружества за придобиване на машини за общо работение. И още - изработване на един фабричен закон за защита на работниците и закон за наемните слуги.

Не по-малко важно - преустройство на народното образование като образование безплатно, пълно, научно, професионално и еднакво за двата пола. Устройство на зимни училища в селата за възрастни селяни и селянки. Както и "възстановление на закона за всеобщото избиране на училищните инспектори".

Да - също и "санитарно устройство на градовете, безплатни болници и лекуване. Устройство на селски санитарни пунктове с безплатни болници и лекуване, с надлежащите аптеки и медицински състав". Но не само това - устройство и на градски и селски обществени бани, перални, на благотворителни заведения за неми, слепи, луди, сакати и стари; обществено осветление на улиците...

И накрая - "забележка": "тая програма се осъществява със законни средства". Но не като крайна цел, не - партията не крие, че нейната крайна цел е "сбъдването на социализма". Обаче тя "признава, че сбъдването на Програмата й е възможно само тогава, когато най-голямата част от българския народ съзнае, че най-естествената цел на неговата борба е социалистическият преврат и че най-близките искания на Програмата са исканията, осъществлението на които може да поведе към едно коренно подобрение в живота му" (из обръщението "Към българския народ").

В тези редове и днес впечатлява с проникновеността си мъдрият глас на Димитър Благоев, първостроителя на социализма у нас и ненапразно назован с дълбоко уважителното Дядото. В тях са заложени така необходимото съотношение между непосредствени и крайни цели, ясното съзнание за същината на политическата дейност като борба преди всичко за спечелването на умовете и сърцата на хората.

Тези са основополагащите начала на безкомпромисната борба на партията в защита на синдикалните и на политическите права на работниците, те са в основата на работата на нейните представители и в Народното събрание, и в местната власт, печелейки избори през първите десетилетия на миналия век тогава, когато тя не е била отстранявана и забранявана.

Именно благодарение на тази борба и сред масите в обществото, и в общинските съвети, и в парламента Българската комунистическа партия (името, прието през 1919 г.) се легитимира като масова и авторитетна лява формация в България, свързваща органично идеите на интернационализма с народната съдба. Твърде показателно е, че идеите за нова култура, за нова литература и изкуство, завладели духовния живот в Европа и в света в периода между войните, у нас намериха ярък и завладяващ израз именно в творбите на свързалите съдбите си с левицата и партията интелектуални върхове в живота на нацията.

Идеалите за свобода и социална справедливост, заложени в същностното ядро на партията, съставляваха дълбоките движещи мотиви и тогава, когато тя прибягваше към въоръжена борба, и по време на кървавите събития през 1923 г., и в защита на жизнените интереси на българския народ в годините на Съпротивата от 1941-1944 г. под знамето на Отечествения фронт като нераздълна част от световната антифашистка коалиция. Непростимо морално падение е днешното омерзително поругаване на светлата памет на героите и мъчениците от антифашистката съпротива; недопустима политическа безотговорност и слепота е подминаването на историческата истина, че именно тази съпротива, организирана и ръководена от комунистическата партия, основно допринесе България да запази държавните си граници след Втората световна война.

Същите неподвластни на времето въжделения залегнаха и в следвоенния проект на партията за изграждането на България като съвременна държава. Под нейно ръководство се извърши модернизация на селското стопанство и промишлеността, решително беше подобрен жизненият стандарт на населението: българските граждани получиха непознати дотогава социални права - безплатно образование и здравеопазване, право на отдих и достойни пенсии; бяха постигнати високи стандарти на развитие на културата и науката. И най-предубедените оценки от втората половина на миналия век не са в състояние да заобиколят обективната истина за съграденото през онези години на съзидание и интелектуално съзряване.

Но и пороците

Да ограничим обаче равносметката си само дотук, до непреходното, би означавало непростимо да си затворим очите за всичко онова, което беляза с трагичен отпечатък многолетната история на партията, което в отделни периоди стана причина за тежки исторически провали и поражения. Нещо повече, да премълчим тази страна на нещата, би обезценило в очите на съвременниците ни онова непреходно, което и днес изтъкваме като същностното за партията ни, би ни представило пред съда на обществеността мнение като напълно неспособни на обективна самооценка, на поука от делата ни и на искрено поемане на политическата отговорност, която не можем да избегнем.

Една от най-главните поуки е тази за пагубните последици от разединението. Още на първата сбирка на Бузлуджа, както и на последвалите конгреси, се разгаря спорът за партия или за съюз. Зад спора за формата се крие и задълбочаващо се разминаване по същество -безкомпромисна класова позиция и борба или по-широко взаимодействие с други социални групи и левоцентристки сили. Разделение, довело до гибелно противопоставяне в средите на левицата не само у нас, но и в Европа и света, отворило пътя за тържеството на фашизма и диктатурата в годините след Първата световна война и до катаклизма на Втората.

Показателно е, че от Българската комунистическа партия произлязоха стратегическите постановки за необходимостта от единни народни фронтове за борба срещу фашизма и реакцията до войната, както и от нов тип държавност на народната демокрация в страните от Източна Европа в следвоенния период. Безспорно завоювалият трайно признание и уважение далеч зад границите на страната неин ръководител - Георги Димитров, стана автор и водещ изразител на тези съдбовни за каузата на социализма разбирания и позиции.

Затова толкова по-болезнени за нас са трагичните последици от сталинските репресии срещу най-изтъкнати дейци на левицата и огромен брой редови партийни членове и симпатизанти. Толкова по-остра е покрусата от съзнанието за пропуснат исторически шанс за прогреса на България като народнодемократична република поради натрапената й сталинска трактовка като още една форма на "диктатура на пролетариата" с фатални последици за живота на невинни жертви, както и в последна сметка за самата съдба на социализма в тази част на света.

Не по-малко горчиви поуки сме длъжни да извлечем от по-новата история на партията ни през втората половина на изминалия век. Времето, в което у нас се утвърди системата на авторитарния социализъм. Период, в който България извърши индустриална революция, трансформира се в държава със свой немалък икономически и интелектуален потенциал, с висока степен на социална сигурност, с редица върхови световни постижения на нейни представители в сферите на изкуствата, на науката.

Но тези неоспорими истини не ни дават право да си затворим очите за онези пороци и провали, които в крайна сметка доведоха до задълбочаващата се структурна криза на системата и до изчерпването на нейните възможности за обновление и развитие. Българската социалистическа партия (името, възприето през април 1990 г.) даде пределно ясна характеристика и оценка на тази страна от нейната дейност и на този период още в първия си програмен документ след промените - в програмата си "Нови времена, нова България, нова БСП" от 1994 г.

Ето параметрите на кризата на системата, очертани в посочения програмен документ - авторитарна политическа система, стигаща до потъпкване на основни права и свободи на гражданите; неефективна, бюрократизирана командно-административна система, довела до неконкурентоспособност на икономиката. Към тези параметри се добавят сливането на управляващите комунистически партии с държавата, водещо до тежки деформации и на самите партии, както и кризата на политическите и държавните елити.

Именно съзнанието в ръководните среди на партията за императивната необходимост час по-скоро да се пристъпи към преодоляване на задълбочилите се до краен предел противоречия в икономиката и обществото доведе до промяната на 10 ноември 1989 г. - на първо място в ръководството на самата партия. Точно тези промяна породи възможностите за мирно разрешаване на натрупалите се с години изключително остри противоречия и дисбаланси, както и за национално съгласие по жизнените проблеми на страната в новите световни реалности.

Но, както посочихме в програмата си от 2008 г., преходът в България доведе до дълбоко социално разслоение, което поражда нови социални конфликти - бедността и безработицата, престъпността, неграмотността и болестите се превръщат в остри проблеми с дългогодишни последствия. Равносметката на прехода, заложена в програмата, е капитализъм в неговите най-уродливи форми; всеобщ упадък - социален, икономически и духовен. Равносметка, отразяваща реалностите в живота на милиони български граждани, макар и да не отчита достигнатото в демократизацията на обществото и държавата.

Главната причина за такова развитие стана натрапеният от СДС от самото начало на промените шоково-монетарен модел на реформите. Но ние ясно назовахме и огромната отговорност на партията - тя не успя да отстои и да реализира социалния модел на прехода, независимо че два пъти спечели абсолютно парламентарно мнозинство. На БСП не достигнаха политическа воля и последователност да реализира социалната алтернатива, достатъчно твърдо да отстои конституционните норми, независимо от политическата цена. Основната причина за тази пасивност и отсъствие на решителност стана липсата на вътрешно единство в самата партия, фактическият разнобой по възловите въпроси на налагащите се промени.

Настоящето

През изминалите две десетилетия на коренни промени Българската социалистическа партия бе и остава първостепенен фактор, основен участник в политическия и обществения живот на страната. Истината е, че през целия този период партията се стремеше да остава вярна на постановките и предначертанията, завещани ни от първостроителите от Бузлуджа. Партията спечели убедителна победа в първите свободни и демократични избори за Велико Народно събрание; нейните представители станаха основните автори и участници в мнозинството, приело новата Конституция на Република България на 12 юли 1991 г.

През този нов период от съвременната й история партията нееднократно бе изправяна пред изключителни изпитания, пред възможно най-сложни решения, изискващи съчетаването на принципна последователност с търсенето на работещи компромиси, необходими за благото на страната като цяло. Тя издържа и върховното изпитание - да отстъпи властта, за да запази гражданския мир, да не допусне сблъсък, зареден с най-непредвидими последици.

Едновременно с това тя не престана да работи за разкриване на по-добра алтернатива за развитието на страната като истински демократична, правова и социална държава. Израз на тези непрестанни търсения стана новата програма на партията "За България - свободни граждани, справедлива държава, солидарно общество", приета от 47-ия конгрес на партията през ноември 2008 г. В нея заявихме:

БСП е партия на демократичния социализъм. Демократичният социализъм за нас си остава виждането за едно свободно, справедливо и солидарно общество, чието осъществяване е наша постоянна задача. БСП провежда последователна политика за социална демокрация за развитието на активна социална държава по европейските модели, съобразно българските условия като път към осъществяване на основополагащите ценности на демократичния социализъм.

Но днешните кризисни реалности поставят тази прокламирана позиция на възможно най-сурова проверка - продължава ли да е жизнен и перспективен европейският социален модел в условията на всеобхватна финансово-икономическа криза? Изобщо днешната социална демокрация дава ли убедителни и мобилизиращи отговори на разгневението и отблъснати от традиционната политика граждани?

По-конкретно за нас - ние като партия постигаме ли онова единство на програма, политика и конкретни действия, което да убеждава и да печели решителната подкрепа и на членове и симпатизанти, и на множеството граждани без предварителни партийни пристрастия, но жадуващи за друго качество на политиката и управлението? Или вървим към 120-ата си годишнина опасно отслабени от тлеещи конфликти и противоборства, резултат на користни интереси, болни амбиции и задкулисни манипулации?

На борба за Новото време!

Днес светът преживява един от повратните моменти на историческа промяна. След трите последни десетилетия на ултралиберален експеримент, довчера водещите световни икономики бяха из основи разтърсени от безпрецедентна за следвоенния период финансово-икономическа криза. Криза, довела до масова безработица и огромно обедняване на милиони хора, до социален взрив и в индустриални, и в развиващи се страни. Нещо повече, криза, която обозначи краха на довчера сякаш неоспоримите т.нар. неолиберални постулати и парадигми на глобализацията, дерегулацията и приватизацията.

Независимо от заклинанията на управляващите страната остава в дълбока и всеобхватна криза - материална и духовна, на която краят така и не се вижда; дори нещо по-лошо, обществото е поразено от загубата на вяра в ценностите и институциите на демокрацията като народовластие, в собствените си сили да надмогне сегашното затъване в безпътицата. Острота на житейската неволя, нищетата на управленските послания стават онази тъй благодатна почва за кресливите призиви на крайната десница, уж най-милеещa за народното добруване, които и в минали периоди са печелили поддръжници и власт - до неизбежния трагичен край на подобни експерименти, но само след като лековерно самоизмамилите се са платили възможно най-горчивата цена на провала.

Ето защо е огромна отговорността на партиите, длъжни в сегашния момент безхитростно да изразяват политическата воля на гражданите, като неизменно се ръководят от върховния принцип, заложен в основите на Конституцията на Републиката - "правата на личността, нейното достойнство и сигурност", както и от "неотменимия си дълг да пазим националното и държавното единство на България". С ясното съзнание, че сме длъжни да споделяме общата решимост да създадем демократична, правова и социална държава по конституционния модел, такава, каквато искат и каквато заслужават и днешното, и идващите поколения!

Българската социалистическа партия открито огласи пред българските граждани своето виждане как тези високи конституционни идеали и ценности да станат реалност. В нова си програма "За България" ние преди всичко заявяваме наложителната за целта промяна - смяната на провалилия се неолиберален модел със социалната алтернатива с водещ приоритет хуманното начало, човека и неговото развитие и реализация като висша ценност и смисъл на политиката.

В програмата си вписахме и трите "стълба" на съвременната ни "минимум програма" като пътя към такава промяна:

Свободни граждани - информирани и образовани, т.е. просветени; наясно с гражданските си права и отговорности; с възможности за работа и със сигурност за имота и семейства си, за личното си пространство и възможности за собствен избор - житейски и политически; със самочувствие на равноправни граждани на Европа, на носители на многовековно културно наследство; с ценностни ориентири, отхвърлили мутренския "идеал" за успех в живота и чалгаджийската представа за красивото!

Справедлива държава - авторитетна и в състояние да гарантира националната сигурност, демографското бъдеще и успешното развитие на България в новите световни реалности; равнопоставен собственик и добър стопанин; силна с доверието, гласувано й от нейните граждани, със законите, защитаващи техните и на обществото интереси и с институциите си, с местното си самоуправление, способни да наложат нормите на правото и да смажат произвола и грабежа на паралелната "власт" и безотговорното "задкулисие"!

Солидарно общество - на самостоятелни и отговорни граждани, които реализират своята инициатива и предприемчивост в съгласие и съпричастност с интересите на обществото; общество на науката и знанието, способно солидарно да преодолява бедността и неравенствата, лишаващи огромна част от гражданите от достоен живот, от образование и здравеопазване, от желано бъдеще в собствената им страна; да насърчава началата на взаимопомощта и кооперирането в полза на по-сплотено и по-справедливо общество!

Уверени сме, че тези начала черпят изворите си от изстрадания във времето демократични въжделения и традиции на българския народ, убедени сме, че те отговарят на жизнените интереси на днешните и утрешните граждани на страната. Затова днес, отбелязвайки своята 120-годишна история и със съзнанието за отговорността си за достойното бъдеще на Отечеството ни, ние, българските социалисти, заявяваме волята си да работим за Новото време, в което националният идеал за чиста и свята република, всесветският копнеж за общество на свободата, равенството и социалната справедливост ще бъдат жива действителност за всеки гражданин и гражданка на България!

Това е програмата, това е и знамето, около които зовем за единение на лявото, за съпасие около националноотговорното! И както са възкликнали предците ни в Началото - С ИМ ПОБЕДИШИ!

Заявяваме волята си да работим за Новото време, в което националният идеал за чиста и свята република, всесветският копнеж за общество на свободата, равенството и социалната справедливост ще бъдат жива действителност за всеки гражданин на България

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
30 ЮЛИ 2011
ДУМА

Невероятно, но факт

Земята е пъкъл, в който дебнат опасности и може да се живее само по дърветата и по цветята. На твърдата повърхност се захвърлят престъпниците, а праведните остават да обитават Горния свят в постоянен страх от изгонване. За този нереален живот на друга планета, обитавана от наследници на човека, разказва в книгата си "Новозавладените звезди" фантастът Джеймс Блиш. В същото време в настоящето, и то на Земята някои хора все още отказват да слязат от Горния свят, за да живеят... в "ада".

„Дървесните хора" живеят в Горния свят

Те строят къщите си на 20-30 метра над земята и са се превърнали в изумителна атракция за хиляди туристи

Те са наречени "дървесни хора" и екзотичният им начин на живот ги е превърнал в част от туристическите маршрути на екскурзианти от цял свят. Племената коровай и комбай населяват басейна на река Браза в индонезийската част на остров Папуа. За да се опазят от опасни животни и от опустошителни наводнения, те издигат своите къщи по върховете на дърветата! Колиби, направени от клони, покрити с листа и мъх, стърчат на височина от 20-30 метра и са традиционна гледка на далечния остров. Те се обитават от 3000 членове на непознатото доскоро племе коровай. Необичайният свят на тези диваци е напълно непознат до 70-те години на миналия век. Нито коровай, нито останалата част на човечеството подозират за съществуването на другите. За племето единственият знак за наличието на цивилизация са често прелитащите самолети, които всяват паника.

Холандски мисионери са първите хора, постигнали продължителен контакт с коровай. Нужно е обаче цяло десетилетие преди любопитните да влязат в чудния затворен свят на тази част от Папуа. Интересът към "дървесните" хора все повече се засилва, докато през 90-те години на XX век селото на коровай става част от туристическите маршрути. Така след като светът открива племето и го превръща в атракция, и племето открива как да печели от света.

Местните жители си осигуряват постоянен паричен доход от работа с туроператорски фирми. И днес много от тях предлагат експедиции до местообитанията на племето, които включват 5-6 часови преходи. Ентусиастите трябва да са готови да се спускат по стръмни глинени склонове, да преминават реки със салове, нестабилни лодки или по висящи мостове.

Канибализмът се оказва измислица

През годините на изучаване на племето се появяват и съмнителни теории за начина му на живот. За да се засилят мистериите за коровай, се разпространява твърдението, че племето практикува... канибализъм! Филмов екип дори прави предаване за човекоядството като форма на наказателно правосъдие сред членовете на коровай. Последните данни обаче показват: някои клановe са принудени да потвърдят, че този мит все още е активна практика само за да бъде насърчен туризмът в района.

Всъщност няма никакви преки доказателства, че коровай са човекоядци. Те продължават да живеят изолирани и по начин, утвърден преди стотици години. По-голямата част от клановете на коровай са разделени в обособена територия от три къщи. Племето преживява основно чрез лов и риболов. То вярва в различни божества, като най-важни са духовете на предците. Диваците имат извънредно богата традиция в митовете, народните приказки и пословици. Въпреки че за дълго време коровай са смятани за изключително устойчиви на религиозен натиск, до края на 90-те години все пак се появяват първите новопокръстени християни в племето.

Прасето - свещено животно, но и валута

Комбай са второто оцеляло племе, което също още обитава дърветата. Подобно на съседите си от коровай, те издигат къщите си на високи дървета. Тези диваци официално жертват живи същества, но не хора, а прасета. Въпреки че са свещени животни, прасетата често са убивани със сложни ритуали, като се прострелват с няколко стрели едновременно, за да не се мъчат. Прасетата се потапят в близката река, а на жените не е позволено да наблюдават жертвоприношението. Никой няма право да се къпе в реката, в която е пролята кръвта на животното.

Прасетата са и своеобразната валута на племето. Ако съпругата на човек от комбай умре, семейството на жената може да поиска прасета като компенсация.

Комбай също така вярват в зли духове, наречени суанги, които могат да поглъщат човешката душа. В определени райони на селата им никой няма право да издига къщи и да се заселва, тъй като са обитавани от духове, гласи друго вярване на комбай.

Днес племето се състои едва от 4000 души, които се събират в кланове. Те имат сходни културни традиции с коровай, но говорят различни езици. Храната си осигуряват с лов на прасета и други горски животни, риболов, също така ядат ларви на бръмбари, растения. Те опаковат месото си в листа и го задушават върху големи камъни. Комбай често използват малки кучета, които проследяват дивите животни. Риболовът пък се осъществява чрез изграждане на малък язовир в реката. В него се потапят отровни корени и така рибата лесно се улавя.

Иначе комбай са гостоприемни - те черпят гостите си със саго - нишесте, извлечено от палмови стъбла. Но за да ви нахранят с ларви от дървото, трябва да сте поканени. По традиция всички непознати се посрещат от въоръжени мъже и са принудени да докажат, че идват с мир.

Страница на Деси ВЕЛЕВА

БОЖЕСТВЕНО ТВОРЕНИЕ

пази тайните на историята

Музеят „Земята и хората” въплъщава изконния човешки стремеж към съвършенство и хармония

Васил ПОПОВ
Веселка ВЕНКОВА

Хората изобщо не познават царството на минералите, за тях те са просто камъни. Но камъните са различни, всеки със собствено име. Техният свят е прекрасен, полезен, понякога вреден, но ние трябва да го познаваме, твърди Михаил Малеев - първият и единствен до днес директор на Националния музей “Земята и хората”.

Идеята за уникалния музей Малеев и сътрудниците му развиват вече 25 години. В началото са институт по приложна минералогия, но след 10 ноември на приложната наука се слага кръст, а Европейската общност сега иска да се развива приложният характер на науката. Е, пак сме изпреварили времето “без да искаме” и без т. нар. държавници на прехода да разберат това. Нашите хора са единствените в света тогава, но 20 години отлитат безвъзвратно загубени и днес може само да се гадае къде бихме могли да стигнем. Наименованието на музея “подсказва” книгата на Екзюпери “Планетата и хората”. И днес “Земята и хората” продължава да бъде единственият музей на минералите в света.

Михаил Малеев - идейният вдъхновител

В началото сбирката била от 13 000 образци. Вече са 27 000 от 109 държави, включващи 1524 минерални вида - повече от 1/3 от установените на земята. Музеят “Земята и хората” съхранява суровини от 81 страни и за този четвърт век е бил посетен от 1 636 904 души, сред които 715 делегации. Музейната колекция се попълва по познати начини, но за “Земята и хората” най-обичайни са подаръците, подсмихва се Михаил Малеев.

Около 800 са дарителите - фирми и отделни хора. Дошъл да разгледа експонатите най-големият производител на диаманти в Европа - Ернст Винтер. По-късно пристигнала телеграма, тогава така се общуваше: “Г-н Директор, искам нещо мое да има във Вашия музей. Изпращам Ви 1000 карата диаманти, моя продукция. Ще се радвам да ги приемете!”.

Друг дарител е съпругата на тогавашния президент на Армения Тер Петросян - Людмила. В книгата на музея тя написала: “Напускам музея с укрепнала вяра, че хуманизмът на земята ще победи!”. И след месец получили личен подарък от първата дама на Армения - кутийка със скъпоценни камъни - рубини, сапфири и пр. В Ереван навремето бил най-големият завод за изкуствени скъпоценни камъни в Съветския съюз, прави уточнение сладкодумният Малеев. Той е приобщил с безкрайните си увлекателни беседи стотици приятели на института, които с жар помагат кой с каквото може.

И сега продължаваме да получаваме много експонати от росните, признава московският възпитаник, живял 11 години в братската страна по време на следването и аспирантурата си. И дава пример с 5-килограмов къс минерал, чиято стойност е по-висока от еквивалентно количество злато. Дарил му го, когато завършвал аспирантурата, професор-минералог. Отишъл да го изпрати на гарата с думите: “Това е най-ценното, което съм намерил през живота си”. И връчва на перона секретния материал, смее се днес Малеев.

В годината на България в Русия отново посетили минераложния музей “А. Е. Фersман” в Москва, създаден още по времето на Петър Първи - през 1716 г., където Малеев има много приятели и с много чувство за хумор обявява: “Мишо Малеев приема подаръци”. И тръгват всеки с по “камъче”, а моите сътрудници - един записва кое откъде е, друг ги опакова, аз приемам, гордо казва директорът.

Задачата на Националния музей “Земята и хората” наред с общата хуманистична и научно-приложна цел е да даде цялостна представа за царството на минералите. И тя е постигната чрез седемте раздела в експозицията. Идеята на залата “Тигантски кристали”, в която сякаш ходиш в гора от кристали, е като дойдеш, да се впечатлиш и да пожелаеш да научиш повече за тях. Никъде в света човекът не може да общува лице в лице с кристалите.

Следва раздел “Минерали на земята”, “Минерални ресурси на земята”, от които посетителят научава кои са полезните камъни и какви са техните “професии”. Най-ефектни от минералите са “Скъпоценни камъни”. Следват “Минералите на България”, “Минерални ресурси на България” и раздел “Материали” и всички те показват различните лица на камъните. Музеят има зала за временни тематични изложби, в друга се показват нови постъпления в “Земята и хората” и това се прави всяка година, като своеобразен отчет пред обществото. Геоложки кабинет за учениците работи отдавна, а отскоро - и детски кът.

Всяка година музейните специалисти правят публичен отчет, който никой не чете или го слага в “кръглата папка”, но те всяка година подготвят и изпращат подробна справка за цялостната дейност на музея. Малеев особено се гордее с книгата за впечатления. В нея посетители са записали: “Чувствам се горд като българин”, “Кара ме да се чувствам отговорен за бъдещето на земята”, а директорът на Британския музей Дейвис Уилсън е признал: “Да създадеш подобен музей от нищо, малко хора могат да го сторят на земята!”. И това ако не е оценка?

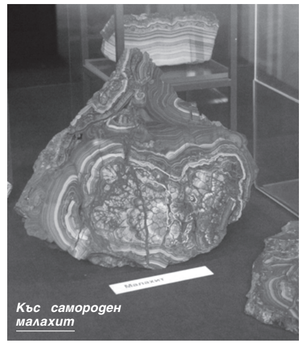
Сътрудниците на музея ходят на експедиции, а в лабораториите изучават находките спокойно, вече не са свързани с никакви разузнавателни служби и не им носят “материали” за изследвания, дошли по линия на техническия шпионаж, обяснява директорът.

Михаил Малеев напуска БСП, след като партията приема членството на България в НАТО, и не се противи на американските бази у нас, но идеалът замества с приетата през 1992 г. в Рио де Жанейро Харта-декларация на ООН с 27 постановки за околната среда и развитието, която се обобщава с термина устойчивото развитие на Земята. По любимата си тема - за бъдещето на Земята и човечеството, доц. Малеев може да говори дни наред и да обяснява ролята на българската нация в процеса. Цялата дейност на музея е подчинена на каузата за устойчивото развитие на Земята, където хората трябва да живеят в хармония с природата и помежду си.

Българинът според учения е “направен” от качествен материал поначало и цитира стихотворението на поета Янко Димов “Под неясното висине”:

За един от куриозите, ярко илюстриращи музейната му “лудост”, ни разказа Малеев. Съпругата му, известната пианистка проф. Жени Захариева, видяла в музейна витрина интересен “камък”, възкликва: “Мишо, ти този камък ми го подари за рождения ден преди двайсет години.” То е за България, Жени, успокоил я той, не е редно да седи у дома и само ние да му се радваме.

Хората загубиха чувството за природа, живеейки в бетонните стени и на асфалта, те се отчуждиха, не познават природата. Целта на музея е да компенсира тази липса, да върне любопитството. Природата нищо по-съвършено не е измайсторила от кристалите.

Към самороден малахит

Стои един скулптор пред един от кристалите в музея и казва: “Оттук трошица не можеш да махнеш, те са като божествено творение”. Десетките изложби на домашни любимци и други животни са повик да си отворим сърцето за любов към природата, изповядва Михаил Малеев. Този камък е живял 500 милиона години, всичко е видял, само човек да знае как да прочете историята в него.

Духовната атмосфера в музея “Земята и хората” иска да ни направи съпричастни към всичко красиво и възвишено. Той е единственият музей у нас, който има пет рояла. Жени Захариева организира вече 19 пъти конкурса “Музиката и земята” с общо 2200 участници от 24 страни и жури от световноизвестни музиканти. Идеен мотор са минералозите и на фотоконкурса “Земя за всички”, на конкурса за млади учени “Земята позната и непозната”, издават поетична поредица “Българските поети за земята”, в която вече има 11 книги.

“Вие нямате сериозни аргументи да защитите културата”, казал Михаил Малеев преди месец на министъра на културата, да обосновете необходимостта й. Продължавате да говорите за пазар - и това е важно, но не е мисията на културата. Мисията на културата е да създаде духовна атмосфера в обществото, в което да израстват морални хора и ако имате такива хора, защо ви са полицаи, охранители, затвори, пък и икономическата изгода е безспорна. Това е главната мисия на културата, продължавал Малеев, докато Вежди Рашидов се опитал да опонира, че парите за такава мисия идват от бюджета. Обществото трябва да направи това усилие, това е императив за устойчивото му развитие, иначе то ще загине, нареждал нашият човек.

Само 15 на сто от експонатите в музея са във витрините, научаваме мимоходом, останалите са във фондохранилищата. 30 шкафа с по 40 чекмеджета има във всяко от тях, а чекмеджетата са общо 7000.

Най-богатата научна колекция от ахати е в музея “Земята и хората”. Сапфир, рубин, алмандин, благороден опал, малахит, лазурит и единични екземпляри - ендемити, грабват очите. Най-хубавата в света колекция от скъпоценните камъни - топази, също е тук. 25 000, 60 000 карата - малко страни в света могат да се похвалят с такава витрина - смарагди от знаменити изумрудени миди, аквамарини от Пакистан и Сибир. Огромният розов камък морганит, който магнетично привлича погледа, се оказва минералът берил, съставен от берилий 3, алуминий 2, силиций 6, кислород 18 и алуминият се замества малко от манган. Зелените смарагди са като накацали върху скала къщурки, до тях каменни цветя, които само веднъж цъфтят.

Поне два часа са необходими, за да разгледа отгоре-отгоре посетителят “Земята и хората”. Стенописите при входа към залата с гигантските минерали са на Теофан Сокеров. Невероятна е и експозицията пещерни образувания, част от експонатите са дарени от наследниците на Петър Трантеев, основател на пещерното движение в България.

През последните 20 години персоналът е намален двойно. Вече липсва “консуматорът” - научните институти, осмисляли приложната дейност на музейната работа, България няма такива “високи” цели и голяма част от свършеното през годините остава спомен за един връх в развитието на науката - за втори Златен век, който никога няма да се върне, казва Малеев със съжаление. Те са плод на невероятните усилия и вдъхновението на целия народ в продължение на много години.

Специализирани и тясно профилирани музеи като “Земята и хората” има много малко по света, обикновено сбирки на минерали излагат в природонаучните музеи и в минно-геоложките институти. Ние искахме музеят да отговаря на целите на бъдещето и се случиха няколко съвпадения, иначе България нямаше да има такъв музей, обяснява Малеев.

От 6-годишен събирах камъни и имах вече огромна колекция. Преди 1989 г. моята колекция беше най-хубавата в света от минерали, събирани на територията на бившия Съветски съюз. С ентусиазма си успявах да привлека вниманието на своите професори и имам страхотни образци, дарове от техните лични сбирки, повтаря ученият. На няколко пъти ангажирах държавния ръководител Тодор Живков да я пренасям, защото това са тонове, а когато идваха официални делегации, той обичаше да показва редките минерали (Мара Малеева, съпругата на Тодор Живков е леля на Михаил Малеев - б.а.).

Живков знаеше за мечтата ми да основа музей и се разпореждаше да ми помогнат. “Аз да не съм хамалин на вашия Мишо”, мърморел ген. Гръбчев, а Живков отговарял: “Това е за България и всички трябва да му помагаме!” На два пъти голямата колекция стояла в мазето на ул. “Оборище”, в която живеела най-важната фамилия в държавата и първият вече бил “запален”. Точно по онова време българинът Илия Делев, емигрант в Бразилия, бил направил в Париж изложба от гигантски кристали и ги продал за 700 хил. швейцарски франка на богати колекционери. Обяснил на българите, че има още една такава сбирка и поискал за нея половин милион долара, като обещал после да направи и дарения.

Планински кристал от колекцията на Илия Делев, Бразилия

Тогава Михаил Малеев бил директор на Института по металознание “Стефан Воденичаров” и получили задача “да измислят и направят” най-хубавата танкова броня, каквато в целия соцлагер няма, защото в България по онова време липсвало уникално производство на елемент или детайл, който да се използва в цялата система. И като направили непробиваема броня на танковете Т-72, от фонд “13 века България” им “дали” парите и на 3-4 пъти откупили колекцията на Илия Делев. Днес звучи като красива приказка, но преди четвърт век това беше възможно и Вежди Рашидов също помни, че не се чакаше само на хазната за такива родолюбиви каузи.

Кристал от колекцията на Илия Делев

Друго важно “стечение на обстоятелства” преди повече от 25 години се явява концепцията на Георги Йорданов - старите сгради да не се разрушават, а да се адаптират за нови функции. Това е сградата на бившия арсенал. Него, бирената и захарната фабрика трябва да ги направим културни институции, музеи, казвал Георги Йорданов, но идеите му винаги били посрещани на нож в Политбюро и ЦК на БКП с фразата: “Стига с тази култура!”.

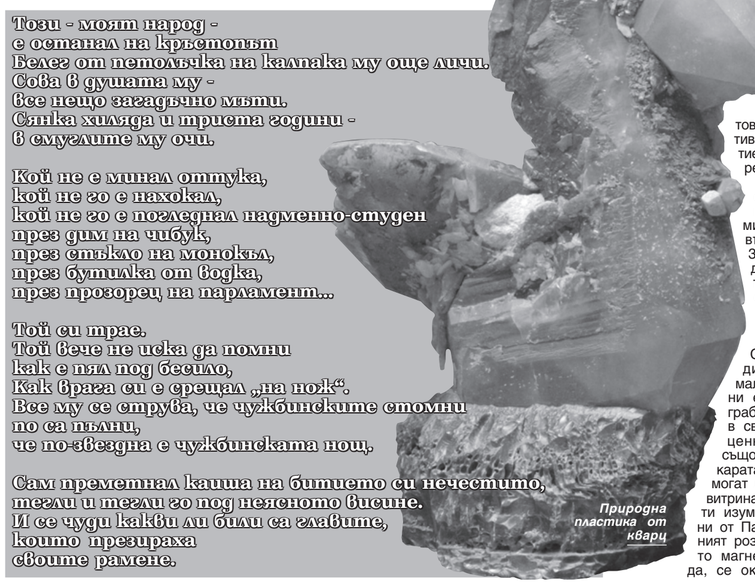
От “Моста на влюбените” Малеев “контактувал с Космоса” и макар атеист, отивайки към мястото, където трябвало да се реши ще стане ли музей от сградата на стария арсенал, дръпнал едно: “Господи, ако те има, помогни от тази сграда да направим един прекрасен музей!”. Бог очевидно чул молбата на Михаил Малеев. По време на обсъждането Тодор Живков се допитал и до печатарите - по онова време там било печатница. Това е първата железобетонна сграда в България, казали му някогашните колеги, че изобщо не може да бъде разрушена - най-качествен железобетон, австрийски материали и пр., по-добре я използвайте за нещо полезно.

Та и работниците помогнали с мнението си. Помогнали много и журналистите, и арх. Христо Генчев, който публикувал серия от статии, че тази много стара сграда е паметник на културата и не бива да се разрушава.

“Като искаш толкова музей, Мишо, нито един лев бюджетни пари няма, няма да се купува и нищо по второ направление, всичко с пари от ТНТМ-то си правете”, отсякъл Тодор Живков. БАН даваше тогава пари, спомня си Михаил Малеев, металургията, която беше работещ отрасъл, министерства от икономиите си - по тогавашните закони.

По него време у нас бил генералният директор на ЮНЕСКО Амаду М’Хтар М’Боу и на някакъв прием Тодор Живков с плам и в най-големи подробности обяснил на госта си концепцията на бъдещия музей на земята и хората, разказали покъсно на Малеев съмишленици, присъствали на въпросната среща.

Ако все още не сте се отбили на бул. “Черни връх” 4, току зад НДК, и не сте се дивили на експонатите в този уникален музей, направете го. Наистина ще се почувствате горди, че българи са събрали в сградата на стария арсенал несметните природни богатства на земята.

Природна пластика от кварц

В детския кът винаги е забавно и весело

Аметист и планински кристали

Срещи

ИСКРА ВАСИЛЕВА е на 21 години. Родена е в София. Завършила е Националното училище за танцово изкуство. В момента следва във Варненския икономически университет. Работи в Представителния ансамбъл на въоръжените сили към Националната гвардейска част.

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Интервю на ИСКРА МИЛЕВА

Искра Василева:

Да стана гвардеец е изпитание за мен

Това е шанс, който не се дава всеки ден в живота, казва младото момиче

Искра, защо реши да кандидатстваш и да станеш гвардеец?

- Това е едно предизвикателство, което ще ми помогне да покажа това, което мога. Това е един вид съревнование между мен и останалите кандидати, които ще се явят на изпита.

Освен за теб това не е ли и предизвикателство да покажеш, че жените могат да са равностойни на мъжете във всички професии?

- Да, според мен вече е време да няма разграничения между мъжете и жените в каквито и да било длъжности. Дори са ме питали дали след тази длъжност е възможно да отпаднат и забрани за други и аз наистина се надявам това да стане. Не мисля, че тази дискриминация, която все още съществува "мъже-жени", трябва да продължава.

Какво би допринесла една жена за гвардейската част?

- Може би с визията си. Защото малко или много се представя пост номер едно пред националното знаме. Както към всички мъже има изискване за външността, така смятам, че и една жена би допринесла с визията си. И не само.

Ще бъдеш ли равнопоставена на колегите си?

- Надявам се. Смятам, че всички са достатъчно ингелигентни, имат възпитание и мисля, че по-скоро ще ми помогнат да бъда част от тях, отколкото да ми попречат с нещо.

Какво ти предстои, за да станеш част от гвардейците?

- През септември предстои подборът за гвардейци. Състои се от медицински преглед, психологически и тест за интелигентност. Последният изпит е за физическа подготовка и покриване на нормативи.

Които са...

- Нормативите не са много леки. Общо взето точно тук няма много разграничение между мъже и жени. Трябва да се премине през совалка. Трябва да се пробягат и 1000 метра за близо три минути. Следват лицеви опори.

Колко?

- Мисля, че 50, което е норматив за една минута. Както има и норматив за коремни преси.

А изискване за ръст?

- Да, покривам изискванията. Метър и 80 съм.

В момента си в ансамбъла, но това достатъчно ли е като физическа подготовка и трениращ ли преди изпита?

- Още от малка тренирам художествена гимнастика. След това и в училище тренирах. Непрекъснато съм била и все още съм в спортните зали. Тоест непрекъснато спортувам и не съм излизала от форма, така че се надявам да успея.

Говорим за визия и ръст. Мислила ли си да се явиш някога на конкурс за красота или нещо подобно?

- Мислила съм, но честно казано ми е ясно, че там нещата са доста... Тоест винаги трябва да имаш някой свой човек, за да спечелиш. Поне така съм чувала.

Знаеш ли какви точно ще са задълженията ти, ако станеш гвардеец и смяташ ли, че ще се справиш?

- Гвардеецът всеки ден е на плаца. Всеки ден се провеждат различни тренировки. Засега не съм чак толкова навътре в нещата, но тепърва ще се запозная с всичко, живот и здраве, ако успея с изпитите през септември.

Все пак, кое ти се вижда най-тежко?

- Засега най-тежко ми се вижда това, че гвардейците стоят на постовете по 1-2 часа. Разбира се, и това зависи от времето. Ако е постудено или много топло се стои един час, ако температурите са нормални - по два часа.

Остава ти не много време. Притесняваш ли се?

- До септември има още време.

Каква униформа ще носиш, ако успееш?

- Няма различна униформа за жена гвардеец. Ако успея, ще съм със същата униформа като на мъжете.

Притесняват ли те туристите? Някои от тях са доста...

- Честно казано, не. Знам, че има камери, така че, ако нещо стане, знам, че ще ми помогнат. А и не ми се струва редно да се прекалява с държанието на туристите към гвардейците, тъй като това е един вид подигравка с държавата.

Ако успееш, какво ще ти донесе това на теб като човек?

- Това е по-скоро един вид изпитание за мен. Искам да видя дали наистина ще успея да се справя и дали имам силите и възможността да постигна това, което искам.

Как реагират приятелите и близките ти?

- Ами... Всички ме подкрепят. Всички са категорични, че са с мен. Казаха ми: "Давай! Ако успееш, успееш."

Освен подготовката за септември, ученето и работата ти, как минава един твой ден?

- Много обичам да спортувам. Обичам да ходя на кино. Много обичам да чета, въпреки че си признавам, че напоследък ми остава малко време, тъй като ежедневието като на всеки човек е доста натоварено. Освен това преподавам и народни танци.

На какви групи - деца или възрастни?

- Вече на възрастни. След като завърших училище, преподавах на деца от първи до четвърти клас. След това обаче започнах работа и вече ми остава по-малко време. Сега часовете, в които преподавам, са вечер и успявам да ги съчетая с работата и ученето.

Ти си един доста активен млад човек. Смяташ ли, че връстниците ти имат интереси и как гледат на живота?

- Според мен на младите хора в България им е доста трудно. В момента даже много от тях напускат страната, което е много жалко.

Ти не си ли мислила да напуснеш България?

- Да, замисляла съм се. Но реших да остана. Убедена съм, че ако искаш, ако имаш желание, макар и трудно, защото няма нищо лесно в този живот, всичко се постига. Не смятам, че вариантът да избягаш от България, ще е по-лесният. Напротив, където и да отидеш, ще започнеш отникъде, ще миеш някъде чинии и ще правиш кой каквото ти каже, докато постигнеш това, което искаш. Така че съм сигурна, че едва ли е толкова по-леко, отколкото да останеш в България. Ако един млад човек има желание и иска да се бори, нека да остане в България.

Какво трябва да се промени в страната, за да останат младите тук?

- Честно казано, много работи трябва да се променят в България. Ходила съм в доста страни. Основното, което ми направи впечатление, е, че за младите хора има много повече не толкова привилегии, колкото подкрепа от държавата. Това определено липсва в момента в България. Точно по този начин трябва държавата да помага на младите - със сигурност и подкрепа.

Пожелавам ти да успееш през септември. Ако това стане, мислиш ли, че ще дадеш пример на връстниците ти да се убедят, че нещата се случват?

- Да, в момента доста от младите хора са демотивирани. Надявам се не само аз, а и всички жени и всички млади хора, които имат желание да се явят на подбора за гвардейци. Нека го направят. Ако не за друго, то поне да си пробват силите и възможността. Това е един шанс, който не се предлага и не ти се дава всеки ден в живота. И определено има смисъл.

> **Приятелите ми казаха: „Давай!“**

ДУМА Неделник
СЪБОТА 30 ЮЛИ 2011

„Лятната" храна - полезна и... опасна

С 40% се увеличават през този сезон отравянията с храна, сочи медицинската статистика

Макар всеки от нас отлично да знае как да ги предотврати и се стреми да поддържа хигиена, никой не е застрахован. Затова американски специалисти са издали кратък "наръчник", който обединява симптомите на някои "летни" болести, и начините да се справим поне с първите прояви. Мотивът на американските лекари е статистиката, която сочи, че през лятото хранителните отравяния се увеличават с 40%. Едни от продуктите, които най-често ги предизвикват, са:

● **Неизмити или развалени плодове и зеленчуци**

Симптоми: 4-5 часа след тяхното консумиране започват болки в корема, гадене, повръщане. Отравянето с продукти, обработени с химически вещества, често е съпроводено от алергична кожна реакция и лекарската намеса е задължителна.

✓ **Какво да се прави?** Промиване на стомаха с подсолена вода или слаб разтвор на калиев перманганат, слабително средство и/или клизма. Когато повръщането спре, болният трябва да приеме 6-10 таблетки активен въглен, а след това много топли течности. Добре е едно денонощие да се гладува, а после да се премине на лека храна - супи, сухари.

● **Развалени месни продукти**

Симптоми: След 7-8 часа започва мъчително гадене, усещане за тежест, болки в стомаха, температурата се повишава до 38 градуса, може да се появи и главоболие.

✓ **Какво да се прави?** След промиване на стомаха за премахване на спазмите е добре да се взема лекарство - най-добре след консултация с лекар. Не трябва да се приемат аспирин или аналгетици, или да се поставя горещо върху стомаха. Необходимо е да се приемат топли течности.

● **Риба**

Симптоми: Рибните отравяния протичат като правило много тежко. След 4-5 часа се появява гадене, повръщане, куркане на червата и болки в стомаха, понякога и затруднено дишане.

✓ **Какво да се прави?** Промивка с подсолена вода или слаб разтвор на калиев перманганат, слабително и клизма. След прекратяване на повръщането се приема активен въглен и постепенно се преминава към лека храна.

Стомашно-чревните разстройства

Специалистите ги наричат гастроентерити. Представляват остро възпаление на стомаха и тънкото черво. Гастроентеритът може да е остър (започва остро, продължителността му не е повече от 2 седмици) и хроничен (може да започне постепенно, продължителността на симптомите е повече от 2-3 седмици, а понякога и месеци). Причините за появата на стомашно-чревно разстройство може да са хранително отравяне, стрес, прекомерна употреба на алкохол, някои лекарства, диетични грешки, вирусни, бактериални и паразитни инфекции.

От инфекциозен гастроентерит например може да се разболеят хора от всички възрасти. Тежестта на протичане зависи от причинителя, от възрастта и предходното здравословно състояние на човек. При кърмачета, малки деца, хронично болни, хора с намален имунитет заболяването обикновено протича по-тежко и често се развиват усложнения. Приемът на някои лекарства (ацетилсалицилова киселина, кортико-стероидни препарати, антибиотици) може да увеличи риска от по-тежко протичане.

Важно е да се знае, че оплакванията при вирусните, бактериалните и паразитните гастроентерити са сходни.

Вирусните

гастроентерити са едни от най-честите заболявания. Тъй като няма специфично лечение, най-важна е профилактиката. Източници на зараза са замърсена храна, вода, съвместна употреба на лични вещи. Симптомите се развиват след кратък инкубационен период от няколко часа. Към проявите, освен гадене, повръщане и диария, могат да се причислят високата температура и мускулните болки. Ако не настъпят усложнения, организмът оздравява след 3-4 дни.

Бактериалните

гастроентерити се развиват вследствие бактериална инфекция и могат да се разпространят както по хранителен, така и по контактно-битов път. Благоприятни фактори за това са съхранение при стайна температура (особено над 20°C), неспазване на лична хигиена. При прием на заразена храна, след минути до няколко часа (4-6), настъпват прояви на гастроентерит. Те се наричат още хранителни токсикоинфекции.

Причинители са различни видове бактерии: стафилококи, салмонела, клостридии, шигели, ешерихия коли и др. В България най-често се срещат първите два. При

стафилококова

инфекция заразяването на хранителните продукти става от персонал, работещ с тях - здрави носители на стафилококи в носоглътката или от боледуващи от вид стафилококова инфекция - гнойна ангина, пневмония, хрема, рани по ръцете. Симптомите се проявяват бурно, минути или няколко часа след заразяването, но около 12 часа по-късно спонтанно преминават. При кърмачета, деца и възрастни заболяването протича по-тежко.

Салмонелоза

Естествен "резервоар" са и дивите, и домашните животни, които са здрави носители и отделят бактериите чрез екскретите си. Друг източник може да бъде човек - здрав заразоносител или болен. Такава инфекция може да възникне и при приемане на кремове, сладолед, пасти и др., приготвени от сурови яйца, както и на животински продукти, недостатъчно термично обработени. Инкубационният период е над 6 часа. Част от преболедувалите салмонелна инфекция остават заразоносители, т.е. вече са излекувани, нямат прояви на гастроентерит, но в стомашно-чревния им тракт има живи причинители и те могат да се източник на заразяване на други хора.

Колиентерити

Един от причинителите им е ешерихия коли - нормален обитател на чревния тракт, но някои щамове причиняват заболявания - колиентерити, ентероколити (засягане на тънко и дебело черво), възпаление на бъбреците, белите дробове и др.

Т.нар. диария на туристите е също вид колиентерит, характерен за времето на престой в друга страна (по-често в топлите райони), или няколко дни след завръщане.

Бактериална дизентерия

или както лекарите я наричат - шигелоза.

Тя е масово срещана в развиващите се страни (за разлика от развитите), като основна причина е ниската санитарна култура. У нас заболеваемостта все още е висока, особено в детските колективи. Сезонността на заболяването все повече преминава от лятно-есенна в целогодишна. Инкубационният период е от 1 до 7 дни. Характерни са проявите на ентероколит - спазми, куркане на червата, болки в корема, многократни диарични изхождания с примес на кръв.

Профилактика

● спазване на цялостна лична хигиена (особено важно е измиването на ръцете с топла вода и сапун след всяко посещение на тоалетната)

● използване на индивидуални тоалетни принадлежности, прибори за хранене, хавлии.

При пътуване се препоръчва:

● да се пие бутилирана вода

● да се избягва лед на кубчета (водата може да е замърсена)

● да се избягват сурови плодове и зеленчуци, термично недобре обработени месо и риба, както и храни, приготвени на открито.

КАК ДА УВЕЛИЧИМ ДОБРИЯ ХОЛЕСТЕРОЛ

Добрият холестерол, известен още като липопротеин с висока плътност, може да бъде увеличен чрез промяна в начина на живот. "Харвард уиминс хелт уоч" подсказва, че това може да стане чрез:

● **Аеробика - пет 30-минутни сесии седмично. Упражненията по аеробика могат да увеличат добрия холестерол с 5-10%. До увеличаването му може да се стигне и чрез намаляване на телесното тегло.**

● **Подходящият хранителен режим също е от полза - избягвайте трансмазнините, които намаляват добрия холестерол.**

● **Някои лекарства увеличават нивото на добрия холестерол, най-ефикасното е ниацин. Нивото на липопротеина с висока плътност нараства с 15-20% у хората, отказали цигарите.**

Пушенето няма връзка с рака на гърдата?

Това са заключенията от проучване на над 6162 пациенти в продължение на 35 години (от 1970 до 2006 г.). Резултатите са представени по време на 49-ата годишна среща на Американското общество по терапевтична радиология и онкология в Лос Анджелис. "Независимо че тютюнопушенето е един от основните рискови фактори за развитието на злокачествен тумор на белите дробове, на гърлото, на пикочния мехур и др., а спирането на цигарите помага в лечението на тези онкологични заболявания, установихме, че вредният навик няма връзка с рака на гърдата", обяснява ръководителят на проучването д-р Матю Абрамович от раковия център "Фокс Чес" (Fox Chase Cancer Center). Нямаме добра новина за пушачите, защото въпросът дали пушенето влияе на преживяемостта на оперираните от рак пациентите, 10% от които продължават да пушат и по време на лечението, остава все още без отговор, твърди Абрамович. Според проучването на екипа му "няма статистически значима връзка между пушенето и стадия на развитие на болестта или това дали ракът на гърдата е агресивен и предизвиква бързо разсейки". "Казано иначе - влияят ли цигарите на поведението на туморната клетка и дали пушенето пречи на лечението или няма връзка с него", е въпросът, чийто отговор продължаваме да търсим, коментира Абрамович.

Тест

ЗАВИСИМОСТ ОТ ИНТЕРНЕТ И МОБИЛНИ ТЕЛЕФОНИ

1. Където и да се намирате, мобилният телефон е с вас - ДА/НЕ;

2. У дома ползвате по-често мобилен телефон, отколкото стационарен - ДА/НЕ;

3. Ако забравите мобилния си телефон у дома, през целия ден се чувствате сякаш без ръка - ДА/НЕ;

4. Прекарвате средно на ден не по-малко от 4 часа в интернет - ДА/НЕ;

5. През седмицата сте използвали услуга като Skype/Facebook - ДА/НЕ;

6. Потребител сте на социална мрежа, в която влизате поне един път дневно - ДА/НЕ;

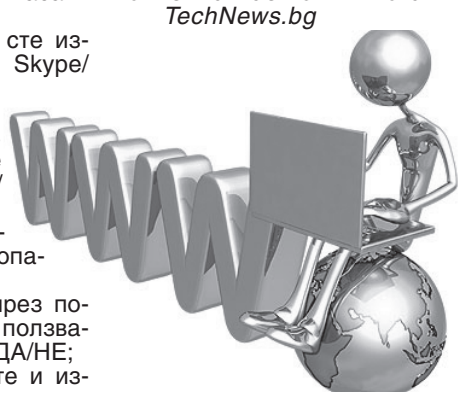
7. Всеки ден животът ви става все по-опасен - ДА/НЕ;

8. Поне един път през последната седмица сте ползвали лаптопа у дома - ДА/НЕ;

9. Вечер получавате и изпращате съобщения чрез мобилен телефон или комуникатор - ДА/НЕ.

Всяко съгласие по твърдения 1-8 се оценява с една точка, а деветото носи две. Който набере седем и повече точки, се отнася към групата на рисковите хора, за които интернет и средствата за комуникация са неотменна част от живота им.

TechNews.bg

Съдържанието на материалите в "Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

Говорят си две приятелки:
- Как ти завиждам: твоят кавалер е толкова любезен и мил с теб, прави ти подаръци. А защо не се омъжваш за него?
- За да остане по-дълго време такъв.

☺

- Къде попадат след смъртта добрите съпрузи?
- На небето.
- А лошите?
- При тъщата.

☺

Две блондинки си бъбрят:
- Муцка, колко ти е талията?
- Това е личен въпрос!
- Кажи поне третата цифра...

☺

В чудния свят на безработните:
"Все пак в моето финансово положение има и плюсове. Например, като си хвърлям джинсите в пералнята, за да ги изпера, никога не се притеснявам, че съм забравил в джобовете си някакви банкноти"...

☺

В чудния свят на Холивуд:
Американската космическа академия предупреждава: "Брус Уилис остарява, Земята отново става беззащитна пред метеоритите!"

☺

Говорят си блондинки:
- Как може пред всички да ме наричаш глупачка!
- Извинявай, но не си ме предупредила, че го криеш...

Знаете ли, че:
В Америка започват да пият на двайсет и една година, у нас на тази възраст вече зарязват пиенето и стават сериозни хора...

☺

В операционнната. Сестрата:
- Докторе, ще го изпуснем този!
- Само спокойствие, от тези имаме още цяло отделение.

☺

Футболен свят:
Роналдо: Господ ме е пратил на Земята, за да покажа как се играе футбол.
Меси: Не съм пращал никого.

☺

Жена се прибира в лошо настроение у дома. Мъжът й я пита:
- Защо си разстроена?
- Това просто е ужасно! - казва тя.- Когато ходя по магазините, за да ти купя подарък за рождения ден, ми попадат пред очите само неща, подходящи за мен.

☺

Мойше влиза в кафенето страшно превъзбуден и казва на Ицках:
- Само си представи, прибирам се у дома и виждам, че богаташът Розенблум се забавлява с жена ми на моя диван!
- И какво направи?
- Като истински мъж: много изгодно му продадох дивана!

☺

Мъж се прибира вкъщи, на масата има бележка:
"Скъпи, отивам на гости при приятелка, за вечеря има риба, вдицата е в коридора."

☺

- Миче, мисля че нашите отношения станаха толкова сериозни, че аз като честен и порядъчен човек съм длъжен да се запозная с твоето семейство.
- Генко, но моят мъж не иска да се запознава с теб!

☺

- Госпожице, ще може ли да ползвам копирния ви апарат?
- Какво трябва да се копира?
- ДНК...

☺

- Защо намалява населението?
- Щото се увеличава администрацията!

☺

Мечти:
Ех, да живееш на Малдивите, да имаш заплата като в Лихтенщайн, да ядеш като американец, да пиеш като немец, да спортуваш като бразилец и за теб в България да работи китаец с японски мозък и сингапурско трудолюбие за етиопско възнаграждение...

☺

Сутрин, съпруг говори на жена си:
- Скъпа, имах чуден сън! Бях още ерген и поисках ръката ти...
- Е, че кое му е било чудесното?
- Това, че ти ми отказа...

☺

Проститутка се обръща на улицата към солиден мъж:
- Господине, не бихте ли инвестирали в мен?
- Извинете ме, но аз не инвестирам в местната икономика.

☺

На плажа. Мъж казва на красавицата, лежаща до него:
- Много се извинявам, но има един конец върху вас...
- Това не е конец! Това е банският ми!

☺

Модерни времена:
Мъж и жена се скарали жестоко по телефона. Жената от яд затворила. Няколко минути по-късно пратила смс: "И сега какво? Ще си мълчим ли?"

☺

Драма:
Чужда поп музика не слушам, защото не разбирам за какво пеят, а българска поп музика не слушам, защото разбирам...

☺

Жена сварила мъжа си в стриптийз клуб.
- Какво правиш тук?
- Дойдох да погледам какъв сутиен да ти купя!

☺

Знаете ли, че:
Все още има омъжени жени, които са с патриархално възпитание, романтични, с добър нрав и чисто сърце. Те не си позволяват да имат повече от двама любовници едновременно...

☺

Знаете ли, че:
Б.Б. съобщи, че ще коментира доклада на ЕК само в частта за метрото и седемте магистрали...

☺

Сензация:
Днес при внезапна проверка на данъчните на Женския пазар и пазарите в "Люлин" и "Красно село" са открити два касови апарата... Неработещи!

☺

Не всички знаят, но освен слънчев удар, има и лунен. Хората, ударени от лунния удар, обикновено не стигат до вкъщи, а заспиват на най-неочаквани места - дори в чужди легла или в изтрезвителя.

☺

Чувайки аплодисментите в салона с пътници след кацането на пътническия самолет, поласканият командир на екипажа веднага издигна самолета отново в небето на бис и изпълни лупинг и други фигури от висшия пилотаж.

☺

Нощ. Мъжът започва палаво да закача жена си, но тя отказва - уморена, готвене, пране и т.н. Той:
- А по бразилски?
Тя, вече заинтересувана:
- О, да!

Всичко протича съвсем по обичайния начин. Накрая той се обръща към стената и захърква. Тя го бута и пита разочарована:
- Скъпи, нали щеше да е по бразилски?
Той отвръща сънено:
- О, извинявай забравих!
Изправя се и извиква едно:
- Ча-ча-ча!
След което отново заспива като дърво...

☺

2048 година. Петгодишен син с майка си слушат реклама:
- Ефективен тренинг по бранд мениджмънт! Комуникация на бранда с потребителите. Генериране на аутсорсинг пулове. Мониторинг на дистрибуцията. Улица "Вазов" 20.
- Мамо, а кой е Вазов?

☺

- Скъпа, защо не си лягаш?
- Чакам пералнята да свърши, да просна прането.
- Лягай, аз ще изчакам.
- Благодаря.
- За нищо. Като свърши пералнята, ще те събудя.

☺

- Можеш ли да ми дадеш пари?
- За какво?
- Ми...за спомен!

☺

Питат англичанин:
- Защо във вашата страна няма антисемитизъм?
- Просто ние не се мислим за по-глупави от евреите.

☺

Блондинка пита мъжа си:
- Скъпи, нима наистина човек е произлязал от маймуната?
- Да, скъпа. Но ти си от най-симпатичните!

☺

Умира мъж. Душата му чака своята участ. Свети Петър казва:
- Събрали сме се тук да решим къде да го пратим - в ада или в рая. Кой иска да се произнесе за него?
Първата душа:
- Той беше хубав човек: добър, отзивчив, прекрасен съпруг. За рая е!
Втора душа:
- В работата си винаги е бил честен и съвестен. За рая е!
Трета душа:
- За ада е гадината!
Душата на умрелия:
- Иване, ти пък защо?! Та нали с теб бяхме приятели!!
Душата на Иван:
- Бяхме! Обаче веднъж влизам в обществена тоалетна. Седя си в кабинката. По едно време влизат някакви двама бизнесмени. Мотат се около писоарите, разговарят. Изведнъж в тоалетната нахлува наемен убиец и ... отстреля ония двамата. Аз, в уплахата си, нито дишам, нито шавам и моля Бог да не ме чуе килъра!!
Душата на умиращия:
- Е добре, но аз какво общо имам?!
Душата на Иван:
- А кой точно тогава ми звънна на мобилния?

☺

Жена към мъжа си:
- Защо по време на секса ме наричаше с чужди имена?
- Тъмно беше...

☺

Предизборно:
Който го е страх от вълци, да не става кмет!

☺

Учителката казва на Иванчо:
- Утре да дойде дядо ти в училишето!
- Сигурно искате да кажете баща ми?
- Не, дядо ти! Искам да му покажа какви грешки прави сина му в твоите домашни...

☺

Късно през нощта. Пиян мъж се прибира вкъщи, целия в червило, фондьотен, разчорлен... Жената му е бясна:
- Виж се в огледалото! Целият си в разни гримове! Какво значи това?
Мъжът приближава до огледалото, разглежда се в него и казва:
- Няма да повярваш! Пред цирка се сбих с един клоун, който беше излезнал на улицата, за да изпуши една цигара в антракта!

☺

Челен опит:
Един успешен мениджър решил да смени рязко начина си на живот. Купил си ферма в едно затънтено село, купил си и крави от местните фермери и станал животновъд, но тъй като тази материя му била абсолютно непозната, го излъгали и му продали некачествени животни, с нисък млеконадой. Веднага местните започнали да го следят, да злорадстват и да чакат пълния му провал, но за тяхно учудване от ден на ден, продаденото от него мляко нараствало, съответно и печалбите му и скоро станал един от най-елитните фермери.
Започнали да го ухажват и да се опитат да разберат тайната на успеха му.
Той с готовност я споделил:
- Въпросът е в мотивацията и в организацията. Всяка сутрин правя оперативки с цялото стадо и им задавам един и същи въпрос: "Какво ще продаваме днес - месо или мляко?" Останалото е инициатива на персонала...

☺

Прибира се пиян мъж. Жената почва да му се кара:
- Гад мръсна, само ракия ти е в главата...
Мъжът вади от джоба едно листче и казва:
- Стой! Нося един тест, да те видим колко си културна!
- Ами добре, чети!
- Значи, първи въпрос: избройте две чуждестранни валути.
- Долар и евро.
- Така, по-нататък: избройте два вида противозачатъчни средства.
- Веднага мога да ти кажа десет.
- Добре, приемам за вярно и така. Трети въпрос: избройте две реки в Исландия. Мълчиш?? Тъй значи, освен пари и чукане нямаш други интереси!

☺

- Какъв елегантен костюм!
- Подарък от жена ми, без никакъв повод. Вчера късно вечерта се прибирам от командировка един ден по-рано и гледам този костюм хвърлен направо върху леглото. Представяте ли си каква изненада!

☺

Лягаме си с жената да спим.
Жената:
- Лека нощ!
Аз:
- А съпружеския дълг?
Жената:
- Опрощавам ти го...

☺

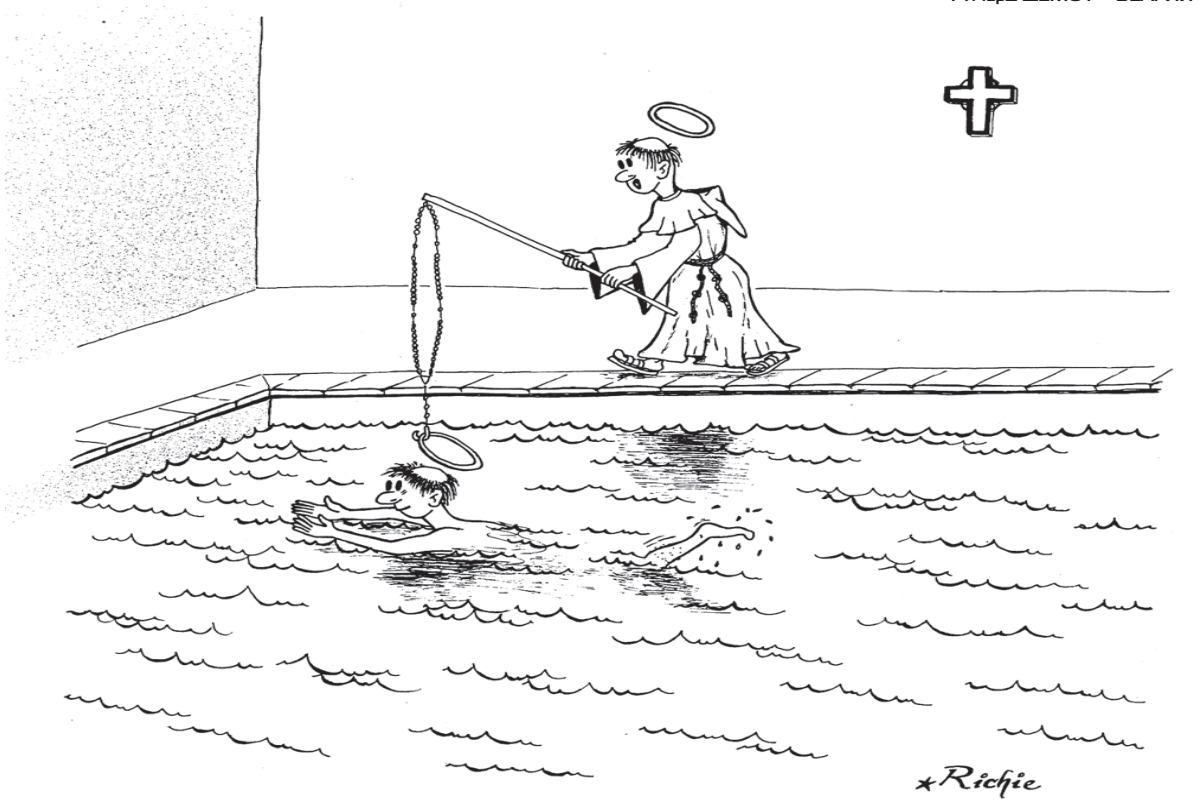
Върви Иванчо с баща си покрай училището.
- Сине, в това училище ли учиш?
- Да.
- Преди двадесет години аз също тук съм учил.
- Сега разбирам какво е имал предвид директорът, когато каза, че такъв идиот в училището от двадесет години не бил виждал...

☺

- Чу ли? Днес лично Бойко Борисов е обещал да довърши магистрала "Тракия" и още две спирки на метрото до 2012 година.
- А народът нищо ли няма да направи?
- Народът и той ще се включи - ще си замрази минималната заплата и пенсия до 2012 година.

Еврокласици

Ричард ДЕМОТ - БЕЛГИЯ

Тарзан

СЕНЗАЦИЯ!!!

МЕСЕЦ СЛЕД КАТО НАШАРИХА ПАМЕТНИКА НА СЪВЕТСКАТА АРМИЯ В СОФИЯ, НАШАРИХА И СТАТУЯТА НА СВОБОДАТА В НЮ ЙОРК!

Людмил АСЕНОВ

- НЕ МИСЛИТЕ ЛИ, ЧЕ ТОВА Е ВАНДАЛИЗЪМ?
- О, НЕ! ТОВА Е ПЪРФОРМЪРС С ЛЕКО НАМИГАНЕ

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

ДЯНКОВ: ТАКЪВ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКИП ДОСЕГА НЕ Е ИМАЛО В МОДЕРНАТА ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРИЯ!

СТАМЕН ВАСИЛЕВ: АКО НЕ БЕШЕ СТАТИСТИКАТА, ОТДАВНА ДА СМЕ ИЗМРЕЛИ ОТ ГЛАД!

БОЙКО ЩЕ ЧЕТЕ ЛЕКЦИИ ПО МАГИСТРАЛНО ПРАВО В СОРБОНАТА!

ЦВ. ЦВЕТАНОВ: ПРЕСТЪПНОСТТА ВЕЧЕ НЕ МОЖЕ ДА СЕ ВИДИ С НЕВЪОРЪЖЕНО ОКО!

СИТУАЦИЯ

Иван БЕЛОВСКИ

В КРИЗА СМЕ! и ТО СВЕТОВНА - ПЛАЧАТ БИЗНЕСМЕНИ НАШИ. В НАС ПЪК, КАТО ЗА СВЕТОВНО, НИКНАТ НОВИ БОГАТАШИ...

УДИ АЛЪН

● Моето любимо число е "много"!

● Вярвам във всевиждащото око, което ни следи отгоре. За съжаление това е правителството.

● Богатството е за предпочитане пред бедността, но само по финансови причини.

● Аз също имам вина за развода: опитвах се да поставя жена си под пиедестал.

● Брокерът е човек, който прехвърля парите ви от акция в акция, докато не изчезнат.

● В Лос Анджелис вече не извозват сметта. Вместо това я преработват в телевизионно шоу.

● Последния път, когато влязох в жена, беше, когато посетих Статуята на свободата.

● Когато слушам продължително Вагнер, ме обзема желание да превзема Полша.

● Лъвът и агнето може и да легнат заедно, но агнето няма да спи много.

● Не ме е страх да умра. Просто не искам да присъствам, когато това се случи.

● Обмисляхме какво да правим: да отидем на Бахамските острови или да се разведем. В края на краищата решихме, че Бахамските острови е удоволствие само за две седмици, докато добрият развод остава за цял живот.

● Ако можеше Бог да ми даде ясен знак! Например голям депозит на мое име в швейцарска банка.

Вечерни TV новини

Георги КОНОВСКИ

Катастрофираха... Каза Б.Б... Изгоряха... Откри Б.Б... Убиха... Обобщи Б.Б... Ограбиха... Прие Б.Б... Разрушиха... Изпрати Б.Б... Арестуваха... Отряза лентата Б.Б... Разбиха... Съобщи Б.Б... Отнесе... Срещна се Б.Б... Изнасилиха... Посети Б.Б... Откраднаха... Писа Б.Б... Удави се... Разцелува Б.Б... Измамиха... Шутира Б.Б... Получиха стомашно разстройство... Награди Б.Б... Изчезна... Заяви Б.Б... Пребиха... Обобщи Б.Б... Пребиха... Рече Б.Б... Заклаха... Победи Б.Б... ХиксTV и Б.Б. ви желаят приятна вечер!

КАК ДА ТУРНА ЛЕД НА ДУШАТА СИ?

Димитър БЕЖАНСКИ

- Уууйййй, зззън! Уууйййй, зззън!

Комар! Скачам, паля лампата и започвам да ръкопляскам. На Пласидо Доминго никога не са ръкопляскали така, както аз ръкопляскам на тоя комар.

Да, обаче след малко пак:

- Уууйййй, зззън!

Явно при ръкопляскането не съм го улучил! Той мен обаче ме е улучил. По ръката, по бузата и на врата. Сърби, боли и влудява. Какво да правя?

Някои препоръчват амоняк. На ухапаното място. Други препоръчват сол и оцет. Трети - сода за хляб. Четвърти - скилидка чесън.

- Това са глупости! - казва ми познат лекар. - Най-доброто е лед. Слагаш бучка лед там, където те е боднал комарът и спиш като къпан! На научен език, това се казва анестезия чрез охлаждане.

Минавам на анестезия чрез охлаждане. Ухапе ме комар, аз - бучка лед. Ухапе ме на друго място, аз - друга бучка лед. Трето място - трета бучка... След половин час приличам на Замразеният от онзи филм на Луи дьо Финес и вече бих могъл да заспя като къпан.

Но не заспивам! Защото явяват се други комари, които не ме хапят по ръката, врата и бузата. Направо мозъка ми хапят гадините!

Ето комарът, който ми напомня, че трябва да си платя тока.

- Уууууууййй, ззззззъъън! - друг. Той пък ме подсеща за данъците и телефона.

- Уууйй, зззъннннн! Топла вода, студена вода! - боде трети.

- Уууййй, зззъъннн! - Останал съм с три лева до заплата.

- Уууййй, зззън! - Не съм си платил пломбата на зъболекаря.

- Уууййй, зззззъннн! - В хладилника има само две яйца и връзка магданоз.

- Уууййй, зззънннн! - За чий такова ми трябваше висше образование плюс дисертация, след като утре не мога да си купя цигари?

Хапят ме тези комари, хапят ме стръвно по мозъка и душата и нищо не мога да направя. А познатият лекар ме съветваше да слагам бучка лед!... Как да туря лед на душата си, докторе?!

ДОБРА НОВИНА
БОРИСОВ, И ПАТРИАРХ???

Ох, на дядо златото!

Петър СОФРОНИЕВ

Внучката първо ни зарадва с отличния успех, с който завърши средното образование, после ни огорчи с решението да не кандидатства веднага във висше училище, а да работи! То според нас, родителското тяло, от една страна, лошо, че не се хвърли веднага в науките! Но после лека-полека ни обхвана гордост, че Кременка я тегли трудолюбието.

Ох, на дядо, златото! Работна внучка, та умна, та чудесна!

Един ден Кременчето тържествено обяви, че отива са си търси работа като продавачка в магазин. Непретенциозно занимание, но пък нали все отнякъде трябва да се започне, успокихме се ние. Разцелувахме детето, хванало под мишница наръч вестници с обяви за търсене на продавач-консултанти, пожелахме му "На добър час!" и му поляхме канче вода, та да е сполучлива мисията му.

Зачакахме. Трепетни, трогнати и очаровани от решението на нашата тийнейджърка да се изяви като трудова и амбициозна госпожица.

Мина половин ден, мина и повече време. Сбрали се накуп в хола майка, татко, баба и дядо развълнувано си представяхме как хубавото ни дете подбира най-доброто място за трудова дейност.

Най-накрая, следобед, детето се обади по телефона. Вдигнах слушалката и като чух познатия любим глас, се побърках от щастие.

- Кажи, на дядо златото, какво стана?

- Много съм щастлива, дядо! - чух отсреща.

- Браво, прекрасната ми, откри ли това, което търсеше? - почти пред плач продумах аз.

- Абе още работа не открих, защото само в пет-шест магазина търсих, ама на едно място намерих страшни дънки и великолепна блузка! Много яки! Обещай, мили ми дядо, че от първата пенсия ще ми ги купиш!

Не намерих думи за отговор, дадох слушалката на майката на внучката да продължи разговора и аз се опнах кахърен на дивана, ей така, да си направя някои обобщения за съвременната младеж...

ИЗ КОЛЕКЦИЯТА НА БЪДЕЩИЯ СОФИЙСКИ ЛУВЪР

ВЕЛАСКЕС - ПЛЕВНЕЛИЕВ СЪОБЩАВА НА ГЛАСОПОДАВАТЕЛИ, ЧЕ БОЙКО Е РЕШИЛ И НА ТЯХ ДА ПОСТРОИ МАГИСТРАЛА

ПЕГАС

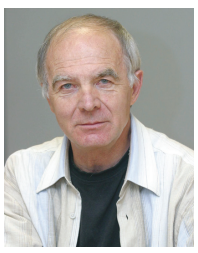
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 30 ЮЛИ 2011, БРОЙ 173

От редактора

Новата цензура

Борис ДАНКОВ

Който помни "старата" цензура от времето на Живков, не може да не познава нейните хватки и прийоми, опиращи се на тоталния контрол върху така наречените "средства за масова информация" и непрекъснатото "следене" от идеологическите цербери и апаратните чиновници; върху параноичния страх на журналистите да не стъпят някъде "накриво" и да нарушат светая светих на класово-партийните догми.

В някогашните вестници и списания гонеха от раз за допуснати "политически грешки" и нарушения на така наречената "процедура", за "пропуски" и сгрешени имена от "протокола", за какво ли не... През 80-те години за различни "опущения" в "Дело" за кратко време бяха уволнени един след друг 8 журналисти. В "Труд" за печатарския гаф "дървения глава" (вместо държавния) бе осъществено едва ли не цяло криминално следствие. Подобен бе случаят с небезизвестния "акростих" във вестник "Пулс" и "Люти чушки" на Радой Ралин с конфузния автограф на Живков, закачен от Борис Димовски като... свинска опашка.

Вече да не говорим за случаи като саморазправата с филма "Една жена на 33", преди това - с филма "Кит", които са класически примери за апаратна цензура и задушаване на критиката "в зародиш".

А днес? Днес вече имаме пълна свобода на демократичната цензура. Е, да вярно е, че я няма "партията ръководителка", която да контролира медиите, но в замяна на това пък техните собственици си правят с тях каквото си искат (и както си поискат). Те могат да ги продават, барбар с журналистите, като ферми за бройлери или нещо подобно; да им казват какво да пишат и да не пишат, в зависимост от това накъде, за кого и за какво "духа вятърът"; да им опъват ушите, ако са засегнали нечии "бизнесинтереси", да ги потупват по рамото, щом са лоялни и послушни на техния интерес.

А иначе бодигардът на Живков днес публично цензурира нашенските репортерки, като всеки път им казва за какво да питат и за какво да не питат, как да се изразяват и да не се изразяват. Сякаш те не си знаят "урока". Ами я отворете някой ТВ-канал или зачетете някоя частна правителствена газета. А то има ли други? Няма и нема да има, както го е рекъл шопът.

АРТ

Тръгва академия „Огънят на Орфей“

Традиционната лятна академия за изкуство "Огънят на Орфей" ще се проведе от 15 до 28 август в Широка Лъка - научи ДУМА от електронния сайт folklore-bg.com. Тази година в академията са включени международни майсторски класове по оперно и народно пеене, класически и народни музикални инструменти, народни танци, изобразително изкуство и литература. Като гост-преподаватели са поканени джаз фолклорната певица Наташа Миркович от Австрия, преподавателката по пиано в московската консерватория "Чайковски" Татяна Левитина, световният тенор Калуди Калудов, преподавателката по оперно пеене Лилия Илиева, магьосникът на акордеона Петър Ралчев, звездата от "Мистерия на българските гласове" Бинка Добрева и др.

Специален гост на тазгодишното издание на "Огънят на Орфей" отново ще бъде виртуозът Теодосий Спасов.

В продължение на две седмици в Широка Лъка и Смолян през майсторските класове на лятната академия ще преминат десетки млади изпълнители и таланти. Крайният срок на записване за участие в академията е 31 юли т.г., съобщават организаторите от фондация "Огънят на Орфей" в община Смолян и Националното училище по фолклорни изкуства в Широка лъка.

ИЗЛОЖБА

Завръщането на Георги Трифонов

Изложбата "Завръщане" в памет на големия български художник и поет Георги Трифонов, който ни напусна на 4 юни т.г., ще бъде открита на 2 август от 18 ч. в галерия "Средец" на Министерството на културата, научи ДУМА от Мария Арангелова. Галерия "Средец" ще събере творби от различни периоди на Георги Трифонов - живопис, рисунка, графика, стихотворения. Произведенията, които може да се видят до 22 август, са притежание на приятелите на автора, подарени или купени приживе. "Завръщане" е изложба, идеята за която се ражда спонтанно от необходимостта на приятелите на Георги Трифонов да бъдат в компанията му. Свикнали с неговото мълчание, и сега те ще оставят картините и стиховете му да говорят вместо него така, както може да говори само Георги Трифонов - рядко, с няколко думи, но право в десетката.

Георги Трифонов е роден на 18 декември 1947 г. в с. Карлуково, Ловешко. Завършва Националната художествена академия през 1974 г. През годините се утвърждава като един от най-ярките и активни представители на съвременното българско изкуство. Работи в областта на живописта, декоративно-монументалните изкуства, на рисунката, графиката, илюстрацията. Сред картините му с библейски мотиви се открояват "Врати пред хоризонта" и "Спомен". Има редица самостоятелни и участие в сборни изложби в чужбина и у нас. Негови творби се съхраняват в НХГ, СГХГ, художествени колекции у нас и в чужбина. По негово предложение през 1993 г. е учреден Фондът за поддържане на изкуството към СБХ. Автор е на седем стихосбирки и един сценарий. Носител е на множество престижни награди, най-скорошна от които орденът "Св. Кирил и Методий" - огърлие, получен в Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост на 24 май 2011 г.

ДЖАЗ

Влодек Павлик свири във Варна

Известният полски джазпианист, композитор и педагог Влодек Павлик ще гостува заедно със своето трио на Международния джаз фестивал във Варна - съобщи Полският институт в София. Тримата музиканти ще изнесат свой концерт утре от 20.30 часа в английския двор на Варненския археологически музей. Входът е свободен.

Ръководителят на триото Влодек Павлик е сред звездите на полската джазова сцена. Той работи с едни от най-известните световни изпълнители на джаза. В актива си има 15 авторски диска, а за албумите си Stabat Mater и Standards Live е носител на престижната титла "Дискове на годината". Лауреат е на международни джазконкурси. Изнася концерти в Европа, Азия и САЩ, където е и университетски преподавател.

Контрабасистът Павел Панта е възпитаник на Варшавската музикална академия. През 1995 г. е поканен във формацията на Клаудио Абадо. През 1996-1998 г. свири с международния оркестър на Немската национална филхармония в САЩ, Китай и Русия.

Перкусионистът Цезари Конрад е записал над 40 диска. Работил е със звезди на джаза като Ранди Брейкър, Сюзън Уейнарт, Пат Метени и Анна Мария Йопек. Смятан е за един от най-добрите джазови перкусионисти в Полша.

Влодек Павлик (в средата) заедно със своето джазтрио

КЛАСИКА

Том с есета на Труман Капоти издаде „Колибри“

След внушителната поредица от книги на големия американски писател Труман Капоти - романа "Закуска в Тифани" (2005), "Лятно пътуване" (2006) , популярния сборник с репортажи "Хладнокръвно" (2007), сборника с разкази "Дървото на нощта" (2009) и биографичния роман "Други гласове, други стаи" (2010), преди няколко дни издателство "Колибри" пусна на пазара "Есетата на Труман Капоти".

Новият том включва почти цялото есеистично творчество на световноизвестния класик. Голяма част от есетата не са печатани повторно след първоначалната им публикация. В книгата са събрани есеистични портрети на филмови звезди като Мерлин Монро и Елизабет Тейлър, профили на Езра Паунд и Коко Шанел.

Включените в сборника 42 есета са подредени хронологично, като се започне от краткото есе за Ню Орлиънс, написано от Капоти през 1946 г., когато той е едва 22-годишен, и се свърши с литературния портрет за известната американска писателка Уила Катър, написан малко преди смъртта му през 1984 г. Освен портрети на звезди и писатели есеистичното творчество на Капоти е представено и с интересни наблюдения върху живота и духа на Америка и американците.

Млади поети

Кръговрат

От пепел няма да се издигна.
Ще си остана... пепел.
От окосена трева ще поникна,
ще направя фон на цвете и плевел.

От изгоряла свещ няма да се запаля.
Ще си остана... восък.
На великденското яйце рисунка ще стана,
ще зарадвам детенцето босо.

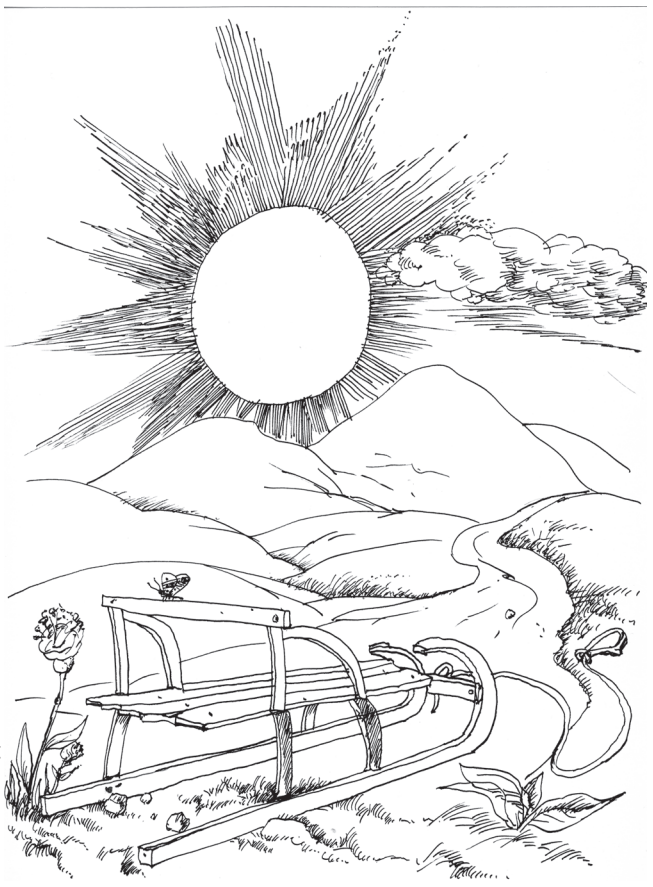
От разрушена църква няма да се съградя.
Ще си остана... икона.
През лятото ще се превърна в детска шейна,
през тревата при Бог ще се върна.

Нащърбена луна

Когато се връщам назад,
не тичам през локви.
Заобикалям ги. Скок.
На връщане съм винаги внимателна -
луна при новолуние,
препускала към свойта пълнота само преди нощ.
Когато се връщам назад,
не поглеждам надолу -
локвите са огледала,
поръбени с кал от дантела,
ще ми покажат нащърбената ми душа.

* * *

Пустинята е майка на оазиси.
Бащите им са пътници случайни.
От обещения за сластни радости
и бягства в часове потайни
е бликвала вода сред пясъка,
покълвали са палми влажни
и са примамвали мъжете с крясъка:
“Пустинята е майка на миражи!”

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

След това

Вали мълчание.
Мълчовни капките се стичат
по клоните на твоята коса,
по устните ми (вече ничии)
и по ръцете чужди след това.

Изгря тъгата.
Опръскана със тези капки до гъното на своята дъга.
Целунати от устни жалки,
удавихме се във мълчовната вода.

МАРИЯ П. ГЕОРГИЕВА е родена през 1979 г. Завършва славянска филология - полски език, в ПУ “Паисий Хилендарски” (2003), Книгознание и книгоразпространение в Специализирано висше училище по библиотекознание и информационни технологии - София (2005) и Бизнес администрация в ПУ“Паисий Хилендарски” (2009).

Нейни стихове са включени в антология на българската поезия от XX в. - “Из века в век” (Москва, 2005), в “Антология на младите български поети” (2007; 2008), както и в антологията на българската женска любовна лирика“Само за теб”(2009). Член е на Мултикултурно студентско общество“Хормония”(Пловдив) от самото му създаване през 1998-1999 г. до днес.

Отличавана е с различни награди за поезия. През 2002 г. получава първа награда в конкурса за превод на проза от полски, чешки и сърбохърватски, организиран от Пловдивския университет, а през 2003 г. печели първо място в конкурса за кратка проза на ErunsMagazine и LiterNet.

Змеица

Да раждам деца.
Да ги кърмя.
Да ги уча да чупят от хляба.
Да ги изпращам.
Да чакам да се върнат,
докато се смалявам вечер до прага.
Да пиша книги.
Да ги изхвърлям.
Да ги пиша после отново.
Да ги чета онемяла,
докато в исполин се превръщам,
прекрачвайки сутрин прага.
Да започвам деня.
Да минавам през него.
Да го свършвам без точка.
Различна. Еднаква.
Млада и стара.
Змеица самотна.

Белетристика

Смиреното упорство на г-жа Фанчи

На Тенко ТЕНЕВ

Защо ли човек като остарее, се събужда толкова рано, щом няма закъде да бърза? - недоумяваше всеки път г-жа Фанчи. Тази сутрин тя се събуди внезапно и си даде сметка, че до края на месеца остават още десет дни, а пенсията й сякаш ламя я беше погълнала. Г-жа Фанчи не трябваше да връща служителката от акционерното дружество. Ако бе продала акциите на съпруга си, можеше да изкара месеца. Вече беше продала своите и вчера, като видя същата служителка на вратата, изненадано каза: Моите акции ги купихте! Не си ли спомняте? Дааа, любезната служителка си спомня, но сега г-жа Фанчи може да продаде акциите на съпруга си. Дружеството е започнало да изкупува и от починали акционери. При тези думи лицето на г-жа Фанчи се сви като шумка. “О, моля ви! Оставете на покой мъртвите. Царство им небесно!” “Мир на праха им!” - допълни служителката. - Все пак си помислете. Утре отново ще намина.

Тази сутрин, колкото и рано да беше се събудила, г-жа Фанчи повече не можа да заспи. Лутайки се из лабиринтите на гнева си, с въздишка каза: “Господи, не им ли стигнаха живите, та безпокоят мъртвите!” Макар да беше сама в стаята, каза го на глас, сякаш говореше с някого. Стана, отиде до прозореца и видя, че денят е ясен и много хубав. Заслепена от безоблачното юнско небе, си помисли: Небето се издува като огромна копринена палатка. Мисълта й се стори прекалено поетична и докато закусваше, докато приготвяше супата за обяд, дори когато седна да работи върху споменните есета за градския духов оркестър, не можа да реши това нейна мисъл ли е, или запомнена от някоя христоматия по литература. Трийсет години г-жа Фанчи бе преподавала литература в училище. Макар и строга, уроците преподаваше с любов и учениците я обичаха. В празничните дни и най-вече в Деня на писмеността я отрупваха с целофанови букети. В такива дни г-жа Фанчи преливаше от щастие - цветна, пролетна, тя се усмихваше на учениците, оглеждайки редиците. И манифестирайки, наближили трибуната, под звуците на градския духов оркестър всички запяваха “Напред науката е слънце...”, сърцето на г-жа Фанчи зачестяваше. Тя знаеше, че точно в този момент Максимчо, отстъпил на професионалната си строгост, дирижирайки оркестъра, изписва името й с диригентската палка. И макар г-жа Фанчи да не можеше да спре огненото изчервяване, което заливаше лицето й, то си остана една малка тайна между тях двамата. Г-жа Фанчи беше жената на неговия живот. Като всеки мъж, Максимчо сигурно е имал и други жени в живота си, но едва ли е изписвал имената им с диригентската палка. Г-жа Фанчи си остана жената на живота му, нищо, че в една ранна майска утрин, ако тя не си беше вкъщи, той едва ли щеше да устои на безсрамната Марги - къдрокоса и изпъчена. В града Марги беше момиче на повиквне и при уговорка доставяше плътски удоволствия по домовете на желаещите. В онази майска утрин на г-жа Фанчи й се бяха обадили от училище да вземе втори час вместо първи и тя разтребваше из къщи, а Максимчо се излежаваше в леглото, когато се позвъни. Г-жа Фанчи отвори вратата и видя там да стои онази същата Марги с премрежен поглед и димяща цигара. Търсела квартира. Недоумяваща, г-жа Фанчи отстъпи назад и видя Максимчо с разкопчана пижама да надничa в коридора. Стъписана затръшна вратата: “Какви са тези посещения по никое време!? Сърце нямаш ли? Какво прави тя тук?” “Кажи ми, да ти кажа! - кръстеше се пребледнял Максимчо. - Бога ми, не знам!”

Гжа Фанчи никога не узна посещението уговорено ли беше, или случайно. Поразена от ревност, колкото и да питаше какво е търсила онази, онази мерзка хидра в дома им, Максимчо все се кълнеше, че и той не знае. Но днес г-жа Фанчи не мислеше за тези неща. Тя пишеше споменното си есе за марша на града “Ний дивна мощ сме”, сътворен от Максимчо. Ах, Максимчо... Ако можеше сега да я погледне с акварелните си очи, да улови ръката му, да го прегърне. Него, него, него... Трийсет години живяха заедно и дом съградиха. Не лаптяха за голямо жилище, взеха това, че с техните заплати, ако не пестяха, само балкон щяха да купят. И щом разбраха, че не могат да имат свое дете, решиха да си вземат. Три години обикаляха домовете и чак на четвртата - ето го! То ще е - русичко като Максимчо, с очи сини като Максимчовите. Голям мерак беше. Голям, но късметът - малък. Те ли закъсняха, другото семейство ли избърза - не стана. Повече дете не можа да хареса г-жа Фанчи. Онова й остана на сърцето. А Максимчо, изцяло отдаден на духовия оркестър, сякаш не го осъзнаваше. Гори в работата си: награди, отличия, грамоти. Защото Максимчо държеше всяка нота да е изсвирена тъй, че и на погребението му, когато свирят, да не се черви. Не се къта за старини като сурово дърво Максимчо, затова още на петдесетата му година Бог му изпрати инфаркт, та да го предупреди да не се напряга толкова. Предупреди го, но Максимчо не го послуша: тича, бори се да не закрият оркестъра. След втория инфаркт не можа да го изпрати г-жа Фанчи с духова музика, както се полагаше. Бяха закрили оркестъра, а музикантите разпилели се кой знае накъде. И училището, в което преподаваше г-жа Фанчи, беше закрито. След учениците изчезнаха вратите и прозорците на училището, изчезнаха керемидите от покрива. Със зейнали греди, сега стърчи като озъбен човек с избодени очи.

ДИМИТРИНА БОЯДЖИЕВА е родена в Ямбол. Завършила е библиотекознание в София. Има първа награда за разказ от конкурса“Златен ланец”2008. Нейни разкази са публикувани в англоезични интернет издания: Local Minds, San Diego California, New York Review. Има пет издадени книги. Последната е “Капризите на Лола”. Предстои да излезе шестата “Селемина с черни чорапи”.

Член е на СБП.

След Максимчо животът на г-жа Фанчи забоксува и за да не допусне отчаянието, започна да пише споменните есета със заглавие “Градски духов оркестър - път през годините”. Докато пишеше, с поскъпването на живота първо се лиши от кабелна телевизия. После намали телефонните обаждания, а през зимата изключи един от реотаните на радиатора. С времето се оказа, че не е достатъчно. Продаде вентилатора и ваната. Смени електрическите крушки от сто вата на четиридесет. Днес реши да огледа книгите: биографии на писатели, томове на Вазов, Йовков, Елин Пелин... Целият Достоевски, Гогол... Школи за обой, тромпет, флигорна... Отделеното навърза на пакети за продаване.

Сърце не й даде. Отново огледа купчинките и върху всяка постави бележка “Дар за читалищната библиотека”. Наобядва се и пак седна да пише каква дивна мощ са били хората в града им. Към четири следобед, почти беше свършила есето, когато се позвъни на вратата. Г-жа Фанчи погледна през шпионката. Беше служителката от акционерното дружество.

Когато няма да ни има и след това...

Да си спомним за поета Анастас Стоянов

Ана АЛЕКСАНДРОВА

На 2 август той щеше да навърши осемдесет... Как ли би изглеждало мъжественото му лице, осияно от ярко сменящите се лъчезария на обич и загриженост, с добродушна присмехулност и звездоубийствени гневни светкавици? И с какви ли стихове щеше да зарадва обичащите поезията наследникът на древния майстор Анастас, строител на пъстроописани църкви и каменни мостове?

Но смерч, "смерч като меч, / смерч като смърт/ над мури и над морени, смерч като сеч..." пресече поетическите пориви на един от най-даровитите български лирици от така нареченото априлско поколение. И кой знае защо негови връстници, пък и по-млади "колеги", днес не намират сили да "отчетат" дарованието на дързостния съвременник, създал ценностни творби; на отричания и издиган, "съсичан" Анастас Стоянов заради самоволните изяви на неговия непреклонен характер. Възвисяван и брулен от "гръмотевиците" на недалечното минало, той отминаваше изпитанията и сривовете по своя път. Не обръщаше внимание на преднамереното незачитане на неговите талантливи лирични изповеди, продължаваше нататък с мъжествено великодушие, крепено навярно от бликащия творчески извор на богатата му душа: "...А аз навярно ще си взема щедрост от дъжда,/ единствен той не иска нищо за отплата от тревите..." Неговата "недисциплинирана" действеност извираше може би от всеотдайната му любов към отечеството, към всяка педя родна пръст, към всеки град, дори към най-дребното българско селце: "... Арда, Арда, любовница на ветровете,/ момиче си ти, не си селце./ Целувам очите ти, черни от фереджета/ и черните ти от тютюн ръце..."

Издиган и отлъчван заради хлевоустите страсти на завистнически, служебногонски стремежи, неговият нестихващ темперамент, дръзка инициативност и мъжествена спонтанност не можеха да не предизвикат завистта на раболепно дисциплинираните... Все още и до днес звучат в паметта ми негови изрази, наситени с обич и човешка добронамереност, произнесени в поздравителното му слово като главен секретар на Писателския съюз по време на Новогодишната вечер, струва ми се на 1967-ма... Краткотраен пост, с който той не обвързваше никакви властогонни или каквито и да са други амбиции. Както и по време на главното му редакторство на списание "Пламък" в началото на седемдесетте години, когато плодотворно разшири културния обхват на изданието. Като сега си спомням неговата добре организирана инициативност, как заблестяха многоструйните извори, осветяващи литературното начало на създаденото от Гео Милев историческо издание, как разшири кръга на списанието и го отвори за младата литературна смяна.

Но ненавиждащ празнодумното застояване в "Сивото поточе" - писателското кафене на ул. "Ангел Кънчев" 5 - със своята непримирима строгост той предизвика групирането на редакторския състав на списанието около шепа властогонни завистници. Това стана причина Анастас Стоянов да бъде подло наказан и да получи нов пост на главен редактор, вместо на "Пламък" в списание "Пламъче". Дребните души си бяха помислили, че по този начин ще могат да го обидят и унижат. Но и тук той прояви своята нестихваща инициативност, разгърна плодотворната си оригинална находчивост. Така от страниците на списанието продължи да звучи неговата непресъхваща обич към отечеството, която той беше изповядал неведнаж: "България- можеш от кон да я видиш, / колко път е - ще го видиш пешком./ Две денонощия от Девин до Видин/ и толкова от Емине до Ком.../ Малко взела, много дала/ оръфана от алчни ръце/ тя е такава, че цяла, цяла/ се побира в едно сърце..."

А неговото сърце беше голямо! Той уважаваше и обичаше хората, с които работи и общува. Ценеше качествата им, строго, но справедливо ги кореше и хвалеше... И се случваше така, че избухванията на гръмовержкия му патос често се сменяха с бащинска грижовност към техните несгоди и човешки дилеми.

Наред с обичта към родината характерна за неговата поезия бе и любовта към човека, към земната му участ и съдба. Ето едно от неговите емблематични стихотворения; "Как иска ми се да ти изкрещя; "Човече,/ та ти низвергна Цар и Бог отрече,/ намери път към небо и звезда/ и толкоз тайни разгада,/ ала кажи ми ти - какво се случи,/ та толкоз пъти съм те виждал аз/ да се умилкваш като плахо куче/ в нозете на нищожества със власт?" Написано през юни 1993 г., това стихотворение звучи злободневно и до ден днешен, а навярно и за бъдните дни...

Анастас търсеше в себе си и останалите хора отговорност, съвест и грижа за настоящето и бъдещето на Отечеството. Така в едно свое стихотворение, посветено на Мелник, той обръща поглед към трагичната ни българска съдба: "...От какво си черно, черно южно вино,/ от къде е твоят непрогледен мрак?/ Тук пръстта е златна, а небето синьо,/ тук нощта е пълна с весел, звезден злак./ А градчето тихо - в шепа да го свиеш/ къщите му - къщи за един гердан,/ с пръст да копнеш - бели кости ще изриеш,/ кръв ще бликне, ще просветне ятаган..." Беззаветно, всеотдайно обичаше той България... Вярваше в нейното бъдеще, копнееше за него: "Родината...Аз я гледам/ разпростряна, могъща, голяма,/ побрала и звездната нощ, и белия ден./ И знам; без нейното безсмъртие няма/ друго безсмъртие няма за мен!"

Това сливане с родината, непомръкващата обич към нея и близките му е сърцевина на неговото поетическо верую: "Когато няма да ме има вече/ не ме търси в къдриците бухлати, на цъфналите ябълки отвън/ защо ми е да се прераждам/ в една студена, есенна звезда./ В косите си ме потърси - сред тях/ ще бъда аз светулката, която/ ти ще отрониш в шепичката топла/ на някое от нашите деца,/ или снежинката кръстата, дето на миглите ти дълго се топи..."

Покоряваща е чистотата на емоционалния порив и многообагрената поетична страст, на мъжествената нежност и мъдрото прозрение, белязали незаличимата следа на Анастас Стоянов, която ще остане и след него и след нас. Независимо от преходността на времето!

***АНАСТАС СТОЯНОВ** е роден на 2 август 1931 г. в село Живовци, Монтанско. Учи филология и журналистика в Софийския университет "Св. Климент Охридски".*

За първи път печата във в. "Народна младеж" през 1949 г. Бил е редактор в Радио София (1957-59). През 1959-1965 г. работи във в. "Септемврийче". От 1965-1966 г. е завеждащ редактор в издателство "Народна младеж". Секретар е на СБП (1966-1969), редактор във в. "Народна младеж" (1969-1972). През 1972- 1974 г. е главен редактор на сп. "Пламък", а от 1974 до 1991 г. на списанието за детско-юношеско творчество "Пламъче". От ноември 1994 г. до април 1995 г. е главен редактор на в. "Вселена".

Автор е на повече от 40 книги с поезия и белетристика, стихове за деца и възрастни, сред които "Първа любов" (1955), "Есенни маковe" (1962), "Имаше едно момче" (1964), претърпяла седем издания, "Наричайте ме вечност или миг" (1966), "Пралюбов" (1977), "100 приказки" (1977), "На грешната земя", лирика (2005), "Това бях аз" (2007) и др.

През 2008 г. излиза последната му книга издадена приживе "Обратно пътуване".

СНИМКИ ЛИЧЕН АРХИВ

Анастас Стоянов (първият от ляво) заедно с Асен Босев, Николай Зидаров и Борис Крумов

Песен звучи, земя ечи!

Съборите на народното творчество - българският модел за съхраняване и популяризиране на фолклора

Откриването на събора "Странджа пее" 2011 г.

Десети национален събор на българското народно творчество Копривщица '2010, седянка, на седма естрада

Веселка ТОНЧЕВА

Когато се заговори за събори, първо трябва да спомена традиционните селски сборове/панаири в България, документирани през XVIII, XIX и XX век, на които винаги е присъствала музика. Провеждали са се обикновено на календарен празник, често на храмовия празник на селото. Тези сборове все още са част от живота на множество селища в България. Друг тип са съборите на народното творчество, в чийто център е сценичното представяне на народни песни, танци и свирни, често с конкурсен характер. Днес движението на съборите на народното творчество е вече една утвърдила се у нас форма за поддържане и популяризиране на фолклора. В зората на това движение много често модернизираният вариант наследява традиционната съборна форма. В някои случаи дори селският събор е ликвидиран като религиозен и общоселищен празник и е преосмислен като "нов битов празник".

Преди 1944 г., макар и нередовно, също са се провеждали надпявания и надсвирвания със сценично представяне на фолклор. Още в рамките на Пловдивското земеделско-промишлено изложение през 1892 г. участват 120 изпълнители на народни инструменти и певци от цяла България, както и майстори на инструменти. Подобни участия има и в Националния селскостопански събор, провеждан във Варна през 30-те години на XX в., Велико Търново през 1939 г. и др.

Продължение на традицията

Още с появата на първите събори на народното творчество в началото на 60-те години на XX в. в регламента се включва оценяване от жури и това е пряко свързано със сценичното битие на представяния фолклор.

Проф. д.н. Лозанка Пейчева, изследваща модернизирането на музикалната фолкорна традиция в новите времена, отбелязва, че в първите години от възникването си като организирани сценични прояви (през 60-те години на XX в.) съборите са пренос и демонстрация на автентичния фолклор, организирани от читалищната самодейност. Постепенно те институционализират сценичното възстановяване на наследената традиция като част от политически и идеологически управлявана официална култура.

След 1989 г. съборите продължават да се организират и ръководят бюрократично, вписват се в националния културен календар, но вече без да се спазва строгото деление на събори и фестивали, изворно и обработено, локално и регионално, дори българско и чуждо.

Първият събор

на народното творчество в с. Граматиково "Странджа пее" се провежда през май 1960 г. Организиран е от Радио София, Института за музика при БАН и Централния дом за народно творчество (по-късно Център за художествена самодейност). Основна роля за възникването на тази идея обаче има Радио София в лицето на тогавашния главен редактор в редакция "Народна музика" Георги Бояджиев.

След първия странджански събор в с. Граматиково следват и други подобни регионални събори - Добруджански в Тервел (септември 1960 г.); Родопски (Рожен, 1961 г.); на тракийската песен в Ямболския край в Елхово (май 1962 г.), на песните от Благоевградския край, местността Предела (септември 1962 г.); за надсвирване и надиграване в Сливенски окръг, местността Баните (септември 1962 г.) и др.

След известно прекъсване съборът "Странджа пее" беше възстановен през 2004 г., а на последното му издание през тази година (18-19 юни) взеха участие над 150 групи и индивидуални участници, които представиха богатството на странджанската песен.

Копривщица: най-внушителната изява

Предложението за провеждане на националенен събор на народното творчество в Копривщица принадлежи на фолклористката Райна Кацарова. Тъкмо тя изтъква възрожденския град като най-подходящо място в природно и архитектурно отношение. Първият Копривщенски събор се е състоял през август 1965 г. Следва провеждането му на всеки 5 години. И така до днес, 46 години по-късно, този форум си остава най-мащабното събитие от този тип.

В зората на събора сцените са едва 3, а участниците - около 4000, като разделението е на певци, инструменталисти и танцьори, но постепенно с времето "естрадите" стават 7. Принципът на разделението им е регионален, а броят на участниците расте с всяко следващо издание. След 1989 г. средствата, отделяни за организирането на събора, рязко намаляват и неговото съществуване е под въпрос. Все пак през 1991 г. се провежда, като дори броят на участниците надминава предходните събори. На десетия юбилеен събор през 2010 г. той надхвърли 13 000. В последните години, освен седемте сцени за изпълнители на автентичен фолклор, бяха построени още две, на които се изявяват чужди групи, изпълняващи български фолклор. Така съборът в Копривщица се развива и следва своя ход като най-голямото и най-важно събитие в движението на съборите за народно творчество у нас.

От Тимок до Вита

По модела на съществуващите вече регионални събори, а и на националния в Копривщица, в по-късните години продължават да се раждат нови събори. Такъв е съборът в с. Черни Вит, Тетевенско, съществуващ от 1980 г. Идеята за неговото създаване принадлежи на народния певец Марин Иванов (родом от същото село, работил като секретар на читалището в Черни Вит, организирал любителското народно творчество в община Тетевен, в периода 1995-2003 г. като кмет на селото).

Започнал като селищен, съборът с времето се разширява, като в него започват да се канят и участници от различни краища на България. През 2004 г. отново на Марин Иванов принадлежи идеята той да разшири още повече своята "територия" и да се назове "От Тимок до Вита" по едноименния сборник на проф. Васил Стоин (от 1928 г.). За съжаление идеята се реализира еднократно - в община Мездра, след което съборът продължи да функционира като общински, в наши дни под ръководството на кмета на с. Черни Вит Цветан Иванов.

Последната лястовичка

В най-ново време продължават да се "раждат" събори за народно творчество - пример за това е фестивалът в с. Жълтеш, Габровско. По идея на кметицата Тодорка Венкова през 2010 г. в селото се проведе събор, който имаше преди всичко регионален характер. Мотивът за създаването на такъв форум е съхраняването на местната музикална традиция и популяризиране на автентичния български фолклор. Второто издание на събора беше обявено за "национално" и се осъществи благодарение на проектното финансиране от община Габрово, с подкрепата на множество местни фирми и бизнесмени. Вторият национален фестивал за автентичен фолклор се проведе в с. Жълтеш на 2-3 юли т.г. под мотото "Песни в полите на Балкана". И перспективата е именно такава - форумът да разширява своя периметър, да привлича участници от цялата страна и да се превърне в знаково събитие за региона.

В тазгодишното първо национално издание на събора взеха участие над 90 певчески групи и индивидуални изпълнители от различни краища на България - от Силистренско и Ямболско, през Пловдивско, до Пернишко и Самоковско. Прозвучаха балканджийските песни на домакините, но и добруджански жътварски песни, и родопската каба гайда, и двугласни песни от Рила планина. Само за своите две провеждания Фестивалът в с. Жълтеш има вече свое лого и свое запазено име, дори "химн" - песента "Тръгнала е Янка", изпълнявана от певческата група на селото, която носи името на местния народен певец "Кольо Венков".

— — —

И така, съборите на народното творчество съществуват вече 45 години, развиват се, разширяват се и ще продължават да съществуват, защото по думите на проф. Л. Пейчева те са "исторически стабилизиран модел за съотнасяне на съвременната култура към класическия фолклор, стремящ се чрез организирани сценични прояви да съхрани и популяризира фолклора, да реконструира и възпроизведе традицията на локално, регионално и национално ниво". Те са безспорният, българският модел за запазване на безценното ни национално богатство.

СНИМКИ АВТОРКАТА

Кметицата на с. Жълтеш Тодорка Венкова открива втория национален събор за автентичен фолклор "Песни в полите на Балкана"

ПЕГАС Редактор Борис Данков

Усмихнатите послания на Велко Велков

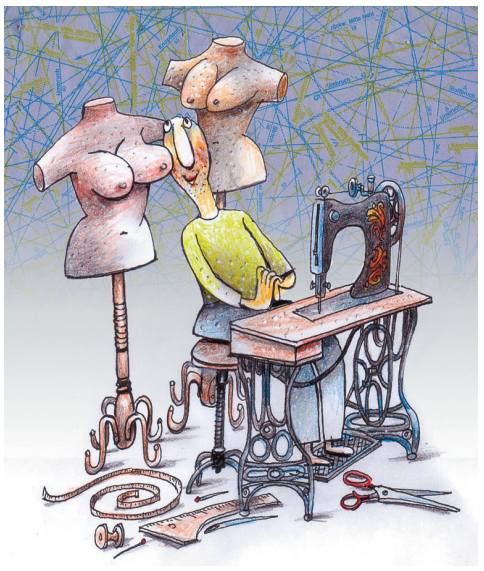
Творчеството на един от видните български художници показва остра актуалност, дори и на карикатури отпреди десетки години

Някои имат власт, пари, оръжия, а Велко Велков (1946-2010) се бореше с подострен молив. Искрено и безкомпромисно боравеше със ситуации, актуални случки и герои. Погледът върху творчеството му показва остра актуалност, дори и на произведения отпреди десетки години. Безвремието на посланията му, свежият му авторски щрих, както и успехът му в други географски ширини показват мобилност във времето и пространството, присъща само на големите творци, отбелязват организаторите на изложбата в СБХ на ул. "Шипка" 6.

Господ е създал шегата, за да си кажем някои истини, на които Велко Велков бе месия. Всички го знаят усмихнат, но той беше много мислещ и сериозен човек и определено един от видните български художници в сферата на театралния плакат и карикатурата. Тази година би била 65-а за него, което е повод за изложба и първи опит да се представи творческото му наследство.

В основата на всеки плакат, карикатура или история намираме абсурдната ни реалност, която през призмата на автора изглежда не само по-поносима,

но и весела, и интересна. Като човек от народа той посвети голяма част от изкуството си на всекидневните грижи и радости. Работите му са израз на качеството да вижда и разпознава бодливото във всяка ситуация (била тя политическа, социална или любовна) и да ни докарва до смях през сълзи.

Далеч от шума и светлините на големия град, В.Велков твори в Разград за театри от цялата страна, както и за международни изложби и биеналета. През годините работи и в областта на графиката, сценографията, илюстрацията като именно с илюстрация и карикатура печели последните си награди в Германия и Швейцария.

Бог е творец, т.е. колега, а Велко Велков е горе сред свои. Това, което остави тук, е безкрайно весело наследство, което показва СБХ .

Изчезващата Африка в снимки

Фотоизложбата "Изчезващата Африка" на Димитрина Василева е съставена от 50 снимки и представя живота и културата на част от племената в Източна Африка, които вследствие на цивилизацията, глобализацията, миграцията, промени в климата и екологията са на път да загубят културната си идентичност и автентичния си облик.

Изложбата е подредена до 19 август в център "Фотосинтезис" (бул. "Васил Левски" 57), съобщи сайтът Културни-новини.инфо.

Фотографиите показват традиционния начин и условията на живот, етническите белези и характера на хората, живеещи в най-отдалечените, сурови, затрогващо красиви и в същото време биологично и културно уникални кътчета на Черния континент - земите на племената туркана, ел моло, рендил и самбуру в Кения и Масаи, хадзабе и датога в Танзания. Кадрите запечатват инстинктивно уловени мигове, простия ритъм на живот и смърт, грижа, радост, ритуал и всекидневие, колорита на тези африкански племена.

Димитрина Василева заминава за Африка през ноември м.г., подвластна на усещането си за свързаност с тази красива, неопитомена страна. Водят я думите на Стайнбек: "Не ние хващаме пътя - пътят хваща нас".

Минава през Кения от юг на север, през Голямата Разломна долина и земите на масаите, през Екватора към сухите земи на север, откъдето започва територията на самбуру племената, прекосява Кения и премина в дълбоката сурова африканска пустиня. Опасно приключение, което я довежда до срещата й с борана, покот, туркана, ел моло и рендил.

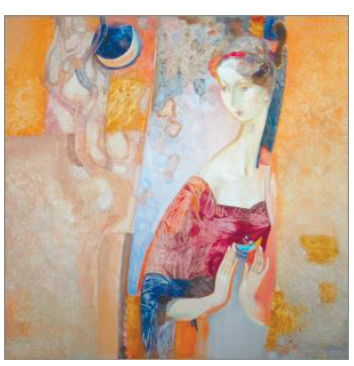
Димитрина Василева е родена във Варна. Определя фотографията като свой изказ, път и свобода. Има многобройни участия и отличия в национални и международни конкурси и изложби. Тази година нейни снимки са избрани да представят България на международното биенале на FIAP в Сингапур.

„Обективна недействителност" в Галерията на Ева

Изложба на Цветан Лазаров може да се види в "Галерията на Ева". Любимите му фигури са млади, голи, стройни и много руси жени, на път да се превърнат в неземни същества. В неговия свят всичко е подчинено на хармонията, на високите естетически критерии, които творецът сам си задава и следва.

И в тази експозиция откриваме характерната изказност на художника - приглушена, нежна гама, светли, меки и размити цветове, изящен рисунък. Деликатно загатнати женски фигури, разтварящи се сякаш в цялостната композиция. Пространството, формите и багрите се преплитат в хармонично единство. Фонът и определени детайли нюансират настроението около телата.

Актовите платна на Цветан Лазаров в "Галерията на Ева" привличат със своята тайнственост и красота. Всяка отделна творба носи своя аромат, излъчва различна приказност, визуална и чувствена неповторимост.

Авторът е роден през 1962 г. Завършил е живопис в Националната художествена академия. Работи в областта на живописта, скулптурата и акварела. Картините му изглеждат едновременно завършени, но и безкрайни. В тях винаги има какво още да открием, до какво да се докоснем - форми, емоции, философия и скрита човешка същност.

Изложбата "Обективна недействителност" ще продължи до края на месеца в "Галерията на Ева" на ул. "Македония" 25, Варна.

Далечно плаване

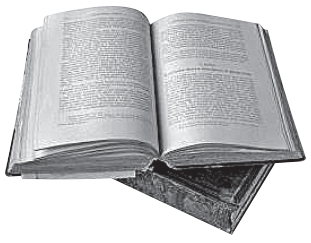

Съюзът на българските художници представя изложбата на Чавдар Петров "Далечно плаване". Живописните му картини и рисунки са подредени до края на месеца в галерия "Райко Алексиев" (ул. "Г.С. Раковски" 125).

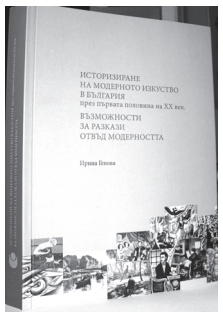
Чавдар Петров има над 20 самостоятелни изложби, някои от които в София, Видин, Пловдив и др. Има и участия в колективни художествени прояви в България и в чужбина (Сърбия и Черна гора, Румъния, Русия, Украйна, Германия, Франция, Австрия и Южна Корея). През 1995 г. пребивава в ателиетата на "Cite des arts" в Париж.

Творби на автора са притежание на Националната художествена галерия и на почти всички арт салони у нас, на наши частни колекции, както и в чужбина (Румъния, Сърбия, Франция, Германия, Чехия, Австрия, Белгия, САЩ, Великобритания).

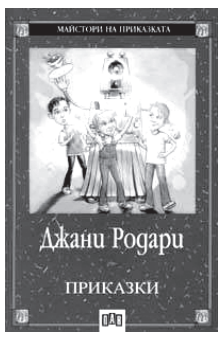
Страницата подготви
Надежда УШЕВА

Лавица

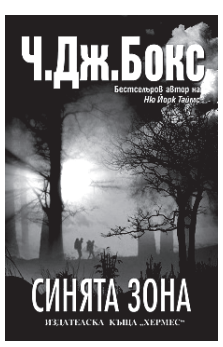

"ИСТОРИЗИРАНЕ НА МОДЕРНОТО ИЗКУСТВО В БЪЛГАРИЯ през първата половина на XX век. Възможности за разкази отвъд модерността" от Ирина Генова издаде Нов български университет. Обектът на изследване е познанието за модерното изкуство в България от края на XIX век до Втората световна война и неговото формиране в художествената критика и ранните истории. Наред с това изследването е ориентирано със съвременен интерес към конкретни художествени произведения и практики. Водещо е разбирането, че съществуват множество възможности и претенцията за единствено валидно писане днес е неприемлива. По-общата задача е да се проблематизира производството на знание за модерното изкуство у нас и да се обсъдят позициите на протагонистите на това знание в началото на модерното време и днес.

"ПРИКАЗКИ" от Джани Родари - един том с най-хубавите и обичани приказки от известния италиански разказвач издаде "Пан". Един ден извънземни кацат в град Пиза, за да отнесат на своята планета прочутата наклонена кула. Един селянин пробива дупчица в странно зелено яйце й от него започват да излизат безброй човечета... Един баща построява летяща къща, с която цялото семейство предприема дълго пътешествие през лятната ваканция... Приказките са забавни и остроумни, а някои от тях дори се превръщат в игра. Писателят е известен у нас още с първия си роман "Приключенията на Лукчо". Последваха "Пътешествието на Синята стрела", "Приказки по телефона", "Джалсомино в страната на лъжците".

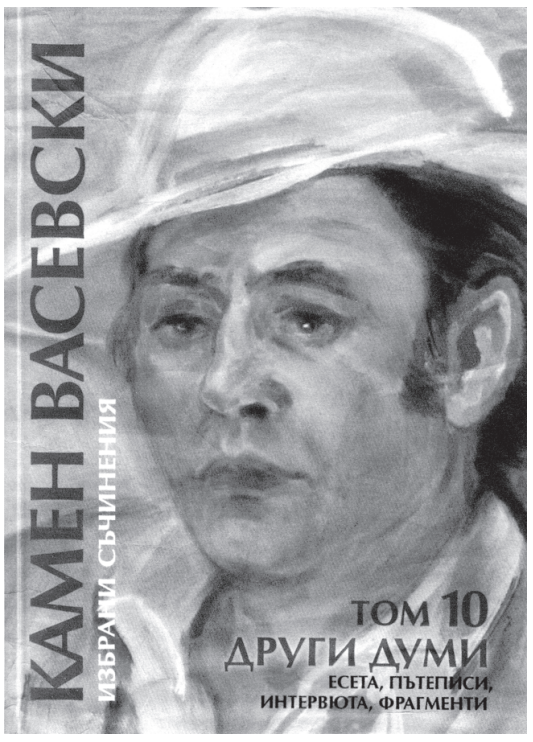

"РОЗАТА И КЛЮЧЪТ" от Шеридан льо Фану разказва история с много неочаквани обрати, в която има необичайна и обсебваща любов, властна, доминираща майка, диаболичен доктор-месмерист и кратък престой в една от лудниците на викторианската епоха. Изпълнен със задкулисни игри и разбулени тайни, "Розата и ключът", който излиза на български от "Весела Люцканова", е класически готически роман, също тъй интересен и актуален днес. Джоузеф Шеридан льо Фану (1814-1873) е най-големият майстор на страшни истории от викторианската епоха, духовен баща на Хауърд Лъвкрафт и вдъхновител на киното на ужаса на XX век.

"СИНЯТА ЗОНА" от Ч. Дж. Бокс излиза с марката на "Хермес". Децата на Моника Тейлър - дванайсетгодишната Ани и по-малкият й брат Уилям, стават неволни свидетели на убийство, докато ловят риба. Децата побягват през гората, преследвани от убийците - четирима пенсионирани полицаи от Лос Анджелис. Ани и Уилям се изплъзват и убийците насочват всичките си сили за залавянето им. Като убеждават неопитния шериф на градчето да поемат разследването на случая, четиримата се настаняват в дома на Моника и контролират телефона й. Ани и Уилям намират убежище в ранчото на фермера Джес Ролинс. За да им помогне обаче, Ролинс трябва да се справи с опитните полицаи.

Камен Васевски жизнен и вдъхновен

Поезия, художествена проза, интервюта, документалистика и мемоаристика включва десеттомникът на писателя

Иван ВАНДОВ

Излезе от печат последният, десети том на издаваната от "Български писател" поредица с избрани произведения на Камен Васевски. Журналист по начално призвание, Васевски успешно надхвърли границите на този род литературно творчество и вписа името си в немногобройното число на онези, които имат активен поглед и върху сродни художествени поприща. Мисля, че при него журналистиката е първоизворът. Тя му е подсказала насоки и обилно е подхранила присъщ нему душевен стремеж към третиране и пресъздаване на явления и факти на действителността, включително и на художествената култура. Струва ми се, че главно с него може да се обясни богатото в много отношения творчество на Камен Васевски.

Някой би се учудил: какво пък толкова има в случая, та изрично да се пише за многотомника?! Има! Първо, не може да не се вземе предвид, че става дума за "провинциален" писател. Колцина са извънстоличните автори с многотомници? Изключваме графоманството! Десеттомникът подсказва за системна, упорита и интензивна работа, за себераздаване, извършвано не по себични мотиви, а от пориви, които в последна сметка целят обществена полза.

Не може да не подчертаем, че авторът е преодолявал многобройни неизбежни препятствия. Едно от тях е заангажираността с всекидневната новинарска работа. Томовете на Васевски са плод на паралелни извънредакционни усилия. При което журналистът е успявал да поддържа една безспорна компетентност в "извънредакционните" си "занимания".

Неточно употребих думата "компетентност", като говоря за онзи немалък дял от общото съдържание на десеттомника, което представя художествено-литературното творчество на Камен Васевски. Като се спирам на поредицата, не смятам нито за необходимо, нито за възможно да се изтъкне цялото му многообразно богатство. Изключено е тук да се прави опит за по-детайлен оценъчен поглед. Ще подчертая само видовото и жанровото многообразие: поезия, художествена проза (включително за деца и юноши), документалистика, мемоаристика. Не мога да не спомена изрично интервютата, анкетните разговори с писатели, художници и широкоизвестни колекционери на произведения от изобразителните изкуства. Не бих искал да пропусна да отбележа научноизследователските работи на Васевски за Гео Милев. Жанровото, видовото и предметното литературно съдържание на десетте тома избрани съчинения на Камен Васевски предлага както на обикновения читател, така и на читателя-изследовател на журналистиката, публицистиката, литературния критик и историк един многопосочен личен поглед върху литературното и общокултурното дело. Ще добавя при това, че документалните и публицистичните творби, намерили място в поредицата, са изключително богати откъм анализи, коментари, както и със своята фактология. И още нещо, което не би следвало да се пропусне: подборът на авторите, за които пише и разказва в спомените си, в интервютата и анкетите си, сливенският писател далеч не се задоволява с тесните рамки на своя град и своята област. Камен Васевски не гледа на нещата от ниска, "регионална" камбанария. Виждането му е национално извисено и отговаря на критериите за действителна демокрация.

Камен Васевски е неделим от нашия литературен ден. В творчеството той реализира себе си. Наред с образите на не един и двама деятели в сферата на художествената литература, публицистиката и изобразителното изкуство, той "мимоходом" и без излишен шум щрихира и собствения си образ на удивително жизнен, неспокоен и вдъхновен творец в нашата словесност. За него перото е форма на смислено съществуване.

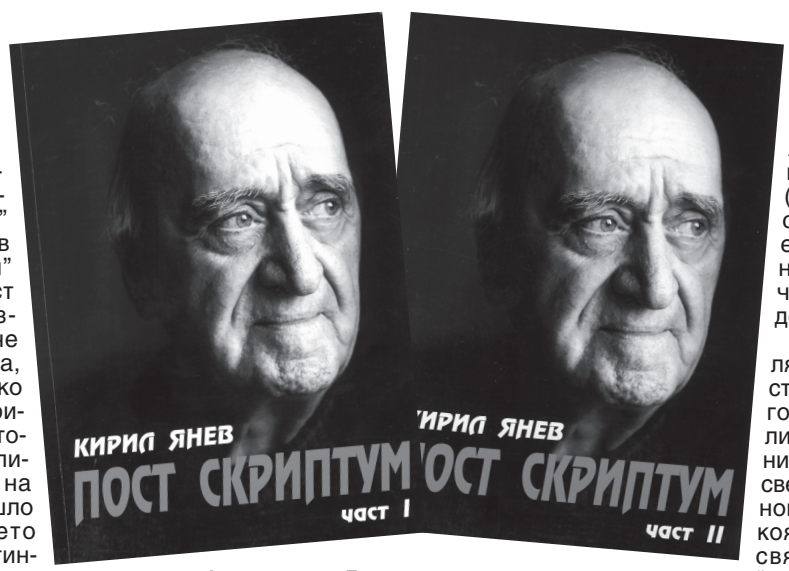
Мемоари

Съживяване на мъртвите

Кирил МОМЧИЛОВ

Името на журналиста Кирил Янев е добре познато на по-възрастните читатели. Неговите репортажи и очерци в близкото минало се посрещаха и четяха с оправдан интерес; беседите му със световноизвестни личности се цитират и днес. Наскоро издателската къща "Световит" ни изненада с книгата му "Пост скриптум" (в два тома) - своеобразно продължение на "Срещи по пътя" (2006). Оказва се, че в "попътните тетрадки" на големия журналист има пребогат "неизползван материал", че за хората и събитията, които описва, не всичко е казал по-рано; разкрива факти, които редакторите на вестници и списания са "изрязали", на други - "сега им е дошло времето"... Заглавието "Пост скриптум" от латински на български само подсказва "писано после" - П. П. - "послепис".

В предговора на първата част Кирил Янев се изповядва: "Истинската ми професионална биография - това са моите пътувания, моите срещи, запознанства... Имах, имам и навика да записвам веднага, а после да ги преразказвам в моите "попътни тетрадки". Като млад журналист във вестник "Кооперативно село" работил в една стая с Александър Геров. "Видях един тих, благ човек, привлекателен с този негов напевен глас и долните октави, които използваше... Сашо четеше с абсолютна педантичност купищата ръкописи и без никакво пренебрежение". В очерка си за големия български поет авторът ни го показва взискателен и непримирим не само към дилетантите, но и към "величията" в литературата.

От писателите, с които ни среща авторът, ще спомена Добри Жотев, Борис Полевой, Вадим Кожевников. Прелюбопитно е дописаното за Булат Окуджава, който така се "влюбил" в българската песен "Ако зажалиш някой ден", че написал стихотворение, в което не само вместил българския текст, но го пеел и по българската мелодия - на руски и български! Актуално звучат интервютата му с големите режисьори Андрей Кончаловски и Андрей Смирнов. А заглавията на някои от очерците сами подсказват темите, които са вълнували Кирил Янев: "Вселената Ясна поляна", Следователят (Иван Охридски) и стъкленото око на поета (Гео Милев), "Разузнаване на разузнавача" (за унгареца Шандор Радо).

Мястото не ми позволява дори да изброя местата на срещите и разговорите, които журналистът е имал през годините и десетилетията по света. Четящите очакват нова книга от автора, в която да извади на бял свят нови страници от "попътните тетрадки". Защото безсмъртието на мъртвите е в спомените на живите, оставени върху хартия, изчезнат ли те, забравата ще е вечна.

Снимка "ОРФЕЙ МЮЗИК"

Майкъл Бубле с отличие „Личност на годината" във Ванкувър

Интересен факт за Майкъл Бубле, който може би не сте знаели досега, е това, че той има двойно гражданство - италианско и канадско. Европейската жилка на Бубле идва от дядо му, който е италианец. Миналата седмица певецът беше обявен за Личност на годината от Италианско-канадското общество "Confratellanza Italo-Canadese Society" във Ванкувър, научи ДУМА от Доника Вълева. При обявяването на специалното отличие президентът на Италианско-канадското общество в Канада Анджело Холмс каза: "Всяка година ние избираме изтъкнати личности, които са допринесли най-много през годината за популяризирането на Италиано-канадското общество и провинцията Британска Колумбия". В случая отличието отива за Майкъл Бубле заради неговите над 24 милиона продадени албума, както и редица досега спечелени награди "Грами" и "Джуно".
В новината се изтъкват и успехите на певеца с албума "Crazy Love", който е продал над 5 милиона копия и включва хитовете "Hold On", "Haven't Met You Yet" и "Hollywood". Записът беше пуснат и в двойно CD издание през 2010 г. - "Crazy Love-Hollywood Edition", като бе подкрепен след излизането си с мащабно турне, за което ДУМА писа. От началото на август Майкъл Бубле ще бъде в Канада за поредица концерти. Албумът "Crazy Love-Hollywood Edition" на Майкъл Бубле е на нашия музикален пазар от "Орфей мюзик".

Багри и ритми от света

Събира ги Двадесетият международен фолклорен фестивал във Варна

Варна е домакин за 20-и пореден път на Международния фолклорен фестивал, който от 2 до 6 август ще събере живите багри и ритми на различни национални култури. Фестивалът е част от големия проект "Варна - кандидат за европейска столица на културата 2019". Фолклорът, който във времето на динамичната смяна на ценностите остава най-верният критерий за народната душевност, ще манифестира своето богатство в петте фестивални вечери в Летния театър. В продължение на традицията от последните години мултимедийни концерти под наслов "Пътуване по света" ще представят чрез въздействаща комбинация между видеокадри и изпълнения на живо страните участнички във фестивала Босна и Херцеговина, България, Гърция, Казахстан, Китай, Словакия, Турция и Украйна, научи ДУМА от Виолета Тончева.

Снимка МФФ-ВАРНА

"Фолклорна плетеница" открива фестивала на 2 август в 18.30 ч. Дефилето на участниците тръгва от площад "Независимост" и ще стигне до входа на Морската градина. Там от 19.30 ч. започва концерт с участието на гостуващи ансамбли и групи от България под наслов "Заедно, днес и завинаги". Официалното откриване на фестивала е от 21 ч. на сцената на Летния театър. Фестивалната вечер "Пътуване по света" с участието на гостите от Украйна, Босна и Херцеговина, Словакия е на 3 август. На 4 август ще има Вечер на българския фолклор с участието на ансамбли от Варна и на ФА "Тракия" - Пловдив. Следващата фестивална вечер е наречена "Пътуване по света" - ще се представят гостите от Казахстан, Турция, Гърция и Китай. На 6 август участниците ще дефилират от хотел "Черно море" до Летния театър, а от 21 ч. ще се състои тържественото закриване с гала концерт под наслов "Да останем приятели".

Артистите ще имат и допълнителни изяви - на 3 август в район "Владиславово", НЧ "П. Р. Славейков" ще гостуват ансамблите от Турция, Гърция, Казахстан, на сцена "Раковина" в Морската градина ще представят програмите си танцьорите от Украйна, Босна и Херцеговина, Словакия.

Фолклорният ансамбъл "Тракия" - Пловдив, ще изнесе спектакъл на 4 август на сцена "Раковина", а в Гранд Мол Варна ще пеят и танцуват всички участници. Спектакъл на изпълнителите от Украйна, Босна и Херцеговина, Словакия ще има на 5 август в район "Младост", а на сцена "Раковина" ще се изявят гостите от Казахстан, Турция, Гърция, Китай.

Снимка АРХИВ НА ГРУПАТА

"Мери бойс бенд" по покана на община Бургас, община Созопол и община Поморие представя песните от новия си албум "Дългият път към дома". Самостоятелните концерти на групата са на 1 август от 21 ч. на площада в Поморие, на 19 август от 20 ч. в Амфитеатъра на Созопол и на 21 август от 20 ч. на "Охлюва" в Бургас. Ще прозвучат на живо и всички хитове от албумите "Непознати улици" и "Само за теб". На място ще може да се купи "Дългият път към дома" и да се получи автограф от музикантите

Пристига Детският радиохор от Китай

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Детският хор на Китайското национално радио под диригентството на Дапенг Менг ще изнесе концерт на 22 август от 19 ч. в зала 6 на НДК. Програмата е от две части - "Пъстри китайски мелодии" и "Музикалната хармония в света". Входът е свободен, научи ДУМА от БНР.

Основан през юни 1951 г., Детският хор на Китайското национално радио е първият детски хор и първата изявена детска формация на Китайската народна република. Днес формацията е съставена от над 80 деца на възраст между 7 и 18 години. От създаването си досега хорът е изпълнил и записал хиляди детски песни, включително традиционни китайски песни и световноизвестни образци, сътрудничил е с прочути китайски композитори и е направил записи за филми и телевизионни програми, изнася концерти, участва в оперните спектакли на "Турандот" и "Бохеми" на Пучини. С многобройните си изяви в Китай и по света, богат репертоар, характерен ярък и артистичен стил на изпълнение хорът е спечелил признанието на професионалисти и публика, заемайки престижно място в областта на хоровото изкуство в Китай. През 2008 г. детският хор участва в записа на песента "Ти и аз" за 29-ите Летни олимпийски игри в Пекин.

Хорът е канен за участие в редица международни събития, за да представя Китай. Сред тях са Световният фестивал на детски хорове в Хонконг през 2005 г. и Световният младежки хоров фестивал в Сингапур през 2008 г. Радиодецата участват също в програми за обмен с международно известни детски хорове отвъд океана като международния хоров фестивал "Да продължим да пеем" в Швеция през 2009 г.

Ръководител на хора от 1983 г. досега е уважаваният диригент Дапенг Менг. След като завършва музикалния факултет на Пекинския университет през 1983 г., той става постоянен диригент на Детския хор на КРТ. До голяма степен благодарение на неговия професионален опит и взискателност през последните 28 години хорът поддържа високо равнище и печели голямо признание. Г-н Менг е канен като гост- диригент от различни китайски хорове, с които посещава множество азиатски и европейски страни и представлява страната си в международни хорови събития. Бил е член на жури на фестивали в Швеция, Малайзия и Тайланд, на Световните хорови игри, както и на конкурси в Китай. Организатор е на важни проекти за развитието на хоровата музика в Китай, включително Националния детски хоров фестивал и Китайския международен детски хоров фестивал. Редовно чете лекции из цялата страна, предавайки знанията си за хоровата музика и диригентския си опит. Днес г-н Менг е и председател на Комитета на детските хорове в Китай и заместник-председател на Китайската асоциация на хоровете.

ТЕАТЪРЪТ НА САЛВАДОР

Дон Салвадор, викат ви на сцената! Дон Салвадор винаги е на сцената!, пише в дневника си художникът, чийто живот е преди всичко спектакъл

БУНТАРСТВОТО ВИНАГИ Е БИЛО В КРЪВТА НА ВЕЛИКИЯ ХУДОЖНИК, ГРАФИК, ДИЗАЙНЕР, ДЕКОРАТОР, СКУЛПТОР, СЦЕНАРИСТ, ПИСАТЕЛ, АКТЬОР И НЕУМОРЕН МИСТИФИКАТОР САЛВАДОР ДАЛИ. ВСИЧКО, КОЕТО СЪЗДАВА ИЛИ ИЗВЪРШВА В ЖИВОТА СИ, ВИНАГИ Е ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО КЪМ ОБЩОПРИЕТИТЕ ВЪЗГЛЕДИ И НОРМИ. В НАШЕ ВРЕМЕ, КОГАТО НАВСЯКЪДЕ ТЪРЖЕСТВУВА ПОСРЕДСТВЕНОСТТА, ВСИЧКО ЗНАЧИТЕЛНО, ВСИЧКО ИСТИНСКО ТРЯБВА ДА ПЛУВА ИЛИ ВСТРАНИ, ИЛИ СРЕЩУ ТЕЧЕНИЕТО, УБЕДЕН Е ТОЙ И ПРЕВРЪЩА ТАЗИ СЕНТЕНЦИЯ В СВОЕ ЖИЗНЕНО И ТВОРЧЕСКО КРЕДО. АРТИСТ В ЖИВОТА, ТВОРЕЦ В АТЕЛИЕТО, ИМИТАТОР И ПРОВОКАТОР, ПИСАТЕЛ СРЕД ХУДОЖНИЦИТЕ, ХУДОЖНИК СРЕД ПИСАТЕЛИТЕ, САЛВАДОР ДАЛИ ОТРАНО ПРЕВРЪЩА ЖИВОТА СИ В ТЕАТЪР, А СЕБЕ СИ – В ЯРЪК И ДАРОВИТ АКТЬОР НА ЖИТЕЙСКАТА СЦЕНА. А ТЕАТЪРЪТ, СЦЕНАТА И АКТЬОРИТЕ ВИНАГИ СА БИЛИ НЕГОВА СЛАБОСТ И ПОЛЕ ЗА ИЗЯВА НА МНОГОСТРАННИЯ МУ ТАЛАНТ.

Светлана ПАНЧЕВА

Подобно на много от водещите фигури на модерното изкуство, и Салвадор Дали открива в театъра ново и предизвикващо въображението поле за изява. Може да се каже, че целият му творчески път е белязан от интерес към театъра, а работите му несъмнено допринасят за съществени промени във визията на модерния театър. Художникът започва своята авантюра в театъра още през 1927 г., когато създава декорите и костюмите за "Семейството на Арлекин" от Адриа Гуал в "Театро интим" и за пиесата на своя приятел Федерико Гарсия Лорка "Мариана Пинеда", представена от трупата на Маргарита Ксиргу в "Театро Гоя" в Барселона. Работите на Дали и за двете постановки са повлияни от модернистичните архитектурни виждания на Льо Корбюзие - за "Семейството на Арлекин" той избира строгите линии на модерния град, но все пак оцветени от весели и забавни реклами, а сценичната среда за "Мариана Пинеда" е малък площад, обграден от бели къщи, създаващи атмосфера на "абсолютно спокойствие и естественост", както по-късно самият той отбелязва.

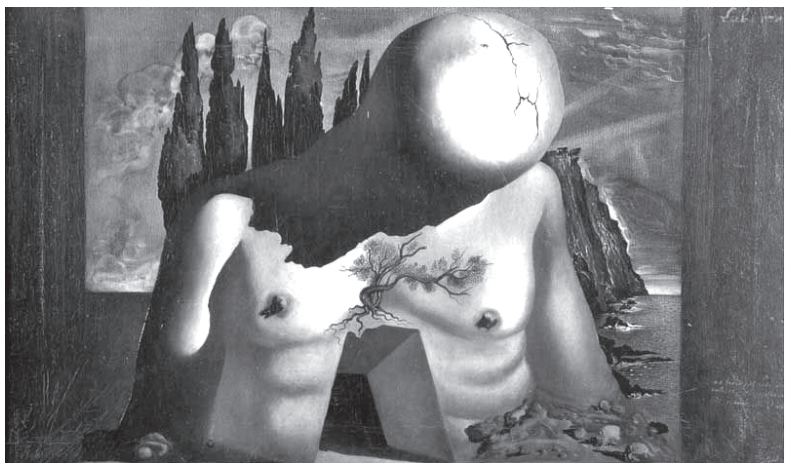
От края на 30-те до началото на 60-те години Дали сериозно работи по създаването на редица балетни постановки, като се изявява не само като създател на декорите и костюмите, но и на либретата, започвайки с "Вакханалия" и "Лабиринт", поставени от Леонид Масин в Метрополитън опера в Ню Йорк през 1939 и 1941 г., и завършвайки с "Гала-балет", постановка на Морис Бежар във венецианския "Театро Фениче" през 1961-ва. Декорът за сюрреалистичния балет "Вакханалия", който в програмата към спектакъла Дали определя като "първото параноично представление", представлява бял лебед, символ на любовта, с разкъсана гръд, в която се вижда странен храм, а около него са разпръснати останки от скелет на фон от фантастичен пейзаж. Това изображение, което по-късно художникът превръща в живописно платно, служи и за завеса в началото на спектакъла, и за основна сценична среда на халюцинациите и фантастичните преживявания на героите, сред които са богинята Венера, певицата Лола Монтез, един мазохист и жена му.

Но може би най-впечатляващата, а вероятно и най-известната творба на Дали, създадена за театъра, е декорът на балета "Лабиринт", поставен от Леонид Масин по неговото либрето, вдъхновено от античния мит за Тезей и Ариадна. Огромният човешки бюст с вход-арка в центъра на гърдите е представлявал фонът на сцената, на която се е изпълнявал балетът. Покъсно, превърнато в живописно платно, произведението, вече наречено "Душата на човека", е изложено в една от залите на Театъра-музей на Салвадор Дали. Интересът на художника към театъра не прекъсва и докато живее в Америка, той продължава да работи в областта на сценичния дизайн, създавайки през 1944 г. декорите за балетните постановки "Безумният Тристан" и "Ромео и Жулиета", проектира много декори за спектаклите на "Кафе де Чинитас", но също така прави серия илюстрации към Шекспировия "Макбет" или създава декорите за сцените на кошмарите във филма на Алфред Хичкок "Домът на доктор Едуърдс".

Още в първите си театрални работи Дали проявява силен интерес към строгите архитектурни форми, съчетани с фантастични детайли и внушаващи тайнствени елементи като кутии, торби, кости и т.н. Този своеобразен театрален "почерк" на художника проличава, както в декорите за балета по музика на Мануел де Фая "Тривърхата шапка" в нюйоркския "Зигфелд тиътър", върху който художникът работи през 1949 г. с трупата на прочутата испанска танцьорка Ана-Мария, където той създава фон, изобразяващ планина във формата на китара или бяла къща в средиземноморски стил, но с триъгълни прозорци, така и във виждането му за спектакъла "Чувалите на мелничаря", където и декорът, и костюмите представляват чували с брашно.

Работата на Салвадор Дали в театъра и за театъра се отличава, както впрочем и всичко, което е сътворил този многостранно надарен артист, с ирония и парадоксалност, слети в едно цяло. Независимо от удивителната и може би чудовищна еклектика, от съединяването на несъединими тела, от смесването на разлети и твърди форми, деформирани предмети и образи, композициите му са построени по академичните правила на театралния дизайн. Вечната му привързаност към театъра най-накрая намира и своя абсолютен материален израз в създаването на прочутия театър-музей в родния му град Фигерас. На въпроса "Защо точно театър?", художникът отговаря: "Къде другаде, ако не в родния ми град, би трябвало да се съхраняват и да живеят най-екстравагантните и най-фундаменталните ми творби? Останките на градския театър ми се струват най-подходящи по три причини: първо, защото аз съм преди всичко театрален художник; второ, защото театърът се намира срещу черквата, в която съм кръстен; и трето, защото именно в този театър за първи път съм излагал свои работи. Искам моят музей да бъде монолит, лабиринт, огромен сюрреалистичен обект. Това е абсолютно театрален музей, откъдето хората ще си тръгват с усещането, че са сънували театрален сън".

И наистина театърът-музей става последният шедьовър на Салвадор Дали, своеобразен символ на творчеството му и може би дори ключ към неговата гениалност.

Ескиз за завесата на "Лабиринт", 1941

Ескизи за декора и завесата на "Ромео и Жулиета", 1942

Декор за "Безумният Тристан", 1944

Ескиз за завесата на балета "Вакханалия", 1939

АРЕСТУВАНИЯТ ДНЕВНИК на проф. Богдан Филов

Богдан Филов

Как бе направен пробив в цензурната броня, за да стане достояние на обществото един рядък източник на сведения за годините на Втората световна война

Доц. д-р Боян КАСТЕЛОВ

Висши партийни институции в миналото са играли ролята на своеобразни цензурни караули. За да се докоснат до някоя политическа или творческа личност от онова време, обявена за "табу", определени сили от обществото е трябвало да полагат неимоверни усилия за преодоляване на забраната.

С годините забраната над анатемосаните личности, неиздържала натиска на времето, започва да се пука по шевовете. Това се забелязва осезаемо с подготовката по честването на 13-вековната история на българската държава. Като "последен караул", и Тодор Живков е принуден да лавира и отстъпва. С негова благослови я е коригирано отношението към писателите и учените Д. Талев, К. Константинов, Ат. Далчев, С. Радев, М. Арнаудов и др.

Но и в този си жест партийният и държавният лидер е непоследователен. Като истински "самодържец" (акад. Илчо Димитров) той си затваря очите спрямо реабилитирането на едни, а се разправя посвоему с други. Но под влияние на дъщеря си Людмила и в зависимост от обстоятелствата Живков понякога отпуска юздите и историческото ни наследство започва да излиза извън окото на шпионката. Това се отнася най-вече за големия историк на античната култура и археология проф. Богдан Филов, изкушил се от съблазните на властта (министър-председател на България - 1940-1942) и след смъртта на царя член на регентския съвет (1943-1944).

С благословията на Людмила ("Каза ми се, че има разрешение от Людмила Живкова"), проф. Ил. Димитров прави пробив в цензурната броня: заедно с Надежда Пръвчева подготвя за печат дневника на една творческа личност, "отдала дарбата си, името си, делото си на най-реакционните сили на обществото, на най-ретроградната идеология - фашизма". Затова професорът от нашата Алма матер се захваща отговорно със задачата.

- Съзнавах - ще напише в мемоарите си той, - че изданието ще има силни противници до края (пък и Людмила я нямаше вече), та мислех как да предваря ударите.

След тригодишна работа (1980-1983) професорът се залавя с встъпителен очерк към изданието на дневника. Това всъщност е първият нов прочит на научното и политическото дело на заклеймения от новата власт учен, високо ценен от историческата мисъл в Европа.

Веднъж изпитал шамарите на догматичната тогава историческа критика за книгата си "Буржоазната опозиция в България. 1939-1944" (1969), проф. Димитров предусеща и втори удар. В обемистия си очерк "Проф. Богдан Филов и неговият дневник" той проследява трайната диря на учения в развитието на българската наука и образование, но и го посочва за пример на интелектуалното и моралното опустошение на една творческа личност, изиграла "зловеща роля в най-новата ни история".

Имащ компетентно виждане за историческите процеси в света и страната, умеещ да прави научни заключения, именитият ни историк не се побоява да предложи очерка за печат в специализирани научни списания, но всички му отказват. Само гл. редактор на сп. "Пламък" Г. Константинов се осмелява и пуска първата част в кн. 1 на юбилейната 1984 г.

Както се очаква, цялото догматично войнство - и сред управници, и сред историческите среди - яростно се нахвърля срещу публикацията (единствено проф. Людмила Стефанова от СУ изпраща одобрително писмо). Провеждат се събрания, пишат се закани на възмущение до ЦК с искане да се спре отпечатването на очерка и да се потърси отговорност на гл. редактор на списанието.

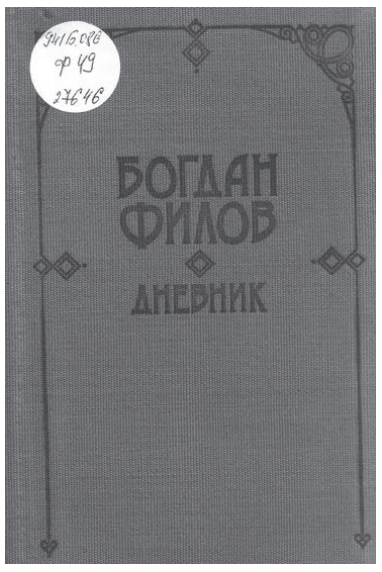
Авторът на очерка тогава е първи зам. зав. отдел "Пропаганда и агитация" и кандидат-член на ЦК на БКП - все отговорни позиции, поради което всички недоволства от него са донасяни направо на Живков. Заподозрели го в реабилитация на фашисткия учен, срещу него се противопоставят членове на Политбюро и ЦК (Йордан Йотов, Петър Младенов, Давид Елазар и др.) и особено от централното ръководство на СБПФК, оглавявано тогава от д-р Вл. Бонев. От историците най-непримирими към "престъпното своеволие" са проф. Ф. Христов, акад. Н. Тодоров, проф. М. Исусов и др.

И всичките им доводи изглеждат необорими: пише се и се издава дневника на Филов, а не този на Г. Димитров, и то в юбилейната за Девети септември година. Това не е ли обмислена акция за реабилитиране на буржоазната историческа наука? Авторът на очерка не се ли опитва да оневини управляващата тогава върхушка като жертва на британската външна политика? Накратко: проф. Ил. Димитров е станал изразител на надигащата се у нас националистическа вълна.

Донос стига, естествено, и в Москва. Сигналът е недвусмислен: "известният антисъветчик" подготвя за издаване дневника на фашисткия министър-председател на България, което щяло "да навреди на българо-съветските отношения". Посолството на СССР в София веднага получава от издателството подготвения за печат ръкопис, с което се потвърждава "истинността" на сигнала. И най-вече: дневникът на Филов е влязъл като документално доказателство в обвинителния акт на т.нар. Народен съд срещу престъпленията на монархофашизма.

По различни поводи уникалният дневник е ползван частично и са публикувани отделни негови текстове (в. "Народен съд", в. "Отечествен фронт", в. "Труд"). Написан на обикновени тетрадки с много четлив почерк, за начална дата е поставен 19 март 1939 г., а за крайна - 3 септември 1944 г. Като всеки дневник на политическа и интелектуална личност и този на проф. Филов е изключително важен личен документ. Построен върху хронико-документално изложение, при него няма дистанция във времето - писан е по следите на събитията или заедно с тях. Поради това, че този жанр писания не е предназначен за външна употреба, а само за лична, авторовото повествование е по-интимно, непосредствено. В този смисъл дневникът на Филов е откровена повест, изповедни записки, чрез които може да се проникне в личния му живот, а и хроникиране на събитията в едни от най-драматичните години от историята на човечеството.

Филов явно е държал на дневника си, щом пред Народния съд казва, че той е просто pro memoria. Тоест, че някой ден би могъл да го използва като суров материал в изложение на събития и политика, в които лично той е участвал като министър-председател. Затова и дневникът е рядък източник за годините от Втората световна война.

Дневникът на Богдан Филов под редакцията на акад. Илчо Димитров - издателство на ОФ, 1990 г.

Записките са водени компетентно от историк, с оглед на бъдещи мемоари и със съзнанието за значимостта на отбелязваните събития и за собствената историческа роля на автора. В този смисъл фактите в дневника не са изложени безпристрастно, което личи от подбора им. Бидейки първо лице на тогавашната управляваща върхушка, Филов вярва в каузата и затова от текста на дневника лъха искреност към хитлеризма и неговата идеология.

Предстоящата поява на дневника в самостоятелна книга всъщност е плод на разкрепостеното виждане на някои учени спрямо историческото ни наследство, поощрявани от Л. Живкова. Техните опоненти се възползват от нейната кончина, та яростно се нахвърлят върху автора на очерка за Филов и съставителя на неговия дневник. Планираното му излизане през юбилейната 1984-а отпада, както и през следващата година, а работещият в апарата на ЦК професор е отстранен. Състудентът му по история Г. Атанасов, тогава канд.-член на Политбюро, прокарва решение и чл.-кор. Ил. Димитров е избран за зам.-председател на БАН.

Междувременно в защита на изданието застава секретарят на ЦК по идеологията проф. Ст. Михайлов. Той настоява "Дневникът" да излезе през 1985 г., т.е. преди поредния партиен конгрес. Различията във върха стряскат директора на издателство "Отечествен фронт" и появата на дневника става проблематична. За да защити излизането на дневника в самостоятелна книга, съставителят му пише лично до Живков. В прав текст проф. Димитров го предупреждава: "Всяка спряна книга е обвинение срещу властта."

Непредсказуемото поведение на генералния секретар на БКП създава допълнително напрежение. За някаква си книга той няма да си развали дослука с Москва, та взема пилатовско решение: дневникът да се публикува, като част от екземплярите носят гриф "За служебно ползване", а останалите да се изпратят в Сливенския склад-затвор за инкриминирана литература (тук се намират Библията, "Лице" на Бл. Димитрова и др.). Така силно оспореното издание под общата редакция на проф. Ил. Димитров е подписано за печат чак през март 1986 г.

На официалния прием в резиденция "Бояна" по случай откриването на Втория конгрес по българистика (24.V.1986 г.) Живков казва на проф. Димитров: "Решихме дневникът на Филов да не се пуска в продажба. Само част от тиража ще разпространим за библиотеки и специалисти."

Как да му опонира съставителят? Все пак са преодолени умишлено създаваните пречки по неговото отпечатване. Не успява да отреагира и на упрека на "последния караул": "Аз го преглеждах и си рекох: "Какво заключение ще си направят хората? Фашистите са защитавали България, а комунистите я предадоха." Пред свои приближени е още по язвителен: "Абе, те искат да го изкарат по-голям патриот от нас!"

Любопитното в случая е, че навремето ръкописът е спасен от милицията, т.е. от хората на Живков. В суматохата около 9.IX.1944 г. от апартамента на Филов са изхвърлени 4 куфара, в един от които е бил и дневникът, по-късно изпратен в Централния държавен исторически архив (ЦДИА) за съхранение.

След толкова премеждия той излиза в самостоятелна книга през пролетта на 1986 г. в 5000 екземпляра. Изпълнено е и указанието на Живков - голяма част от тях са "арестувани" и въдворени в Сливенския затвор, а другата е дадена за служебно ползване - с номер, печат и срещу подпис на длъжностното лице.

Щемпелът на моя екземпляр носи № 689.

Богдан Филов, принц Кирил и генерал Михов полагат клетва като регенти през 1943 г.

Бузлуджа през годините

Снимки АРХИВ ДУМА

Позиция

www.duma.bg

Европа, бабам, Европа...

Половината България подслушва другата половина. Нивите ни тънат в бурени, развъждат магарешки бодили и маргаритки, но ние нямаме време да орем и да сеем, защото строим магистрали

Борислав БОЙЧЕВ

Понякога се чудя откъде ми идват такива мисли. Напоследък пък ме е заяла една! Че Европа е болна. Представяте ли си какво ми се върти в главата? Както го мисля, тъй го пиша, ала аз самият не си вярвам. Умолявам и вас, любезни читатели, не вземайте написаното сериозно. Европа болна! Същата, дето чакаме от нея спасение, за пример ни е във всичко, каквото каже, за нас е закон. Векове наред е била център на световната политика, въртяла е планетата на пръста си, континентите ги е откривала един след друг и ги е цивилизовала. Правила е дивака човек, смъквала го е от клона и след време гледаш, дивакът му с дивак, докарал се с папионка като Георги Лозанов. Европа, бабам, Европа!...

●●●

Но от друга страна, като погледнеш - Европа не е същата, не е вече център на световната политика, центърът се приплъзва на изток в Азиатско-Тихоокеанския район, при жълтите, с дръпнатите очи. Древни народи, населението няма брой, няма чет. Теснотия, няма място хората къде да приседнат, който се уредил седящ, уредил, другите - правостоящи. Учените се тревожат, че оста на Земното кълбо се изкривява. Направо се изметнала. И как няма да се изметне, като толкова народ се е струпал на малко място и натежава на една страна. И точно там сега се мести центърът на световната политика...

●●●

Съединените щати и Европейският съюз. Мисля и за тях, сбарабарявам ги (сравнявам) и си правя своите разсъждения.

Америка е наша дъщеря, казваше Уинстън Чърчил, на Европа дъщеря, която оженихме надалече. С Америка, ние, англичаните, вика Уинстън, имаме общ език, който ни разделя.

Надалече оженената дъщеря извади голям късмет, попадна на хубаво място и много бързо се замогна, подреди си живота, расте, набъбва и богатее. Не сторила и двеста години, и ето ти я по средата на миналия век велика сила. Ама велика. По това време, след няколко години войни за този, дето клати гората, Европа беше пролазила. Набързо се съвзе, зачерви гребена, ала дъщерята взе преднина, няма стигане по богатство и по сила. И тогава удари с юмрук по масата и се обяви за световен лидер.

Богатството, то я развали. Световният лидер започна да проявява лоши навици. Велика сила с лоши навици - това е днес Америка. Световната общественост, заявява лидерът, осъжда, световната общественост настоява, тя предупреждава, тя няма да допусне... Само че Америка не пита, съгласни ли са Китай, Индия или Русия, нежели Африка и Австралия с това, което провъзгласява и от тяхно име. И това й стана навик. Лош навик.

Самоназначи се за световен охранител на демокрацията и човешките права. На един-единствен човек да се накърнят правата, ама на върха на иглата да се накърнят, Америка е готова да сравни със земята цялата държава. Но най-странно се тя разлютява, когато нейде си е застрашена демокрацията. Ако пък мирише и на нефт... В името на мира и демокрацията е воювала в Корейския полуостров, Виетнам, Афганистан, Ирак и къде ли не, а на Балканския полуостров късмет извади Сърбия да й сърба попарата. По свой вкус и в свой интерес пренареди Балканския полуостров. През което време гордата Европа се гушеше като мокра кокошка. На нейна територия, на континента се разпореждат у дома си и тя се прави, че нищо не е станало. Америка орева света, че Ирак имал страшни оръжия и я заплашвал. Целият свят знаеше, че това е лъжа. Дето вика шопът, мижай, добре че те лажем. И Европа премижва ли, премижва, оставя се да я лажат. Като стана ясно, че няма такива страшни оръжия, направи се на дръж ми шапката: "Ах, станало е, вика, грешка, грешка е станало."

Ако питате мене, Европейският съюз го има, за да умиротвори континента, да събере народите в юмрук и да му тежи думата в световната политика. "Европа на отечествата" - така виждаше съюза генерал Де Гол. И да бъде Европейският съюз опонент, да бъде коректив, ако някой проявява лоши навици. Само че Европа не се държи като опонент на лошите навици, а се умилква, сервилничи. Самите САЩ пък от своя страна отдавна са изгубили синовното си чувство на признателност към нея. "Комплексът Европа" прераства във враждебно високомерие. Не може да признае нейната велика история, блясъка, високата духовност, заслугите пред света.

Европа, бабам, Европа!

Днешната Америка не е онази от епохата на Марк Твен и Джек Лондон. Сякаш чувам как помежду си тихичко наричат Европа "дъртата хетера". Какво да се прави, Деветата симфония е прозвучала най-напред под европейско небе, а втора Девета симфония не може да има. Европейските катедрали ще си останат завинаги по-високи и ненадминати, позабележителни и от най-високите небостъргачи.

Кой какво прави, Америка все се оплаква, че я заплашвали. Осеяла е света с военните си бази. Само в Япония били стотина. Противоракетната си отбрана курдисва все край границите на Русия. Нейната безопасност и интересите й диктували да присъства в Грузия. И какъв грездей търси през девет земи в десета, на хиляди километри от собствените й граници?...

●●●

Докато гасят пожарите в Либия и навсякъде другаде, пожарникарите не поглеждат какво става в собствените им дворове. Не виждат, че и там се трупат същите сухи съчки на едно място. Не съм такъв човек, да взема да прокобявам лоши работи, но в Южна Америка, задния двор на Съединените американски щати, отдавна се трупат сухи съчки и вече много са изпръхнали. Пък както наоколо има и много нефт... Не знам, аз си мълча. И да продумам, каква файда? Никой няма да ме чуе...

●●●

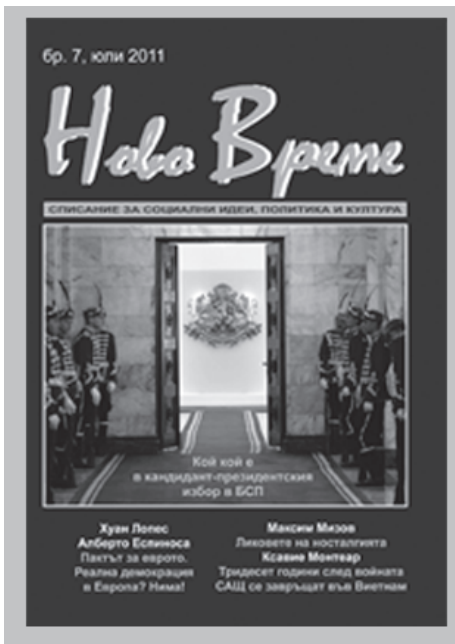
И понеже много сме страдали при комунизма, милион и половина от младото поколение се изсели в Америка и Европа. Занапред няма да я караме както досега. Един американски приятел ни препоръча да сме отглеждали цветя. А може и друго. През цялата година да правим кукерски маски и на Сирни заговезни богати туристи от цял свят ще идват да ни гледат кукерските мурафети и ще се забавляват. Че той целият ни днешен живот е шоу. Стига сме страдали.

И членове на Европейския съюз станахме. Какво повече да искаме? Приеха ни, за да има кой да е най-беден в Европа, да е последен във всичко, да служи за лош пример и да бъде нахокван.

В държавата всичко е под контрол. Половината България подслушва другата половина. Нивите ни тънат в бурени, развъждат магарешки бодили и маргаритки, но ние нямаме време да орем и да сеем, защото строим магистрали. Както се говори за нас, строим ги, за да могат хората ни по-лесно да се изнасят навън.

Премиерът ни, Бойкото, Бойко Балкански, е най-личният сред премиерите на Европейския съюз: най-големият гръден кош, планина от мускули, вълнести гърди, булгар, булгар. Управлява страната с масали. Колегите му знаят, че Бойкото е бил бодигард, сиреч, пазвантин, телохранител, вардянин на ръководителя на тоталитарната държава Тодор Живков и на бившия цар Симеон Сакскобургготски. И възниква един въпрос, на който няма отговор. Ако някой от пажовете на Нейно величество кралицата стане премиер на Великобритания, днешните колеги на Бойкото от Европейския съюз ще приемат ли пажа за равнопоставен? Западът ляга и става с приказки за демокрация, лоялност, равноправие, но пажовете си ги държи там, където им е мястото. А нашите пажове-премиери ги поощрява и се забавлява с тях...

Откъси от статията, публикувана в юлския брой на сп. "Ново време"

Юлският брой на сп. "Ново време" очаква своите читатели

На списанието гостуват:

Ивайло Калфин, Георги Близнашки, Иво Атанасов, Стефан Василев, Янаки Стоилов

В броя ще прочетете за "Ликовете на носталгията" от Максим Мизов, за "Левите политически формации в Ирландия" от Иван Аладжов, за завръщането на САЩ във Виетнам тридесет години след войната и още, още...

Точката над И-то

Джими Джимирино

Иво АТАНАСОВ

Не съм фаталист, но юбилеите някак си ме плашат. Няма да забравя възторжения оптимизъм на поляната под Бузлуджа при стогодишнината на партията. Сякаш всичко лошо вече беше зад гърба ни - стачките, блокадите и барикадите, заплахите насред улицата и дишането в телефонната слушалка, сините утрини, оплескали с боя каквото им падне, нощните бдения със свещи, колоните накичени автомобили, от които с надути докрай високоговорители ни искаха развод и уверяваха, че времето е тяхно, разбунтувалите се престъпници, които вдигаха двата пръста по покривите на затворите, предателствата на довчерашните ни най-добри приятели. Бяхме преживели вече маханието на петолъчката, падането на президента Петър Младенов, подпалването на партийния ни дом, оставката на премиера Луканов. Бяхме поизтрили червените надписи, с които тогавашните банди на някои уважавани днес дори в БСП вдъхновители обозначаваха входните ни врати. Партията беше в подем, настроението - приповдигнато, победата беше просто въпрос на време.

Тогава се случи пучът в Москва. С колегата, с когото списвахме вестника на БСП в Кюстендил, реагирахме като ужилени и пуснахме текст срещу превратаджиите. Нововъзникнали партии ни заливаха с гневни декларации от екрана, само нашето централно ръководство мълчеше, все не му достигаше информация. Разбира се, ако искаме да сме отговорни, думите към Съветския съюз, сега - към Русия, трябва да са добре премерени. Но след като веднъж сме поели по нов път, трябваше категорично да заклеймим недемократичните методи за завземане на властта. Обществото изтълкува мудността ни като неискреност, опонентите ни се възползваха и загубихме изборите, макар и само с процент и половина. Това се отрази пагубно на България.

Сега отбелязваме 120 години от началото. Десетки хиляди ще се качат на Бузлуджа с очакване за победа, за която много условия са налице. Повечето хора живеят зле, а ние вече пет години не сме се поздравявали с успех, налице са предпоставки за протестен вот, а кой друг, освен нас, може да бъде алтернатива. Притесняващи са обаче тези непрекъснати призиви за обединение и единство. Ако сме издигнали точните кандидати, навивките са не само досадни, но и излишни. В крайна сметка - да не сме деца!

Опасенията идват навярно от това, че не всички се чувстваме в един и същи отбор. Не знам дали това усещане има реална основа, но никак не съм склонен да ни оприличават на спортен тим. Ние сме партия, което е доста по-различно. Футболистът днес играе за някой клуб от София, утре е в Манчестър, после може да рита и зад океана. И ако се случи да вкара гол на бившия си тим, това ще бъде коментирано не в негативен план, а като висок професионализъм. При партиите не е така. Те отстояват интереси, споделят ценности, следват традиции, спазват принципи. И при тях професионализмът е важен, но не е всичко. Може да си най-добрият експерт и избирателите пак да не те подкрепят, ако не се вписваш в представите им за същността на съответната партия. И обратно.

Ето защо дейците на БСП трябва да сме наясно, че за нас се съди по цялостния ни облик, а не по една или друга доминираща в поведението ни черта. Когато бях малък и още нямах нужните критерии за добро и лошо, най-вече в ситуации извън дома, покойната ми вече майка ме съветваше да си представям как би реагирала тя, преди да предприема едно или друго действие. Не крия, че това ми помагаше много да следвам правия път. Имаме нужда от подобен ориентир и като политици. Не от всевиждащото око на Биг Брадър, което да ни наблюдава, за да ни контролира и наказва, а от оня конгломерат от интереси, ценности, традиции и принципи, който майчински да ни коригира, ако се изкушим да кривнем от същността, а и от морала на партията.

Тъкмо затова не по-маловажно от политическите ни умения е за кого се женим, заради кого се развеждаме, какви са децата ни, кои са приятелите ни и прочие. Някои настояват, че това е без значение, защото било личен живот. За личен живот можеше да се говори в предишното време, в което нямаше нито опозиция, нито свободни медии. Сега всичко е под лупа и нещата от всекидневието ни колкото бързо, толкова и лесно се превръщат в политически фактор, срещу който трудно се противодейства.

Малката Рамона, героиня в един от разказите на Джеръм Селинджър, има за свой въображаем кавалер Джими, Джими Джимирино. С него ляга, с него става, с него си играе вкъщи и пак с него се разхожда навън. Дори когато заспива, се свива на крайчеца на леглото, за да му бъде спокойно и удобно на него. Ако онези от нас, които номинирахме за изборите наесен, са се съобразявали с партията, както Рамона с Джими, няма от какво да се притесняваме и защо да нервничим. Тъкмо обратното - ще се убедим, че юбилеите могат да бъдат и щастливи.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

Модата на бастуна, или необходимост и елегантност в едно

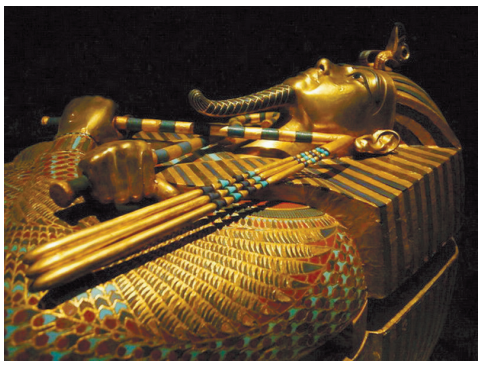

В днешно време той е средство за самоутвърждаване за някои и ценен помощник за други

Благодарение на сръчните ръце на човека и неговата креативност, в течение на годините обикновената пръчка, служила за подпиране по време на дълги разходки, се е превърнала в стилен бастун. В определени периоди той бива забравен и събира прах нейде в килера или гардероба, в други времена става изключително популярен. И преди, и сега този аксесоар има различни предназначения. Но едно от най-явните е ролята му на имиджов атрибут при известните и богатите или при онези, които искат да ги смятат за такива. А в днешно време модата на елегантните бастуни като че ли се възражда и те отново започват да се ценят от хора с висок социален и обществен статус.

Историята на бастуна наброява вече не едно хилядолетие. А корените на произхода му отвеждат в далечното минало, когато неговото главно предназначение се свеждало до ролята му на помощник на хората при ходене. При това - не само приживе. При разкопки на гробницата на Тутанкамон бастуни са намирани във всяко от многобройните явни и тайни кътчета на пирамидата. Фараонските модели са изработени от метал, стъкло, дърво, украсени с монограми, орнаменти, както и с цветни пера от екзотични птици и с блестящи крила на големи брумбари.

В Средновековието този аксесоар е символ на висша военна длъжност. А през Възраждането обикновената пръчка безвъзвратно се превръща в стилен аксесоар и задължителен предмет в гардероба на всеки уважаващ себе си човек. Бастунът става елемент от необходимия етикет в разцвета на английския и френския двор. Носенето на този атрибут е доста популярно в Европа през XV-XVIII столетие и се смята за важна част от костюма, който разкрива социалния статус и положението в обществото на неговия притежател. Украсата на аксесоара е знак за изтънчен вкус и финансово положение. Често след майстора по дърворезба бастунът се поемал от златаря и тогава готовото изделие можело да струва цяло състояние.

С течение на времето употребата на бастуните става традиция сред известните и високопоставени господа. И по този начин дори се превръща в определен символ, демонстриращ солидност и значимост.

Бастуните имат също така древна и богата история като бойно оръжие, особено през XVII-XVIII век. Това е времето на големи спорове, които често приключват с битки. Бастунът започва да замества шпагата - наследничката на рицарския меч, която може да се използва или по заповед, или срещу равен по чин и благороднически произход. И тъй като напрегнатият градски живот сблъсква аристокрацията и с противници, "недостойни за дуел", все по-активно се използват други заместители на истинско оръжие. Така бастунът се превръща не само в уред за отбрана, но и за реално нападение - особено по времето, когато шпагата вече не се носи, а револверът още не е навлязъл за масово ползване.

Употребата на аксесоари се променя в зависимост от модата и характерните особености на времето. По същия начин и леките бастуни стават поставка за чадъри, в тях се слагат очила, часовници, гребени и дори бинокли. Аксесоарите, направени по поръчка, учудват с още по-необичайно предназначение. Например, в бастуна на художника или на писателя се скриват моливи, четки, хартия... А музикантите дори съхраняват в тях партитури, лекарите - цели преносими аптечки с пинсета, стетоскоп, бинт и лекарства. Така наречените светски бастуни обикновено принадлежат на по-суетните мъже, които ги използват като табакера или слагат в тях тайно шишенце с алкохол, фенерче, компас или фамилен пръстен.

Мъжките модели стават значително по-къси към втората половина на XVIII век и придобиват изключително декоративно предназначение, тъй като дължината им е само 45 см. Това позволява аксесоарът да се носи под мишница, но не и да служи като опора.

В днешно време бастуните са най-вече средство за самоутвърждаване или съществен помощник - в зависимост кой от какво се нуждае.

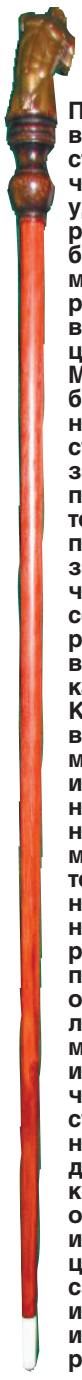
И това не учудва никого.

СТИЛЕН ДАМСКИ АКСЕСОАР

Дамите обръщат по-особено внимание на бастуните в края на XVII век. Във Франция дори се появяват специално изработени елегантни модели, предназначени изключително за представителките на нежния пол. Постепенно този аксесоар се превръща в украса и следва определени модни тенденции.
Някои историци свързват появата на дамските бастуни с ходенето на високи токове. Такива обувки са доста неудобни и затова жените намират спасение в практичния и лек помощник. Моделите за дамите обикновено са по-тънки от предназначените за мъже, а дръжката често се прави от ръчно рисуван фин порцелан. Женските бастуни обаче са призвани не толкова да изпълняват декоративна функция, а да служат и за опора. Обувките на нежния пол са били тип чехъл, а модата изисквала стъпалото да изглежда колкото може по-малко. Това се постигало благодарение на високите платформи, които, от друга страна, създавали определени неудобства при запазване на равновесието при ходене. А и широките обръчи на роклите и полите не позволявали кавалерите да застанат достатъчно близко, за да окажат необходимата подкрепа на дамите. Добре е да си спомним и за обемните прически, които заедно с цветята и перата понякога стигали до над 70 см височина. Затова бастунчето било единственото средство, помагащо на робуващите на модата да запазят равновесие.
Дамите използвали този аксесоар и вместо чантичка, като криели в кухата му част парфюм, кърпичка, тютюн, амоняк и дори любовни писма. Смятало се за лош тон да излезеш от вкъщи, без да държиш бастунче в ръката, да се разхождаш без него в парка, да отидеш на гости или на прием.

ХИТРИНКИ ПРИ ИЗБОРА

При избора на този аксесоар се внимава не само той да съответства на ръста и фигурата на човека, но също така да бъде удобен при експлоатация. Важна роля тук играе и накрайникът на бастуна. Препоръчва се той да е метален, за да предотвратява разрушителното въздействие на влагата и да намалява амортизацията.
Много популярни и търсени са бастуните със секретен механизъм. Кухи отвътре, те могат да съдържат тайни ножчета, чашки, зарчета за игри. Също така понякога изпълняват ролята на телескоп и дори на оръжие. С помощта на специална поставка за бастуни, в която се слагат и чадъри, е напълно възможно да се създаде уютен кът в интериора: в антрето вкъщи, като акцент в ъгъла на хола или в служебния кабинет.
Когато в обзавеждането се включват антикварни или съвременни бастуни, важно е да се има предвид как са комбинирани материалите, от които са направени. От значение са и майсторството на изработката на тези вещи, както и художественият им стил и тяхното предназначение. Бастуните, които играят ролята на допълнителна опора за по-нестабилни хора, се правят от олекотени материали, за да са лесни при експлоатация и да могат да се преобразуват според индивидуалните нужди на всеки човек. За елитните модели, създадени по поръчка, обикновено се използват ценни видове дървесина или коруби на редки костенурки. Такива бастуни обикновено имат златни дръжки или са инкрустирани със скъпоценни камъни. Отличават се не само с луксозен външен вид, но и са истински произведения на изкуството. Притежават ги, разбира се, ВИП персоните.

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

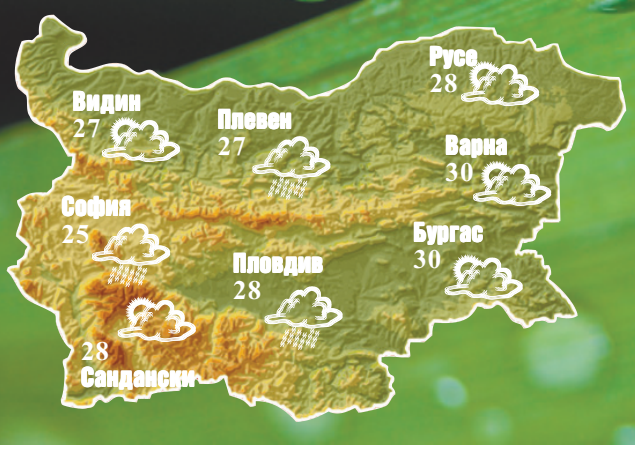

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ВРЕМЕТО

От запад-северозапад със слаб и умерен вятър ще продължи да прониква хладен въздух. Днес хладният въздух ще обхване цялата страна. Ще има променлива облачност и на места ще превали слаб дъжд, в следобедните часове в отделни, главно планински райони е възможно да прегърми. Ще продължи да духа слаб до умерен, в Дунавската равнина и Източна България и временно силен вятър от запад-северозапад. Максимални температури между 25 градуса и 30 градуса, в района на София - около 25 градуса. Атмосферното налягане ще се задържи ниско от средното за юли. Над планините ще има променлива облачност и на места ще превали краткотраен дъжд, в следобедните часове в отделни райони с гръмотевици. Ще духа умерен, по откритите части и силен вятър от запад-северозапад. Очаквана максимална температура на височина 1200 метра около 20 градуса, а на 2000 метра - около 12 градуса. Над Черноморието облачността ще е променлива, вероятността за валеж е много малка. Ще духа умерен до силен вятър от запад-северозапад. Максималните температури на въздуха ще бъдат около 30 градуса. Температурата на морската вода е 26-28 градуса.

Изгледи за

31 максимални **30°/34°**

1 максимални **28°/33°**

В неделя времето ще бъде предимно слънчево. Вятърът в Дунавската равнина и източните райони постепенно ще отслабне. През следващите дни ще преобладава слънчево време. Ще има временни увеличения на облачността и на отделни места слаби превалявания. Температурите слабо ще се повишат и максималните ще са между 28 и 33 градуса. В края на седмицата времето ще е предимно слънчево.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008” ЕООД

Николай Малинов

Русия и България — Монд дипломатик — СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Главен редактор **Ивелин Николов**

Първи зам. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе” 113 А, Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велиана Христова - 238

КОМЕНТАТОРИ: Васил Попов - 248; Петър Бочуков - 219

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева, Искра Милева - 251; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Христо Христов - 088 836 8548

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова - 247;** Мая Калпачка-Йовановска - 246; Иван Аладжов - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - 219; Алберт Аврамов - 220; Калина Йотова - 220;

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - 240; Альона Нейкова - 239; Надежда Ушева - 240

ОБЩЕСТВО: **Ина Михайлова - 214;** Боряна Костова - 231; Ева Костова - 229; Лилия Томова - 232; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Пегас: Борис Данков** - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов

СПОРТ: **Владимир Николов** - 245, Марин Милашки - 245; Таньо Василев

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226, факс - 975-26-04

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: **Иван Стоянов** - 250

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

PR: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Георги Томов - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК “Родина” АД - 1784 София, бул “Цариградско шосе” 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори**: **ОББ „Разпространение“ ЕООД** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова, Ива Костадинова: **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.25 Феномени - детско музикално състезание/п/
07.35 Легендата за Снежанка
08.00 Рицарят на Бялата дама - 3- сериен тв филм /България, 1982г./, 1 серия
09.15 Малкият принц - филм за книга-финалист на „Малкото голямо четене“/п/
09.30 Световен ветроходен тур 2011 /2 филм/
10.00 Вяра и общество: Светителят - документален филм
11.00 Малки истории/п/
12.00 По света и у нас
12.30 Бразди
13.00 Концерт на Студентски фолклорен ансамбъл „Зорница“
14.00 Библиотеката/п/
14.30 Красива наука - тв проект на БНТ и Британски съвет/ п/
15.30 Синьо лято - тв филм /9 епизод/
16.30 В кадър
17.00 Откриване на многофункционалната спортна зала „Армеец Арена“ - София /пряко предаване/
18.30 Волейбол: България - Сърбия/ мъже/, приятелска среща - пряко предаване
20.30 По света и у нас
21.00 Теглене на жребия за Световното първенство по футбол - Бразилия 2014, пряко предаване от Рио Де Жанейро
23.00 Шоуто на Канала
00.00 По света и у нас
00.05 Джаз линия: Концерт на „Михаил Йосифов секстет“

bTV

05.00 „Отпечатъци“ /п./
06.00 „Приключенията на Ин и Янг“ - детски сериал
07.00 „Капитан Фламинго“ - детски сериал
07.30 „Статик шок“ - детски сериал
08.30 „Кой е по-по-най“
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно предаване
10.00 „Модерно“ - токшоу с водещ Радост Драганова
11.00 „Търси се“ - токшоу с водещи Меги и Нели
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“
13.00 „Добре дошли в Музпорт“ - Романтична комедия, САЩ, 2004 г.
15.40 „Женско братство“ - Комедия, САЩ, 2005 г.
18.00 „Най-доброто от «Хрътките» и «Код: Криминално»“
19.00 bTV Новините - централна емисия
19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми
20.00 „Пожарникарско кучче“ - Комедия, семеен, САЩ, 2007 г.
22.10 bTV Новините - късна емисия
22.40 „Поверително от Ел Ей“ - Трилър, криминален, драма, САЩ, 1997 г.
01.20 „Офисът“ - сериал, сезон 3, еп. 21, 22, 23, 24, 25

NOVA TELEVISION

05.00 „Среща с непознат“ - сериен филм
06.00 „Гостите на „Здравей, България“
07.00 „Иконостас“
07.30 „Агро пари“ - програма за развитие на селските райони
08.00 „Майстор Мани“- детски анимационен сериал
08.30 „Х-мен“ - детски анимационен сериал
09.00 „Гормити“ - 2 сезон
09.40 „Агент Фънки „- с уч. на Сет Аткинс, Джъстин Бейзил и др.
11.30 „Хърби, бръмбарът на любовта „ - с уч. на Брус Кемпбъл, Джон Хана, Александра Уентуърт и др.
13.15 „Хълк „ - с уч. на Ник Нолти, Джош Лукас и др.
16.00 „Карбовски директно“- публицистично предаване на НТВ
18.00 „Отечествен фронт“ - предаване на НТВ
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
19.30 „Темата на Нова“
20.00 „Кралят на скорпионите“ - с уч. на Дуейн Джонсън Скалата и др.
22.00 „BEST MODEL OF THE WORLD 2011“ (Най-добър модел на Света) - директно
00.30 „МТел Бийч Мастърс 2011“ - плажен волейбол, София

bTV ACTION

06.00 „Костенурките нинджа“ /п./ - детски сериал
07.00 „Малките титани“ - детски сериал
08.00 „Менталист: Крадецът на мисли“ /п./ - сериал, с. 1, еп. 21
09.00 „Светкавицата“ /п./ - сериал, еп. 9
10.00 „Топ новинари“ - комедиен сериал
10.30 „Добро момче“ /п./ - Екшън, Комедия, САЩ, 1998 г.
12.30 bTV Документите /п./
13.30 „Най-добрият нинджа“ - риалити шоу
14.00 „Хрътките“ /п./ - актуално предаване с водещ Валентина Войкова
15.00 „Прокурорът“ /п./ - сериал, еп. 16
16.00 „Приключенията на Бриско Каунти - младши“ - сериал, еп. 7
17.00 bTV Документите
18.00 „Полицейска академия 7: Мисия в Москва“ - Комедия, Криминален, САЩ, 1994 г.
20.00 „Хрътките“ - актуално предаване с водещ Валентина Войкова
21.00 „Постмортем“ -с. 2, еп. 7
22.00 „Изгряващото слънце“ - Екшън, Драма, Приключенски, САЩ, 1993 г.
00.30 „Топ новинари“ /п./ - комедиен сериал
01.00 „Постмортем“ /п./ - сериал, с. 2, еп. 7

ОВЕН

Бъдете спокойни и уравновесени, така полесно ще се справите със затрудненията си.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Дори и да срещнете известни затруднения в работата си, ще успеете да свършите навреме със срочна задача.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Отговорни към работата си, ще вложите повече старание, за да свършите навреме и с очакваните резултати.

22 май - 21 юни

РАК

С желание и силни аргументи ще се включите в решаване на въпроси от социален, политически и правен характер.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Здравословен проблем, ваш или на близък човек ще наложи да потърсите специализиран съвет.

23 юли - 23 август

ДЕВА

С находчиво решение на служебен или друг въпрос ще осигурите условия за по-добри развития не само днес.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

За решаване на професионален или битов въпрос ще мобилизирате вниманието и силите си, но ще се справите.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Ако се отнесете дружелюбно към хората, с които живеете, и не изразявате гласно критика, ще направите деня си по-спокоен.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Без суета и излишни приказки се захванете за работа и не дистанцирайте околните с критиките и прибързаните си понякога изводи.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

За изпълнението на срочна задача ще бъдете подкрепени от човек, имащ интерес да я приключите навреме и качествено.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Посланието на деня е умереност във всичко, бъдете толерантни и не критикувайте никого.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Обсебени от находчива идея, ще работите по реализацията ѝ, преодолявайки препятствия и несгоди.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR	USD	GBP	CHF
1.9558	1,3715	2,2356	1,7129

Тангото вдъхновява графити артисти

Проектът във Варна паралелно ще проследи и развитието в отношенията между мъжа и жената преди и сега

Танго танцьори и графити артисти ще превърнат днес, 30 юли, от 21.30 ч. морската столица в сцена на оригинални прояви. Уличното пространство пред Галерията за модерно изкуство “Graffit Gallery” на бул. “Княз Борис I” във Варна ще носи духа на Буенос Айрес. Чрез нестандартна изложба “Танго графити” проектът ще превърне улицата в галерия, като самото пространство ще бъде изрисувано пред очите на посетителите.

С иновативния Tango Street Art проект ще бъде представено развитието на тангото и влиянието му върху различните форми на изкуство. Събитието е част от предстоящия Black Sea Tango Marathon Holiday, който, както ДУМА писа, ще се проведе от 1 до 8 август на Калиакрия.

Най-добрите танго танцьори и графити майстори у нас и в Европа ще разгърнат автентичната традиция в модерната градска среда на морската столица. Арт стрийт експозицията ще представи контраста в порядките от миналото и съвременните аспекти на тангото. Проектът паралелно ще проследи и развитието в отношенията между мъжа и жената преди и сега. Вдъхновени от зараждането на аржентинското танго, графитите изпъстрят пристанищата, къщите и улиците на Буенос Айрес. Като улично изкуство рисунките се вписват колоритно в градската среда, създавайки настроение и красив фон. Специални гост-артисти в рамките на пърформънса ще бъдат Carlos & Rosa Forte-Berg, Luca Lamberti и Ивайла Иванова (Tango & Pepper Studio).

По време на обучителни семинари днес и утре, 31 юли, във Варна и Бургас признати танго артисти ще потопят участниците в магията на танца.

Деца се забавляват всеки уикенд в Пловдив

Безплатните забавления за малчуганите продължават в прохладните и уютни пространства на мол “Галерия Пловдив” и тази събота и неделя, 30 и 31 юли, от 11 до 13 ч. Кой ще оцвети най-бързо и правилно картинки с приказни герои ще стане ясно в надпреварата през уикенда. “Диригент” на атрактивните занимания и игри е тандемът на продуцентска къща “Имидж консулт” - Лили Бързева, популярната звезда от телевизия Евроком и тв режисьорът Никола Шопов. Любимците на децата са измислили цял куп нестандартни забавления и за всички уикенди през август. “Ваканция в мола” продължава на 6, 7, 13, 14, 20, 21, 27 и 28 август, от 11 до 13 ч., в източния атриум (до входа на “Карфур”). Така с безплатно уикенд детско утро инициаторите на проявите се надяват да улеснят родителите в организирането на лятото на малчуганите в града.

Билети за първото национално турне на “Пълна лудница” също вече се продават в книжарница “Форум” в мол “Галерия Пловдив”. Най-веселото шоу ще гостува в Града под тепетата на 23 и 24 август в Летния театър от 21 ч.

МУЗИКАЛНО-ЛИТЕРАТУРНИЯТ ФЕСТИВАЛ В „СТРОЕЖА” СЕ ЗАКРИВА С ДВЕ ПРОЯВИ

Последното, 16-о издание на музикално-литературния фестивал Sunday Art Report предстои да се случи тази неделя, 31 юли, с два последователни концерта. След отварянето на вратите на “Строежа” в 20 ч. и посрещащия тематичен сет, час и половина по-късно на сцената ще се качи нов дует - Свилен Ноев от “Остава” и Петко Славов от “Airbag”. И двамата ще свирят на китара, с отделни и общи вокални изпълнения. Проектът им е акустичен, включващ авторски и чужди парчета, наречен още “Свилен Ноев и Петко Славов пеят 12 любовни песни”.

Концертът на Рут Колева е от 22.45 ч. Младата певица е отново за кратко в България, като в състава на групата, с която тя ще се изяви в “Строежа”, влизат още Мартин Денев на пиано, Теодор Иванов на барабани и Симеон Петрунов на бас китара. Вечерта ще завърши със Stroeja DJ Set, след което през август клубът ще влезе в едномесечна пауза.

Билети за съвместния концерт на Свилен Ноев, Петко Славов и РУТ ще бъдат продавани само на място, непосредствено преди началото. Цената им е символична - 5 лв.

Умберто Еко написа по-лесна версия на „Името на розата”

Италианският писател Умберто Еко написа нова, по-лесна версия на първия си роман “Името на розата”, който се продаде в повече от 30 милиона копия, като бе преведен на 47 езика и е една от 100-те най-влиятелни книги на XX век, съобщи македонското онлайн издание “ПлюсИнфо”. Тридесет години по-късно Еко реши да промени текста на романа и да отхвърли предългите описания, ерудитските препратки и частите на латински, за да направи текста по-лесносмилаем за новата “цифрова” публика. Още не са известни подробности около “освежената” версия на италианския класик, но от издателство “Бомпйани” гарантират, че Еко не е променил нито структурата, нито е намалил интригата в романа.

Безплатни концерти на млади таланти

Цикъл от безплатни концерти на млади пловдивски музиканти ще продължи до 10 август. Меломаните ще имат възможност да чуят дарованията в Стария Пловдив - в къща “Недкович”, “Степан Хиндлиян” и Балабановата къща. Инициатор на “Летните музикални вечери 2011” е д-р Кирил Търпов (оркестров и хоров диригент), учредител и председател на УС на фондация “Музикална младеж”.

“Идеята е да бъдат представени млади дарования, завършили пловдивското Музикално училище преди време и сега учещи или завършили престижни световни колежи”, обясни д-р Кирил Търпов. “Голямата част от нашите талантливи деца не успяват да намерят подходящо време или форма, за да покажат своето развитие, след като са напуснали родния град. Понякога минават години, без да чуем за тях, а след време откриваме за пореден път, че Пловдив е извор на световни таланти в областта на музиката.”

Изпълненията на Никола Кьосев, флейта, ще звучат в къща “Недкович” на 3 август. Камерно трио в състав Никола Кьосев, Калин Янчев и Велислав Годжунов ще свири в къща “Степан Хиндлиян” на 5 август. Концертът на Велислав Годжунов, ударни, ще е пак там на 8 август. “Летните музикални вечери 2011” ще бъдат закрити на 10 август от Евгени Генчев, пиано, в Балабановата къща. Концертите са от 20 ч. с вход свободен.

150-метров отпечатък на динозавър шашна ученитe

Френски палеонтолози откриха най-големия отпечатък на динозавър в историята на човечеството, дълъг 150 метра. Палеонтолозите се натъкнали на тази находка в областта Джурасик, докато са изследвали друг обект до село План.

Досегашният рекорд на намерени в Португалия пръстови отпечатъци на динозаври е бил 147.5 метра.

“Това е много важно откритие и сега ще можем много по-лесно да разберем начина на движение на тези животни с тегло от 40 до 50 тона”, обясни един от палеонтолозите.

Смята се, че динозаврите са живели преди 200 милиона години.

Вицът

На тържеството за златната им сватба мъжът пита жена си:

- Скъпа, изневерявала ли си ми?

- Три пъти.

- Кога беше първият?

- Помниш ли, когато в банката не одобриха документите за заема. А после директорът на банката ги подписа и ти ги връчи лично!

- Благодаря ти! Така си купихме жилище. А кога беше вторият?

- Когато нито един лекар не искаше да те оперира. После д-р Иванов извърши операцията.

- Та ти си ми спасила живота! А с кого ми изневери третия път?

- Помниш ли, когато преди балотажа ти за кмет не ти достигнаха 49 гласа?...

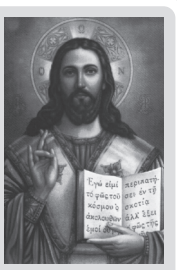
30. 07. 2011

АНГЕЛ МИЛЕНКОВ, икономист
ЕВГЕНИЙ УЗУНОВ, член на ИБ на НС на БСП, секретар на НС по кадровата политика и финансите
МИЛЕН ЦВЕТКОВ, журналист
МЛАДЕН МУТАФЧИЙСКИ, бизнесмен
РАДОСЛАВ ЗДРАВКОВ, футболист и треньор
РАДОСТИН КИШИШЕВ, футболист

31. 07. 2011

ВЕСЕЛИНА ГЕРИНСКА, режисьорка
ВЕЛКО КЪНЕВ, актьор
ВЛАДИМИР КАРОЛЕВ, икономист
ВЛАДИСЛАВ ПРЕЛЕЗОВ, журналист
ДИМИТЪР ГЪНДЕВ, член на НС на БСП
ДИМО РАЙКОВ, писател
Проф. ИВАН НИЧЕВ, кинорежисьор
КОНСТАНТИН КАМЕНАРОВ, журналист
КРИСТИНА ДИМИТРОВА, естрадна изпълнителка
ЛИЛЯНА ВЕНКОВА, учредителка на клуба “Приятели на ДУМА” в Габрово
МАРГАРИТ НИКОЛОВ, режисьор
ПЕТКО НИКОЛОВ, председател на Комисията за защита на конкуренцията
Полк. РУМЕН СТОИЛОВ, член на УС на Асоциацията на полицейските началници в България
Доц. СЛАВЕЙКО ГОСПОДИНОВ, декан на Геодезическия факултет в УАСГ
СТАНИМИР ИЛЧЕВ, член на Европейския парламент
ТОДОР КУМЧЕВ, член на НС на БСП

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

30

Св. апостоли от седемдесетте Сила, Силуан, Крискент, Епенет и Андроник (I).

Светите апостоли проповядвали не само със слово, но и с примера на добродетелния си живот, търпение, кротост, дела на християнска любов и вършили чудеса.

31

Св. мъченица Иулита (Юлита) († 304/5). Св. праведни Евдоким Кападокийски (IX)

Света Иулита насилствено била лишена от имението си. Като молела съдията за правосъдие, получила отговор, че може да възвърне имението си, ако се отрече от Христа. Неустрашимата изповедница на Христовото име предпочела смъртта пред отпадането от вярата.

Лов и риболов

Пъдпъдъчи дни

В края на август и началото на септември през страната минават така наречените пасажи. Те именно са най-привлекателни за ловците

Стамен ХРИСТОВ

Наслука!

По-следващата събота е дългоочакваният ден, в който се открива сезонът за лов на прелетен дивеч. Разбира се, в повечето райони на страната ловът на пъдпъдъци със своята динамика е най-привлекателен, затова не е излишно да си припомним що е то пъдпъдък и кога и къде да ги търсим.

Размерите на възрастен пъдпъдък са около 20-22 см дължина и 30-33 см с разперени крила. Теглото варира от 120-180 грама, като преди отлитането им на юг теглото им е най-голямо. Тази птица е типично полска, но в големите горещини може да се срещне и в планинските ливади, ниви и пасища. Пъдпъдъкът гнезди предимно в по-сухите ливади, покрай и във ниви с житни посеви, люцерна, покрай синорите, изобщо в близост с жита и ливади. В България той долита масово през май. Женската сама свива гнездо в естествена вдлъбнатина и го постила със сламки и перца, след което снася между 7 и 16 яйца, който са изпъстрени с тъмнокафяви петънца с неправилна форма. След излюпването си малките веднага тръгват след женската. След около 12 дни те вече имат оперение и започват да подхвърчат, и след още 10 дни започват самостоятелен живот. Месец след излюпването си вече са полово зрели и до есента някои от тях вече са успели да гнездят. В края на август и началото на септември през територията на България минават ята пъдпъдъци - така наречените пасажи. Те именно са най-привлекателни за любителите на този вид лов.

По време на ловен излет пъдпъдъците излитат непосредствено пред ловеца и му предоставят отлична възможност за стрелба. Дори и да не бъде обстрелян, пъдпъдъкът прелита не повече от 300-400 метра и каца. На този лов се излиза рано сутринта по тъмно, ловува се колективно и най-добре с птичари. Нормално е с едно опитно куче да ловуват двама-трима ловци. Птичарят търси следата на пъдпъдъка из ловното поле. Тактиката му е да се спотаява на място, щом усети наближаващата опасност. За пъдпъдък се използват патрони с номера от 11-13 и само през есента, когато птиците са по-едри, може да се използва номер 10, обикновено за втори изстрел. Най важното при стрелбата по пъдпъдък е да се остави птицата да се отдалечи на около 15-20 метра и тогава да се стреля. Без добре обучено куче не е препоръчително да се стреля по втори вдигнал се пъдпъдък, защото много често се случва да се изгуби едната, а дори и двете отстреляни птици.

На въпроса кога тази година да ходим на лов за пъдпъдък специалистите дават прогноза за най-активните периоди на миграция при прелета на пъдпъдъка. Подходящият период ще е от края на август до първите дни на октомври. Началото на миграцията на пъдпъдъка е в средата на последната седмица на август (29-31), както и повторение на процеса около 17 и 24 септември. Слука ще споходи ловците през съботните и неделни дни на 3 и 4 септември както и последните почивни дни на септември. Наслука!

Кинология

Време за птичари

Милчо АНДРЕЕВ

Тази порода е сред най-разпространените ловни птичари не само в Европа, но и в България. Много ловци избират именно това неуморимо куче за партньор в излетите си в полето заради неговата всеотдайна работа в търсенето на пернатия дивеч. Не са малко обаче и по-изкушените в обучението и дресурата майстори, които имат и отлично работещи курцхаари, с които могат да ловуват на зайци, че и на диви прасета.

Историята на породата започва тогава, когато германската аристокрация загубила своите феодални права над лова и това занимание станало достъпно и за обикновените граждани. Създаването на породата започнало още през втората половина на XVIII век, когато все повече обикновени граждани вече можели да ловуват законно. За тях обаче не бил приложим опитът на аристократите, които използвали различни породи кучета. Едни от тях, например пойнтерите, служели само за откриване на дивеча. Други породи като ретривърите изпълнявали само задачата по донасянето му до ловеца след отстрела. Трети били ползвани за гонките на едрия дивеч, а четвърти - кръвоследниците, били специалистите по издирването на ранените, но избягали животни. Това обаче не било по джоба на обикновените ловци и те търсели едно куче, което да върши колкото се може повече работа.

Ето как започнало кръстосването на няколко изходни породи, от които се появил т.нар. германски брак. В него се съчетавали най-ценните качества - силното обоняние на английския пойнтер и неговата изящна и каменна стойка пред дивеча, неуморимостта и добрият апорт на ударения дивеч от старите испански птичари с къс косъм, а от френския брак, който не се боял от водата и работел охотно на водоплаващ дивеч, дошла и тази специфична черта.

Курцхаарът - мечтата на всеки добър ловец

Кръстосването на толкова много породи вървяло с променлив успех, защото се търсело едно наистина универсално ловно куче. Задачата изглеждала неизпълнима, но накрая все пак се избистрил образът на курцхаара. Родословната книга на породата се води още от 1872 г., а нейният стандарт е утвърден през 1912 г. За родоначалник на курцхаарите по света се смята песът Хектор I от Тюрингия.

Курцхаарът напълно увенчал дългогодишните търсения. Кучето се получило едро и неизтощимо при работа в полето. Характерът му бил уравновесен, но със силно изразен ловен инстинкт. У дома курцхаарът няма да ви впечатли с игривост и интелигентност, като например сетерите, но стига да го заведете на полето, немското куче видимо се преобразява.

То става пъргаво, носи се неуморимо пред ловеца и нещо много важно - способно е да открива дивеча с горен и долен нос! Когато главата му е вдигната, то вдишва миризмата от притаилата се птица от огромно разстояние. Щом се насочи към нея в широк галоп и локализира дивеча, курцхаарът превключва на долен нос. Той пръхти с наведена в тревата и бурените глава, решително се завира в туфи и бодливи трънаци, но не се отказва, докато не приближи и зърне скрилата се птица.

Тогава в него се проявява кръвта на пойнтера. Курцхаарът прави изразителна и достатъчно продължителна стойка пред дивеча, особено ако наоколо няма други ловни кучета. Ако те обаче са наблизо, стойката не е така трайна и стопанинът му трябва по-бързо да притича до четириногия си помощник, за да не пропусне вдигането на птицата.

На прицел

Стреляйте успешно!

Васил ТОМОВ

За успешната стрелба е необходимо да се знае, че лявата ръка се поставя на точно определено място под полуложата. Цевите на пушката заедно с полуложата при прицелването да се обхващат плътно от дланта и пръстите, но нито много напред, нито назад. При хващане много напред се пречи за свободното и правилно насочване на цевите. Освен това се уморява ръката, което води до надхвърляне на сачмите над целта. Ако обхващането е станало съвсем близо до скобата на спусъците, то също ще доведе до неточна стрелба.

Ако се изнесе дланта пред полуложата, тогава цевите не лежат устойчиво в ръката и не балансират тежестта на пушката, което при стрелба на по-далечни разстояния води до сигурни пропуски. От съществено значение е правилното прикладване. При положение че задтилъкът с опрян на раменната кост, главата се надвесва вдясно и при стрелбата тази кост е силно ритана от откатa, набива се, а често се разкървавява и бузата, независимо от това, че се получава изместване на попаденията вляво от целта. Освен това главата трябва да се наклонява малко напред при стрелбата и леко да се опира бузата на приклада, като погледът се плъзга над мерната линия и образува хоризонтално и вертикално съвпадане с целта.

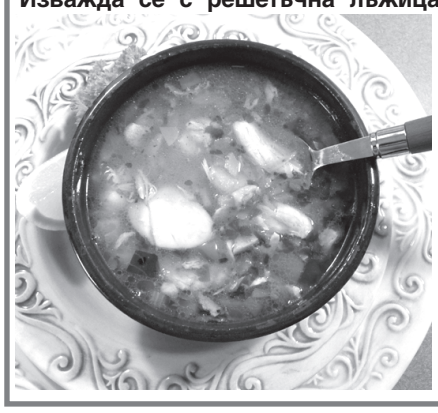
Щом обаче главата се наведе много ниско, тогава се губи мерната линия и откатът от изстрела удря силно бузата и обикновено я разкървавява. Често се допускат, предимно от млади ловци, такива грешки. Натискат първо втория спусък, а след това първия. Този навик се придобива най-вече, когато прикладът на пушката е по-дълъг, отколкото е нужно, и когато дълго време е употребявана едноцевка. В такива случаи, когато е натиснат задният спусък и е произведена стрелба с втората цев, е много по-трудно да се премести показалецът напред и да се произведе изстрел с първата цев. При това се губи време във вреда на точния изстрел. Често при такова положение бива контузен средният пръст от предпазителната скоба над спусъците. Неправилно е да се произвеждат изстрели едновременно с двете цеви. Това обикновено води до контузии и наранявания на средния пръст. Така произвеждат стрелба някои ловци, които смятат, че при стрелба по блатен дивеч или по едър дивеч ще имат по-добър резултат. Това обаче не е така, защото изстрелът от едната цев ще закъснее при всички случаи, макар и малко, и може би ще отиде напразно.

Кулинар

Супа от смадок

Необходими продукти: риба - бяла 400 г, карфиол - 200 г, целина, чушки - 2 бр., домати - 1 бр., лук - 1 глава, масло 40 г, сметана - 2 с.л., магданоз, лимонов сок, сол.

Приготвяне: Рибата се почиства, измива се, нарязва се на дребни парчета и се сварява за кратко в подсолена вода. Изважда се с решетъчна лъжица. Целината и лукът се настъргват на ренде, а чушките, цветчетата карфиол и доматът се нарязват на кубчета. Така подготвените зеленчуци се прибавят към врящата супа. Преди да се свали от огъня, се слагат разбитата сметана, кравето масло, лимоновият сок и нарязан на ситно магданоз. Рибата се разпределя във всяка супена чиния и отгоре се залива със супата.

Хумор

ПИЛ НЕ ДОПИЛ

Един ловец се връща вкъщи след лов и от вратата казва на жена си:

- Жена, цял месец няма да купуваш месо!

- Защо бе, мъжо? Да не би да си застрелял сърна?

- Не! Пропих цялата си заплата.

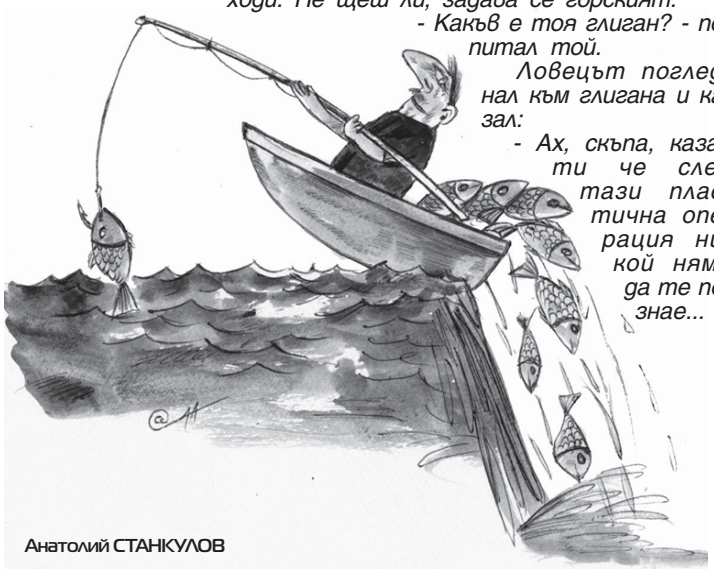
СБЪРКАНА РАБОТА

Бракониер убил глиган, метнал го на гръб и тръгнал да си ходи. Не щеш ли, задава се горският.

- Какъв е тоя глиган? - попитал той.

Ловецът погледнал към глигана и казал:

- Ах, скъпа, казах ти че след тази пластична операция никой няма да те познае...

Анатолий СТАНКУЛОВ

Губивреме

КРУПЕН МОНОПОЛИСТ
ДЪРЖАВА В АЗИЯ

ПОЛУЧАТЕЛ НА ДАДЕНА УСЛУГА
ЖЕСТИКУЛИРАНЕ

РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ

СТАРИ НЕМСКИ МОТОЦИКЛЕТИ

ПОТВЪРЖДЕНИЕ
ГРАД КРАЙ ЛИОН

ЗЛОВОНИЕ

ЧАСТ ОТ ГОРНА ДРЕХА
БАНКА В ХОЛАНДИЯ

ЛИЦА, НАРЕДЕНИ ЗА ЗАЩИТА /МН.Ч./

СЛУЖИТЕЛКА В БИБЛИОТЕКА
СРАЖЕНИЯ, БИТКИ

МАЛКИ ЕДНОКЛЕТЪЧНИ ОРГАНИЗМИ
ПЛАНЕТА

ШАХМАТНА ФИГУРА
БИВШ ФУТБОЛИСТ НА "ЧЕРНО МОРЕ", СЕГА ТРЕНЬОР

СЪД ЗА БЮЛЕТИНИ ПРИ ГЛАСУВАНЕ
ШИЯ

БЕЗПРАВЕН ЧОВЕК
ВИД ПЛАСТМАСА

ПРОТИВНИК
НЕОБХОДИМОСТ ОТ ХРАНЕНЕ

АВСТРАЛИЙСКИ ОСТРОВ
СЕДИМЕНТНА СКАЛА

БЪЛГАРСКА ЛАБОРАТОРИЯ ЗА ТОВАРНИ АВТОМОБИЛИ
ДОКАЗАТЕЛСТВО

НАСЕЛЕНО МЯСТО
КОЗМЕТИЧНО СРЕДСТВО

БЕЛЕЗНИЦИ, ВЕРИГИ
СЪД ЗА ТЕЧНОСТИ

КЕЛТСКА РОДОВА ОБЩИНА
НЕГОДНА СТОКА

ИНДОНЕЗИЙСКИ ОСТРОВ
ПОДКОВАЧ НА ДОБИТЪК

НОТА
РУСКИ САМОЛЕТИ

РОДСТВЕНИК
УСОЙНО МЯСТО

ПОМЕЩЕНИЯ В МАНАСТИР
ПЕРЛА, МАРГАРИТ

НЕБОСВОД

ПРИБОР
СУТРИН

ТРЪН,ШИП
СЪЩИНА, СЪРЦЕВИНА

ОТРИЦАНИЕ
ВИД ПЪТНА НАСТИЛКА

МАСЛОДАЙНО РАСТЕНИЕ
ОТТИАЧНЕ НА ВОДА

СЪЩЕСТВУВАНЕ
ПОРЕДНО ЧИСЛО

СИЛНА ГОРЕЩИНА
ХАРАКТЕРЕН ЗНАК

ЯПОНСКИ АВТОМОБИЛИ
ФРЕНСКИ МАТЕМАТИК

ВЪЗРАСТНА ЖЕНА
ЗАЛА

ЦИФРА

МУЗИКАЛНА НОТА
ОПРЕДЕЛЕН МАРШРУТ

НАШ ГРАД
ТЪНКА НИШКА ЗА ШИЕНЕ

ЕДНА ОТ ПОСОКИТЕ
ПРЕПАСКА

АМЕРИКАНСКИ ПСИХОЛОГ
ЛИСТЧЕ ЗА ПЛАТЕН ВХОД

ПАРНИКОВО ЦВЕТЕ
ПРЪТ ЗА ХОДЕНЕ НА АРТИСТ В ЦИРК

ОРГАНИ ПРИ ПТИЦИТЕ

КОФАР, КАТАНЕЦ

СЪСТЕЗАТЕЛ ПО БОРБА
ВТОРИЯТ РУСКИ КОСМОНАВТ

СЪДРУЖНИЧКА В РАБОТАТА
СПОСОБНОСТ ЗА ЗАПОМНЯНЕ

МЯСТО ЗА СНАСЯНЕ НА ЯЙЦА
МАШИНА-ЧОВЕК

КЪСМЕТ, ЩАСТИЕ

МЕСЕЦ

СПЪТНИК НА БОГ ДИОНИС /ГРЪЦ.МИТ./
ПИЛОТ

ФРЕНСКИ ПОЕТ
РАСТЕНИЕ С ПАРЛИВИ ВЛАСИНКИ

ФРЕНСКИ ПСИХОАНАЛИТИК
ПАРИЧЕН ДЪЛГ

ДИМООТВОД
БЛАГОРОДЕН ГАЗ

ГРАД В ХЪРВАТСКА
ВИД ИЗКУСТВО

БАЛКАНСКА ПАРИЧНА ЕДИНИЦА

БРАТ НА ЕФИАЛТ /ГРЪЦ.МИТ./
НЕЖЕНЕН МЪЖ

ИЗОБРЕТАТЕЛЯТ НА ДИНАМИТА
ВИД САЛАМ

БЪЛГ.ДРАМ.И КИНОАКТЬОР
МАСЛО ОТ ПОРТОКАЛ

ШЕПНЕНЕ
БОКЛУК

РЕКА В ГЕРМАНИЯ
ИМЕ НА ДЕСЕТ ФРЕНСКИ КРАЛЕ

СГЪНАТА ХАРТИЯ ЗА ПОСТАВЯНЕ НА ПИСМО

ПРАВОСЛАВНИ МОНАСИ

ФИЗКУЛТУРА
ПИСАТЕЛ ОТ МИАНМА

ГРАД В УКРАЙНА
ФРЕНСКИ ФИЗИК

ГРАД В ЛАОС
ЕТАЖ ОТ ПАЛЕОЗОЯ /ГЕОЛ./

ГОЛЯМА ГРАДИНА
МАШИНЕН ЕЛЕМЕНТ

ИГЛОЛИСТНО ДЪРВО
ГРАД КРАЙ ФРАНЦИЯ

ДРЕХА БЕЗ РЪКАВИ
ТВЪРДОГЛАВ ЧОВЕК

БИВШ ФРЕНСКИ ФУТБОЛЕН СЪДИЯ

ДРЕВНОГРЪЦКИ ПОЕТ-"ИЛИАДА"

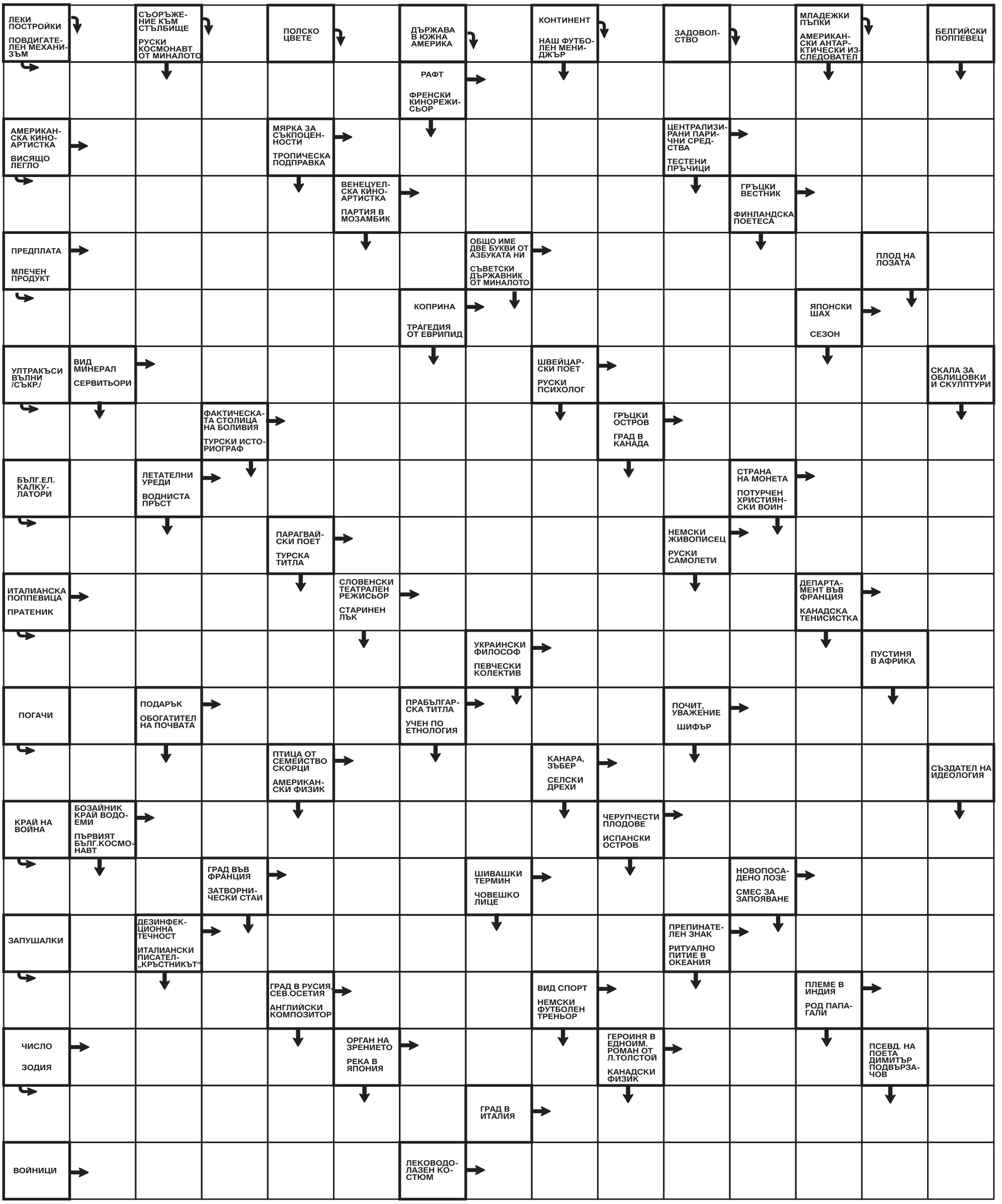
ИМЕНАТА НА АПОСТОЛЪТ НА БЪЛГАРСКАТА СВОБОДА

РЕЧНИК: Адел, Лоран, Нерол, Онет.

СТОЯН СТОЯНОВ

Губивреме

РЕЧНИК: Дер, Диник, Инеман, Ливорно, “Неа”, О’Лири, РЕНАМО, Садедин, Сиенит.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ЧЕРЕН ДРОБ - МЕРСИЕ - ДАМ - АНСАР - РИС - ОТРИ - КАЗАРМА - ИНАЛ - КАЛЕТС - ПА - НАПАЛКОВ - ТЕЛ - НИЕЛО - ДЮЛГЕРОВ - КОМАР - НГ - КАРАЛИЕВ - ГИРИ - АТТА - ИН - РИИС - ДОНКИН - КОС - АМАЛ - ТАВИ - КИЕЛ - ДАНТЕ - АБАНО - АМАРИЛИС - СТАТИСТИК- КРОАСАНИ.
ОТВЕСНО: НЕМАРА - АНЕДОКИ - ОКА - БАТК - РЕМИЗ - ЛАЛЮ МАРИНОВ-ЛАМАР - ЧЕР - САЛЕП - ЛАРИНКСИ - НАТО - НСА - ТАНГРА - ДОРИА - ЕДИНОМИСЛИЕ - ЛАРНАКА - ИСС - РЕСТАН - КЕРНИТИ - МИНОЛТА - ДО - АР - АПОЛОГЕТИ - АЕТ - ИИН - БОРИСЛАВОВ - ВАСИЛ ЛЕВСКИ.

ВИЗИТКИ
1.“ЛОКОМОТИВ“, БУРГАС. 2.ШОФЬОР, „БОТЕВ“. 3.КАРЛОВО, ВЕЛИНГРАД.

СТОЯН СТОЯНОВ

КЛАСИЧЕСКА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: 1.МАРИНОВ. 8.ИВАНОВА. 9.ГАНИМЕД. 10.АРА. 11.ЕРУ. 12.ГРАЦ. 13.ХАЛАТ. 15.КАНУ. 17.ОВО. 18.СБА. 20.РАРИТЕТ. 22.АНАНАСИ. 23.БАКАЛИН.
ОТВЕСНО: 1.МИГАЧ. 2.АВАР. 3.РАНА. 4.ИНИ. 5.НОМЕРА. 6.ОВЕРАТ. 7.ВАДУЦ. 12.ГЛУ. 13.ХАВАНА. 14.АНОРАК. 15.КОРАБ. 16.РАТИН. 18.СТАЛ. 19.БЕСИ. 21.ИНА.

ПИРАМИДИ
1.АТ. 2.АНТ. 3.ИНАТ. 4.АТИНА. 5.ТИРАНА. 6.КАРТИНА. 7.МАРТИНКА. 8.МАРТИНСКА. 9.ОЛ. 10.КОЛ. 11.КОЛО. 12.ОКОЛО. 13.МОЛОКО. 14.МОЛОКОВ. 15.МОЛОТКОВ. 16.МОЛОТКОВА 17.ОК. 18.КОМ. 19.МОКА. 20.КОМАР. 21.МАРКОВ. 22.КОМАРОВ. 23.КОМАРОВА. 24.МОРАВКОВА.

Спорт

Бербатов влезе в Белия дом

Отборът на Манчестър Юнайтед посети Белия дом. "Червените дяволи" са в столицата на САЩ, където довечера ще играят последния си мач от турнето в САЩ срещу европейския шампион Барселона. Двубоят е от поредица мачове на еврограндовете, организирани от американската фирма "Хербалайф" под девиза "Тур на предизвикателството".

Димитър Бербатов и компания кацнаха във Вашингтон и се насочиха към резиденцията на американския президент Барак Обама. Делегацията на Юнайтед се възползва от разходката из едно от най-популярните места в САЩ и се нащракаха с удоволствие.

"Беше фантастично. Насладихме се на това изживяване. Беше пленяващо. И преди съм идвал, но винаги впечатлява", заяви сър Алекс Фъргюсън след тура.

Заради комоциото на мексиканеца Хавиер Ернандес - Чичарито и възстановяването на Бербатов, твърде вероятно е този път сър Алекс Фъргюсън да пусне най-скъпата си покупка в историята срещу Барселона в повторението на финала в Шампионската лига, когато шотландецът не го включи изобщо в групата, а тимът му се провали с 1:3 на "Уембли".

Снимка MANUTD.COM

Димитър Бербатов (предпоследният от дясно на 4-тия ред) се снима за спомен заедно с играчите и треньорите на Манчестър Юнайтед пред Белия дом. Футболистите са в резервните сини екипи, а отпред Патрис Евра и Майкъл Оуен държат оригинална червена фланелка от екипа

ЦСКА се издължи

Радуканов ще разчита на новите за мача с Литекс, „армейците" дават Костадинов на съд

Пред заплахата да не може да разчита на новите си покупки, ръководството на ЦСКА реагира моментално на забраната за картотекиране на футболистите, наложена от БФС, и плати 510 000 лева на всички клубове, които са чакали парите си от "Армията". Новината съобщи пред Sportal.bg лично собственикът на 31-кратните шампиони Димитър Борисов. Заради стари борчове към Сливен от БФС наложиха забрана на ЦСКА да картотекира новите си играчи, докато "червените" не изчистят дълговете си.

"В момента ЦСКА не дължи нищо на нито един клуб. Дали сега ще можем да картотекираме новите си футболисти? Това аз не го решавам. Нека някой от БФС да каже", коментира патетично босът на "Титан" и ЦСКА.

Довечера носителите на купата излизат в Бургас срещу шампиона Литекс в мач за Суперкупата.

По този повод частен съдебен изпълнител вече е пратил становището си до БФС и е уведомил централата, че трикратният полуфиналист в европейските клубни турнири е погасил дълговете си. Малко преди обяд "червените" преведоха 290 500 лева в сметките на частен съдебен изпълнител Милен Бъзински. С това се изчиства целият дълг на ЦСКА към ОФК Сливен. По експертиза в началото на юли "армейците" дължаха 362 458,88 лв. В изминалия месец са били погасени 50 000 лева от този дълг. Освен това са изплатени 21 958 лева директно на Александър Тонев преди трансфера му в Лех. Тези пари са дълг към Тонев от времето, в което той игра за Сливен и не получаваше заплати. Това плащане е признато от ЧСИ Милен Бъзински.

С парите от ЦСКА пък ще бъдат покрити задълженията на Сливен към хора, институции и бивши футболисти. От клуба на Йордан Лечков пари да получават имат: Владислав Ямуков (6696,51 лв.), Деян Христов (12 166,75 лв.), Мирослав Миндев (11 124,92 лв.), Петър Стоянов (11 137,92 лв.), Стефан Киков (31 405,37 лв.), Николай Димитров (21 149,00 лв.), Живко Динев (15 604,00 лв.), Марко Марков (22 253,00 лв.). Освен това дългове има към Илия Илиев и Ивелин Янев.

"Благодаря на Изпълкома на БФС, че помогна да съберем дълга. Надявам се да подхожда по този начин и към другите длъжници", коментира за Гонг ЧСИ Милен Бъзински.

Въпреки погасяването на тези близо 300 хил. лева, ОФК Сливен има признати дългове за още 500 хил. лева, които трябва да бъдат събирани по същия ред, по който и тези на ЦСКА.

Новите попълнения на ЦСКА ще могат да играят срещу Литекс във финала за Суперкупата на България, потвърдиха от направление Спортно-техническо на БФС. "ЦСКА ще може да използва новите си футболисти", коментира секретарят на направлението Веселин Маркович. Така официален дебют за ЦСКА в Бургас ще могат да направят Янис Зику, Адемар, Саша Живец, Александър Якимов и Антон Карачанаков. Петимата заминаха с клубния автобус вчера за морето, въпреки че още не бяха получили права да се състезават в ЦСКА.

Снимка ГОНГ

Клубният автобус на ЦСКА потегли с 23-ма футболисти за Бургас, където довечера е мачът за Суперкупата на България с шампиона Литекс. Старши треньорът на "червените" Милен Радуканов поиска да се подсигури във връзка със забраната клубът да картотекира новите си играчи

ЦСКА ще заведе съдебно дело срещу бившия спортно-технически директор на клуба Емил Костадинов, обяви единият от собствениците на "червените" Димитър Борисов. "Ще заведем дело срещу Костадинов за престъпление по служба. Подробности за момента няма да съобщавам, тъй като ще има производство", закани се Борисов.
Емил Костадинов бе отстранен от ЦСКА преди около месец. Бившият футболист от златното поколение на България обаче е член на Изпълкома, който реши да не бъдат допуснати за картотекиране новите играчи на ЦСКА, докато не се разплатят на първия вицепрезидент на БФС и президент на Сливен Йордан Лечков. Костадинов гласувал "против", а Лечков - "въздържал", съобщиха от БФС.

Общината свиква сесия за ФК Пирин

Георги АРГИРОВ

Вместо да се отдадат на лятна почивка, общинските съветници в Благоевград определиха извънредна сесия на 5 август. Тя ще бъде посветена на бъдещето на фалиралия Пирин - Благоевград. На последната си редовна сесия ОбС - Благоевград не успя да вземе решение по тази точка от дневния ред. На доста емоционално заседание бяха разгледани 4-те отправени оферти от бивши футболисти на благоевградсккия клуб. Бившите национали Ивайло Андонов и Георги Бачев обявиха вече свои оферти за бъдещето на ДЮШ на "орлетата". Андонов дори поиска средства от общината за издръжка на отбора, а в замяна предлагаше човек от общината да влезе в ръководството на дружеството.

Георги Бачев пък предложи схема, която не изисква финансово участие на община Благоевград. Има и още две оферти - от страна на ФК Атлетик - аматьорски отбор от региона, и на фирма "Хидроенергийна компания".

Стоичков: ЦСКА ме лиши от „Златната топка"

Назначеният за съветник на президента на руския елитен Ростов Христо Стоичков даде пространно интервю за руския вестник "Спорт Експрес", в което си припомни злополучния мач на Барселона срещу ЦСКА (Москва) през 1992 г. Според 45-годишния българин това му е коствало спечелването на "Златната топка". "Често се сещам за този мач. Поведохме с 2:0, но след това допуснахме 3 гола и отпаднахме от Шампионската лига. Това беше абсолютен шок. Този проклет мач ми струваше "Златната топка". Бях считан за главен претендент за трофея. Ван Бастен вкара 4 гола на Гьотеборг и не ми дадоха "Златната топка", коментира Стоичков.

Справочник

СКРЪБНА ВЕСТ

На 28 юли 2011 година почина

БЛАГОЙ МАРКОВ ЧУБРИЕВ

на 78 години

Сбогом, Благой! Споменът за теб ще остане винаги в нашите сърца!

Почивай в мир!

От приятелите

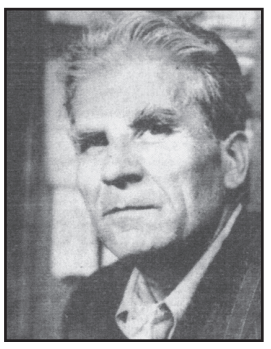
ВЪЗПОМИНАНИЕ

Преди ДВЕ ГОДИНИ ни напусна

проф. д-р инж. МАРИН КОЗАРОВ

7.06.1918-31.07.2009

Времето на физическата раздяла расте, расте и осъзнаването на спомените. Все по-силно въздействащ става неговият живот, като ориентир и коректив на нашия.

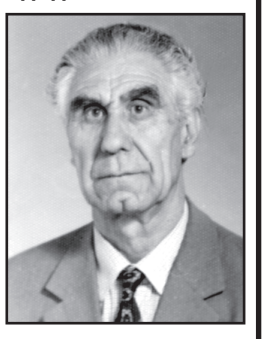
От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 31 юли 2011 г. се навършва една година от смъртта на нашия любим и незабравим баща, дядо и прадядо

инж. ПЕТЪР НИКОЛОВ СТАТЕВ

1914–2010

Той беше наша опора и наш съветник, който ни подкрепяше безрезервно във всичките ни начинания и вярваше в нас. Безкрайно ни липсваш! Обичаме те и винаги ще те помним и гордеем с теб!

От семейството

Спорт

Левски лъже Спартак с 2:1 в края на мача

Новият холандец Арс носи успех в добавеното време

Левски постигна щастлива и измъчена победа в първия мач от III предварителен кръг на турнира Лига Европа. На стадион "Георги Аспарухов" пред 12 000 екзалтирани фенове "сините" обърнаха словашкия Спартак Търнава с 2:1 в края, след като губеха с 0:1 в 80-ата мин. Тогава Йордан Милиев спъна в пеналта Роман Прохазка и Ладислав Томачек прострелян блестящо пазилия вратар Пламен Илиев.

Владимир Гаджев изравни с топовен шут в 89-ата минута, Холандската резерва Сьорд Арс, сменил в 56-ата мин. плеймейкъра Дарко Тасевски, донесе победата на Левски с шут отблизо и след перфектна комбинация, изплетена от другите нови на "Герена" Иван Цветков и Симеон Райков. Реваншът е на 4 август в Търнава.

Официален дебют за Левски направиха още Орлин Старокин и Ларс Рисп като титуляри в защитата, както и халфът Тодор Христов, който влезе резерва на мястото на Даниел Младенов тъкмо преди гола на Гаджев.

През първата част само в рамките на минута Пламен Илиев с блестящи прояви опази вратата си суха като спаси топовен шут на Лубомир Бернат и после изстрел с глава от упор на словашкия национал Мирослав Кархан.

Двубоят започна с минута мълчание. През първото полувреме феновете на Спартак Търнава седяха във формата на кръст в сектор Г на стадиона в памет на запалянкото на словашкия отбор, който загина при нелеп инцидент край Белград.

Левскарите имаха на 3 пъти претенции за дузпа, но съдията не посочи бялата точка в тяхна полза, докато украинският съдия Серхий Бойко наду свирката при секирата на Милев срещу Прохазка в края. Украинецът показа жълти картони на Христо Йовов и Иван Цветков за симулации в пеналта и на резервния вратар Божидар Митрев за реплика от скамейката в добавеното време.

След мача

Снимки БГНЕС

Иван Цветков се бори за топката с гвинееца Бубакар Диало от Спартак Търнава в първия мач от III предварителен кръг на турнира Лига Европа, спечелен драматично от Левски с 2:1

ТОДОР БАТКОВ, президент на Левски:

"Надявам се следващата седмица играчите да подобрят формата си и да спечелим в Търнава. Съдията на днешния мач беше скандален. Не мога да кажа, че се чувствам много добре след този двубой. Като първи мач отборът бе малко неуверен. Предполагам, че ще стоим много по-добре другия четвъртък. Калво ще бъде готов. Тодор Христов и Симеон Райков също. Надявам се и Арс да вдига форма. Всичко е добре, когато завършва добре. Убеден съм, че ще ги победим и в Словакия. Рефериът бе скандален, какво да кажа повече?. Няма обаче да повторя 2006 г. срещу Шалке, защото от това файда няма никаква, но съм оптимист за реванша. Ние друго няма какво да правим дотогава, освен да се готвим за него. Ще бъдем с поне трима футболисти в много по-добро състояние. Видя се, че сме по-добрият отбор, просто през първото полувреме бяхме неуверени. Второто полувреме стояхме много по-добре."

ГЕОРГИ ИВАНОВ, мениджър:

"Доволен съм от играта на футболистите, но най-вече през второто полувреме. Победата е по-добра от равен или загуба. Мисля, че Левски е по-добрият от двата отбора, но футболистите чувстваха напрежение от това, че играеха първи мач през собствена публика. Това ще се промени с времето. Доволен съм от всички играчи, без изключения. Винаги съм бил сигурен във възможностите им и знаех, че мачът няма да завърши наравно. Левски е много далеч от своето истинско лице, но това е нормално за този период. Нормално е да бъдем по-силни, когато футболистите се сработят. За обрата в мача помогна и публиката. Ние винаги сме били свързани с феновете. Те са нашият 12-и играч, те ни върнаха самочувствието и ни дадоха криле, за да спечелим мача."

ПАВЕЛ ХОФТИХ, старши треньор на Спартак Търнава: "За нас това беше един много тежък мач. Левски доказа, че има качества, дух и традиции. Публиката и атмосферата също помогнаха. В началото на мача бяхме по-активни, но през втората част съперникът започна да комбинира добре и ние разчитахме предимно на контраатаки. Впоследствие се изморихме и младите играчи останаха без сили. Това може би е резултат от преумората в този цикъл четвъртък-неделя. Не разчитаме много на напредване в Лига Европа. За нас този турнир е един бонус."

Локо Сф опази 0:0 в Шльонск

Като гост Локомотив Сф удържа 0:0 с Шльонск във Вроцлав в първия мач от III предварителен кръг на Лига Европа. Мачът започна с традиционния домакински натиск и още в 10-ата мин. поляците бяха близко до откриване на резултата: след няколко удара към вратата на Валентин Галев и рикошети Целебан шутира силно по диагонала, но вратарят успя да отбие. В 18-ата мин. след грешка в защитата на гостите Цетнарски се измъкна сам, но пропусна от изгодно положение. След няколко минути и аржентинският таран Кристиан Диас остана непокрит, но стреля неточно. В 29-ата мин. пък удар от фаул на Румен Горанов прелетя на сантиметри над вратата на Келемен. В 34-ата пък Искрен Писаров пропусна да открие, като вратарят на Шльонск спаси удара му. В 79-ата мин. Собота бе съвсем сам пред наказателното поле и стреля опасно. Галев не се намеси убедително, но успя да се коригира и улови топката пред самата голлиния. В 87-ата мин. холандската резерва на Шльонск Йохан Воскамп стреля опасно с глава, но Галев изби с акробатичен плонж.

След мача

НИКОЛАЙ ГИГОВ, президент на Локо Сф:

"Смятам, че с максимална мобилизация можем да продължим. Изиграхме добър мач. Накрая поляците хаотично центрираха, а ние можехме да отбележим гол. Това е първото полувреме, второто е в София."

ДИЯН ПЕТКОВ, старши треньор:

"След първите 15 минути играхме добре до почивката. След нея се позатворихме, но шансът и Галев ни помогнаха да завършим 0:0. Беше приятен мач. Ние се защитавахме повече, а можеше да опитаме и малко повече атаки. Шльонск са много по-добър отбор от македонците. На реванша ще се опитаме да ги изненадаме и да спечелим."

Кристиан Диас (вдясно) се мъчи да спре Иво Иванов по време на първия мач от III предварителен кръг на Лита Европа Шльонск - Локо Сф, завършил 0:0

Лига Европа III предварителен кръг, първи срещи

ЛЕВСКИ - Спартак Търнава (Слвк) 2:1 *0:1 Томачекгол (80-д), 1:1 Гаджев (89), 2:1 Арс (90+1); Шльонск Вроцлав (Пол) - Локо Сф 0:0; Атлетико М (Исп) - Стрьомсгодсет (Нор) 2:1; Анортозис (Кип) - Работнички Скопие (Мак) 0:2; АЕК Ларнака (Кип) - Млада Болеслав (Чех) 3:0; Алания Владикавказ (Рус) - Актобе (Каз) 1:1; Вентспилс (Лат) - Червена Звезда (Сър) 1:2; Карпати Лвов (Укр) - Сейнт Патрикс (Ирл) 2:0; Алесунд (Нор) - Елфсборг (Шв) 4:0; Металург Рустави (Груз) - Рен (Фр) 2:5; Олимпия Любляна (Слвн) - Аустрия Виена (Ав) 1:1; Ред Бул Залцбург (Ав) - Сеница (Слвк) 1:0; Спарта Прага (Чех) - Сараево (БиХ) 5:0; Волеренга Осло (Нор) - ПАОК Солун (Гър) 0:2; Ворскла Полтава (Укр) - Слиго Роувърс (Ирл) 0:0; Бурсаспор (Тур) - Гомел (Блрс) 2:1; Апоел ТА (Изр) - Вадуц (Лихт) 4:0; Омония Никозия (Кип) - АДО Ден Хааг (Хол) 3:0; РНК Сплит (Хър) - Фулъм (Анг) 0:0; Йънг Бойс Берн (Швейц) - Вестерло (Бел) 3:1; АЗ Алкмаар (Хол) - Яблонец (Чех) 2:0; Диферданж (Люкс) - Олимпиакос Волос (Гър) 0:3; Динамо Букурещ (Рум) - Вартекс Вараждин (Хър) 2:2; Газиантепспор (Тур) - Легия Варшава (Пол) 0:1; Печ (Унг) - Хартс (Шот) 1:1, Брюж (Бел) - Карабах Агдам (Азерб) 4:1; Майнц 05 (Гер) - Газ Метан Медиас (Рум) 1:1; Железничар Сраево (БиХ)- Макаби ТА (Изр) 0:2; Насионал Мадейра (Пор) - Хакен (Шв) 3:0; Палермо (Ит) - Тун (Швейц) 2:2; Стоук Сити (Анг) - Хайдук Сплит (Хър) 1:0; ФК Мидтиланд (Дания) - Витория Гимараеш (Пор) 0:0; Рийд (Ав) - Брьондби (Дан) 2:0; Рейкявик (Исл) - Динамо Тбилиси (Груз) 1:4; Бней Йехуда (Изр) - Хелзингборг (Шв) 1:0*

Реваншите са на 4 август.

www.duma.bg

гледайте

ФУТБОЛ

ПО БНТ1
21.00 Теглене на жребия за СП в Бразилия 2014

ПО НОВА СПОРТ

ТУРНИР ЗА КУПАТА „БАРКЛИЙС АЗИЯ" В ХОНКОНГ

13.00 ч. финал за 3-о място Брекбърн - Кичий
15.30 финал Челси - Астън Вила

УТРЕ

КУПА НА ГЕРМАНИЯ, I КРЪГ

18.30 Тенинген - Шалке 04

ПО ЕВРОСПОРТ

ЕВРО 2011 ЗА МЛАДЕЖИ (21 Г.)

днес 8.30 Бразилия - Египет
11.00 Аржентина - Мексико
0.45 Камерун - Нова Зеландия
утре 11.00 Португалия - Уругвай

ЕП ЗА ДЕВОЙКИ (ДО 17 Г.)

18.45 Финал

кратки

Португалският треньор на Реал М Жозе Моуриньо и адвокатът му Жан-Луи Дюпон чакат да бъдат изслушани в централата на УЕФА в Нион от Апелативната комисия

ПЛОВДИВЧАНИН УДАРИ ДЖАКПОТА В „6/49"

С фиш на цена 2,80 лв. с 4 обикновени комбинации, пуснат в град Пловдив, беше спечелен джакпотът от 101 450 лв. в I теглене на играта "6/49" в 59-ия тираж на ТОТО 2. За неделя обаче остават милионните джакпоти в "6/42" и във II теглене на "6/49". Натрупаната сума в "6/42" вече надмина най-голямата, печелена някога в историята играта, и за неделя се очаква да нарасне до 1 392 000 лв. За II теглене в "6/49" натрупването ще достигне 1 217 000 лв. Тираж №60 ще бъде седмият за тази година специален тираж на СПОРТ ТОТО. Част от средствата от него ще бъдат предназначени за реконструкцията на баскетболна площадка в град Калофер, Пловдивска област. Голямата награда във "Втори ТОТО шанс" отново ще бъде луксозен автомобил Opel Insignia. Залозите за 1 комбинация са по 1.20 лв.

3 1 8
5

ПЕЧАЛБИТЕ В ТИРАЖ №59 НА ТОТО 2

6 ОТ 49

I теглене:
I гр. (6) 1 от 101 450,10 лв.
II гр. (5) 11 по 2573,80лв.
III гр. (4) 701 по 40,40 лв.
IV гр. (3) 13 465 по 2,90 лв.
II теглене:
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 1 012 248,96 лв.

6 ОТ 42

I теглене:
I гр. (6) няма
II гр. (5) 14 по 1604,70 лв.
III гр. (4) 731 по 30,70 лв.
IV гр. (3) 13 343 по 2,40 лв
ДЖАКПОТ: 1 334 502,33 лв.

5 ОТ 35

I теглене:
I гр. (5) 2 по 7818,30 лв.
II гр. (4) 195 по 80,20 лв.
III гр. (3) 6709 по 3,10 лв.
II теглене:
I гр. (5) 8 по 1954,60 лв.
II гр. (4) 458 по 34,10 лв.
III гр. (3) 9196 по 2,30 лв.

ТОТО ДЖОКЕР
I гр. (3) няма
II гр. (2) 874 по 15,20 лв.
ДЖАКПОТ:
I гр. 13 283.65 лв.

Спорт
40 ДУМА
СЪБОТА 30 ЮЛИ 2011 www.duma.bg

ЦСКА се разплати, пуска новите срещу Литекс
Стр. 38

Министри развеждат шампиони в новата зала

Показват новата зала от 52 м височина с шампанско, шоколад с хайвер

Снимка ГОНГ

Христо Стоичков и олимпийските шампиони Стефка Костадинова, Иванка Христова, Боян Радев, Здравка Иорданова са заобиколили премиера Бойко Борисов и вицето му Симеон Дянков, които им показват неофициално новата зала "Арена Армеец"

Премиерът Бойко Борисов с вицепремиера и министър на финансите Симеон Дянков и министърът на физическото възпитание и спорта Свилен Нейков, но вече и с председателя на БОК Стефка Костадинова, представиха "Арена Армеец" на олимпийските шампиони на България. Най-голямата спортна зала у нас ще бъде официално открита днес следобед с приятелския волейболен мач България - Сърбия.

В залата има "Кът на олимпийския шампион" със снимки на всички златни медалисти и велики спортисти на България. Христо Стоичков, Боян Радев, Мария Гроздева, Румяна Нейкова, Здравка Иорданова, Петър Киров, Стела Енева, Христо Марков, Таню Киряков, Екатерина Дафовска, Нораир Нурикян и много други славни родни спортисти присъстваха и при отслужването на водосвета. Премиерът и Камата заедно бяха запознати от строителите на съоръжението с плановете за разширяване на спортния комплекс и изграждането на велоалеи.

След разговор с първия двукратен наш олимпийски шампион Боян Радев премиерът обяви, че скоро ще бъдат направени и скулптури на спортните ни легенди около залата.

Ден преди откриването на новата многофункционална зала на 4-ти километър, организаторите показаха съоръжението и от птичи поглед. На групи по 22-ма журналистите бяха качени на специална платформа на 52 метра височина над земята, която е въздушен ресторант. Dinner in the sky представлява платформа с 22 меки седалки, на които човек се обезопасява с 4 въжета.

Борисов очакваше днес на откриването като почетен гост президента на Сърбия Борис Тадич. Плановете на премиера обаче ще се променят, защото от пресслужбата на МС обявиха, че поради усложнената обстановка в Сърбия президентът Борис Тадич няма да присъства на церемонията.

Снимка ATP

Григор Димитров връща от бекхенд топката на Алекс Богомолов при загубата с 4:6, 3:6 от американеца във II кръг на турнира "Фармърс Класик"

Гришо отпада в САЩ

Григор Димитров приключи участието си на турнира "Фармърс Класик" от сериите на "АТР Тур 250" в Лос Анджелис (с награден фонд $619 500), след като в среща от II кръг отстъпи с 4:6, 3:6 на представителя на домакините Алекс Богомолов.

Двубоят започна с предимство за етническия руснак, като хасковлията отново имаше проблеми с вкарването на първи сервис и изпитваше трудности в подаванията си. При 3:4 Гришо подари сервис гейма си, като започна и завърши с двойна грешка. Богомолов сервираше за сета, но върна жеста и българинът намали, но в следващия гейм сбърка 2 лесни волета, а на сетбола прати топката с мощен форхенд в мрежата.

Хасковлията продължи да бърка и Богомолов му поведе с 3:0, като на 2 пъти пропусна да направи 4-ти пореден пробив. Григор все пак измъкна подаването си, а в следващия гейм пропусна чудесна топка за пробив. При 3:4 и геймбол първата ни ракета допусна елементарна грешка на мрежата, а малко по-късно при нова топка за пробив, Гришо я прати на милиметри в аут. При сервиса на Богомолов Григор поведе с 30:0, но не издържа на напрежението и загуби 4 поредни разигравания, а с това и двубоя.

Гришо напуска турнира с $10 800 от наградния фонд и 20 точки за АТР ранглистата. Те ще го изкачат с 2 места до №55 в света, което ще бъде негов нов връх.

Следващата седмица Димитров е подал заявка за участие на турнира от категорията АТР 500 във Вашингтон с впечатляващия награден фонд $1 165 500.

Вестникът на БЪЛГАРКАТА!
Истинската жена чете истински вестник!
Каталожен № 136
ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА
В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА" ЧЕТЕТЕ:

Мислете за мен като за...чистота. Кой и защо уби Людмила Живкова?
Истинска история. Завръщане в Златоград
Абсурдистан. Мол „Марково тепе" в Пловдив
Вечност. Багрите на Тетевен
Душите ни, човешките. Вестник във вестника, списван от читателите
Земя, вода и небе. Най-красивите и прочути фонтани в света
Здраве за всички
Красиви облечени. Багрите на лятото
Красиви съблечени. Супердиета с пълнозърнест хляб и кисело мляко
Готварски тефтер. Кулинарно пътешествие из Европа
Семки, занимавки. Тестове, вицове, игри, голяма кръстословица, с още по-големи награди
Маргарита и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи

Тайбе Юсеин на финал

Тайбе Юсеин се бори за световна титла в кат. до 63 кг на шампионата за девойки в Букурещ. На финала двукратната европейска вицешампионка излезе късно снощи срещу германката Алине Фокен. Преди това възпитаничката на русенската школа победи украинката Татяна Левренчук с 2:0 (1:0, 3:0), а после се справи и с Анастасия Хучок (Блрс) с 2:0 (2:0, 2:1). На полуфинала Тайбе тушира японката Рио Ватари. В кат. до 53 кг Мими Христова започна с туш срещу белоруснкинята Валерия Чуйошкова, но после отстъпи на унгарката Бетина Жагер с 1:2 (0:1, 2:0, 1:2) и отпадна. При най-леките (до 48 кг) Пепа Димитрова претърпя поражение на старта от бъдещата финалистка Татяна Самкова (Рус) с 0:2 (0:4, 0:2). В репешажа Пепа загуби и от Ти Луа Агуйен (Виетнам) с 1:2.

Аврамова 27-а на 200 м гръб

Екатерина Аврамова зае 27-о място в сериите на 200 метра гръб (жени) на 14-ото световно първенство по плуване в Шанхай. Тя завърши за 2:14,85 мин. и не успя да повтори доброто си представяне в късите разстояния, където плува на полуфиналите на 50 и 100 м гръб и постави и национални рекорди. На 200 м гръб Катя остана далеч от собственото си върхово постижение в дисциплината - 2:12,92 мин., поставено преди година в Будапеща. Плувалата и у нас Александра Херасименя (Блрс) и Жанет Отесен (Дан) пък поделиха титлата на 100 м свободен стил. Двете финишираха за 53,45 сек. Така за втори път в Шанхай двама плувци си поделиха титлата, след като на 100 м гръб французите Камий Лакур и Жереми Стравиус също дадоха равно време във финала.

гледайте

ПО БНТ 1
ДНЕС
ВЕТРОХОДСТВО
9.30 Световен тур 2011, II филм
ВОЛЕЙБОЛ
17.00 Откриване на зала "Арена Армеец"
18.30 България - Сърбия (мъже)
ПО ТВ7
ФОРМУЛА 1
15.00 ч. днес квалификации и утре старт за Гран при на Унгария
ПО НОВА СПОРТ
ПЛАЖЕН ВОЛЕЙБОЛ
днес от 17.50 и утре от 16.50 "МТел Бийч Мастърс" във Варна
ПО ЕВРОСПОРТ
СП ПО ПЛУВАНЕ
днес и утре 13.00 финали
ТЕНИС
22.00 Турнир на WTA в Станфорд, финал

кратки

Литекс с резервите за Суперкупата

Литекс ще заложи на по-млади футболисти и на резерви в мача за Суперкупата на България срещу ЦСКА довечера на стадион "Лазур" в Бургас от 21.00 ч., който ще бъде свирен от топрефера Антон Генов. Старши треньорът Любослав Пенев и щабът му решиха да пуснат футболистите, които по-малко играят, а титулярите да бъдат запазени за реванша с Висла в Краков от III предварителен кръг на Шампионската лига следващата седмица. Срещата с "армейците" ще бъде идеална възможност за Пенев да изпробва качествата на част от новите попълнения като Максим Жос и Роберт Флорес. Като титуляри в защитата ще излязат и младежките национали Страхил Попов и Илия Миланов, както и Румен Руменов. На вратата ще застане Евгени Александров, който вече е със статут на втори вратар след напускането на Урош Голубович. Александър Цветков и Деян Джерманович също ще бъдат в състава.

Хамилтън най-бърз в Унгария

Люис Хамилтън с Макларън беше най-бърз в първите 2 свободни тренировки на пистата "Хунгароринг", където утре е стартът за Гран при на Унгария. Британецът направи най-добра обиколка за 1:21,018 мин. на трасето, където 2 пъти е побеждавал досега. Втори във втората тренировка бе двукратният световен първенец Фернандо Алонсо с Ферари (1:21,259 мин.), а трети шампионът от 2009 г. Дженсън Бътън с Макларън - 1:21,322 мин. Световният шампион Себастиан Фетел с Ред Бул показа второ време в първата тренировка, но във втората остана с 5-и резултат.

Снимка БГНЕС

Треньорът на Гърция Йоргос Морфесис е скочил в басейна с дрехите, след като възпитаничките му спечелиха световната титла по водна топка на шампионата в Шанхай с победа над домакина Китай с 9:8